

RAFAKO S.A.

**SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK ZAKOŃCZONY
DNIA 31 GRUDNIA 2021 ROKU**

**wraz ze sprawozdaniem niezależnego biegłego
rewidenta z badania**

Spis treści

Sprawozdanie z całkowitych dochodów	1
Sprawozdanie z całkowitych dochodów	2
Sprawozdanie z sytuacji finansowej	3
Sprawozdanie z przepływów pieniężnych	5
Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	6
DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE	7
1. Informacje ogólne	7
2. Identyfikacja skonsolidowanego sprawozdania finansowego	7
3. Skład Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki	7
4. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego	8
5. Inwestycje Spółki	8
6. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach	9
6.1. Profesjonalny osąd	9
6.2. Niepewność szacunków	10
7. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego	14
7.1. Oświadczenie Zarządu w sprawie rzetelności sprawozdań finansowych	14
7.2. Oświadczenie o zgodności	14
7.3. Informacja Zarządu sporządzona na podstawie oświadczenia Rady Nadzorczej o dokonaniu wyboru firmy audytorskiej przeprowadzającej badanie rocznego sprawozdania finansowego	14
7.4. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego	15
7.5. Waluta funkcjonalna i waluta sprawozdań finansowych	18
8. Istotne zasady rachunkowości	18
8.1. Wycena do wartości godziwej	18
8.2. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej	19
8.3. Rzeczowe aktywa trwałe	19
8.4. Wartości niematerialne	20
8.5. Wartość firmy	22
8.6. Udziały i akcje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach	22
8.7. Leasing	22
8.8. Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych	23
8.9. Koszty finansowania zewnętrznego	24
8.10. Instrumenty finansowe	24
8.11. Aktywa finansowe	25
8.12. Zobowiązania finansowe	27
8.13. Aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	28
8.14. Pochodne instrumenty finansowe i zabezpieczenia	28
8.15. Zapasy	28
8.16. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	28
8.17. Kapitał podstawowy	29
8.18. Rezerwy	29
8.19. Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne	29
8.20. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	29
8.21. Świadczenia pracownicze	29
8.22. Dotacje rządowe	30
8.23. Przychody ze sprzedaży	30
8.24. Podatki	32
8.24.1. Podatek dochodowy	32
8.25. Zysk/(strata) netto na jedną akcję	34
9. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości (istotne zasady (polityka) rachunkowości)	34
9.1. Zmiany standardów lub interpretacji obowiązujące i zastosowane przez Spółkę od 2021 roku	34
10. Standardy i interpretacje obowiązujące w wersji opublikowanej przez IASB, lecz nie zatwierdzone przez Unię Europejską	35
10.1. Zastosowanie standardu lub interpretacji przed datą ich wejścia w życie	35
10.2. Opublikowane standardy i interpretacje, które nie weszły w życie dla okresów rozpoczynających się 1 stycznia 2021 roku i ich wpływ na sprawozdanie Spółki	35
11. Aktywa i zobowiązania z tytułu umowy	37
11.1. Informacje dotyczące kluczowych kontraktów realizowanych przez Spółkę	39
11.2. Rezerwa na straty wynikające z umów o usługę	46

11.3.	Rezerwa na koszty kar z tytułu nieterminowej realizacji lub niedotrzymania gwarantowanych parametrów technicznych umów o usługę	46
12.	Przychody ze sprzedaży oraz segmenty operacyjne	47
12.1.	Przychody ze sprzedaży produktów i usług oraz materiałów	47
12.2.	Geograficzne obszary działalności	47
12.3.	Segmenty operacyjne	48
13.	Przychody i koszty operacyjne	51
13.1.	Koszty według rodzajów	51
13.2.	Koszty amortyzacji, odpisów aktualizujących, różnic kursowych oraz zapasów ujęte w zysku lub stracie.....	52
13.3.	Koszty świadczeń pracowniczych.....	53
13.4.	Pozostałe przychody operacyjne.....	53
13.5.	Pozostałe koszty operacyjne	54
14.	Przychody i koszty finansowe	54
14.1.	Przychody finansowe	54
14.2.	Koszty finansowe	55
15.	Podatek dochodowy	55
15.1.	Obciążenie podatkowe.....	55
15.2.	Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej	56
15.3.	Odroczony podatek dochodowy wyliczony na dzień 31 grudnia 2021 roku.....	56
16.	Propozycja podziału zysku za 2021 rok.....	57
17.	Zysk/(strata) przypadający na jedną akcję	57
18.	Postępowanie układowe RAFAKO S.A.....	58
19.	Istotne pozycje wykazane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	60
20.	Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS	61
21.	Rzeczowe aktywa trwałe.....	62
22.	Leasing	64
23.	Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	66
24.	Wartości niematerialne.....	67
25.	Utrata wartości aktywów	69
26.	Połączenia jednostek gospodarczych.....	70
27.	Akcje/udziały w jednostkach zależnych oraz pozostałych jednostkach.....	70
27.1.	Odpisy aktualizujące wartość akcji/udziałów.....	70
28.	Pozostałe należności długoterminowe	70
29.	Pozostałe aktywa finansowe długoterminowe	71
29.1.	Należności z tytułu poręczeń udzielonym jednostkom powiązany.....	71
30.	Zapasy	71
30.1.	Odpisy aktualizujące wartość zapasów	71
31.	Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności krótkoterminowe	72
31.1.	Odpisy aktualizujące wartość należności handlowych oraz pozostałych należności	73
32.	Aktywa finansowe krótkoterminowe.....	75
32.1.	Pozostałe aktywa finansowe krótkoterminowe.....	75
32.1.1.	Obligacje	75
32.2.	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	76
33.	Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań Spółki.....	76
33.1.	Zabezpieczenia ustanowione na środkach trwałych.....	76
33.2.	Zabezpieczenia ustanowione na wartościach niematerialnych.....	77
33.3.	Zabezpieczenia ustanowione na akcjach/udziałach.....	77
33.4.	Zabezpieczenia ustanowione na zapasach.....	77
33.5.	Zabezpieczenia ustanowione na należnościach handlowych	77
34.	Kapitał własny	78
34.1.	Kapitał podstawowy.....	78
34.2.	Wartość nominalna akcji.....	78
34.3.	Prawa akcjonariuszy.....	78
34.4.	Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	78
34.5.	Wypłacone dywidendy.....	78
34.6.	Zarządzanie kapitałem	79
35.	Akcjonariusze posiadający co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na WZ RAFAKO S.A. na koniec okresu sprawozdawczego	80
36.	Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	81
37.	Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	83

37.1.	Świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia oraz inne świadczenia	83
38.	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	84
38.1.	Pozostałe zobowiązania długoterminowe	84
38.2.	Pozostałe rezerwy długoterminowe	84
38.3.	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług i pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	84
38.4.	Pozostałe rezerwy krótkoterminowe	85
38.5.	Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	85
38.6.	Zobowiązania z tytułu nabycia środków trwałych i wartości niematerialnych	85
38.7.	Zmiana stanu rezerw, zobowiązań i rozliczeń międzyokresowych wykazanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	86
38.7.1.	Zobowiązania z tytułu kosztów niewykorzystanych urlopów	86
38.7.2.	Naliczone zobowiązania z tytułu kosztów niewypłaconej premii	86
38.7.3.	Rezerwa na koszty napraw gwarancyjnych	87
38.8.	Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	87
39.	Dotacje	87
40.	Emisja, wykup i spłata dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych	88
41.	Zmiany pozycji pozabilansowych, informacje o udzieleniu przez jednostkę poręczeń kredytu, pożyczki lub udzieleniu gwarancji	89
42.	Gwarancje bankowe i ubezpieczeniowe	90
43.	Sprawy sporne, postępowania sądowe	90
44.	Transakcje z podmiotami powiązаныmi	92
44.1.	Akcje w posiadaniu członków organów zarządzających i nadzorujących	94
44.2.	Jednostka dominująca Spółki	94
44.3.	Wspólne przedsięwzięcia, w których Spółka jest współnikiem	94
44.4.	Warunki transakcji z podmiotami powiązаныmi	94
44.5.	Transakcje z udziałem innych członków Zarządu i Rady Nadzorczej	94
44.6.	Udziały wyższej kadry kierowniczej w programie akcji pracowniczych	94
44.7.	Transakcje z kluczowym personelem kierowniczym Spółki	95
44.8.	Wynagrodzenia Członków Zarządu oraz Członków Rady Nadzorczej Spółki	95
45.	Stanowisko Zarządu odnośnie możliwości zrealizowania wcześniej publikowanych prognoz	96
46.	Informacja o umowie z biegłym rewidentem lub podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych za wyżej wymienione okresy	97
47.	Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym	97
47.1.	Ryzyko walutowe	97
47.2.	Ryzyko stopy procentowej	99
47.3.	Ryzyko cen towarów	100
47.4.	Ryzyko kredytowe	100
47.5.	Ryzyko związane z płynnością	103
48.	Instrumenty pochodne	105
49.	Instrumenty finansowe	105
49.1.	Wartość bilansowa klas i kategorii instrumentów finansowych	105
49.2.	Ryzyko stopy procentowej	107
50.	Zatrudnienie	109
51.	Wybrane dane finansowe przeliczone na EUR	109
52.	Wpływ pandemii Covid 19 na działalność Spółki	110
53.	Wpływ konfliktu na Ukrainie na działalność Spółki	111
54.	Zdarzenia następujące po zakończeniu okresu sprawozdawczego	111
55.	Zatwierdzenie do publikacji	123

Sprawozdanie z całkowitych dochodów za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2021 roku

	Nota	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2021	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2020
Działalność kontynuowana			
Przychody ze sprzedaży	12.1	430 551	869 360
Koszty sprzedanych produktów, usług i materiałów	13.1	(416 046)	(1 010 288)
Zysk/(strata) brutto ze sprzedaży		14 505	(140 928)
Pozostałe przychody operacyjne	13.4	11 029	23 412
Koszty sprzedaży	13.1	(8 616)	(13 927)
Koszty ogólnego zarządu	13.1	(25 245)	(36 072)
Pozostałe koszty operacyjne	13.5	(33 546)	(105 568)
Koszty badań i rozwoju		(1 650)	(6 201)
Wynik na zawarciu układu z wierzycielami	18	87 359	-
Zysk/(strata) z działalności operacyjnej		43 836	(279 284)
Przychody finansowe	14.1	16 357	4 756
Koszty finansowe	14.2	(25 675)	(10 051)
Zysk/(strata) brutto		34 518	(284 579)
Podatek dochodowy	15	592	(12 944)
Zysk/(strata) netto z działalności kontynuowanej	17	35 110	(297 523)
Zysk/(strata) z działalności zaniechanej		-	-
Zysk/(strata) netto	17	35 110	(297 523)

Sprawozdanie z całkowitych dochodów

za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2021 roku

	Nota	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2021	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2020
Inne całkowite dochody za okres			
Pozycje niepodlegające przekwalifikowaniu do zysku/(straty) w kolejnych okresach sprawozdawczych			
Inne całkowite dochody wynikające z zysków/(strat) aktuarialnych		3 116	915
Inne całkowite dochody brutto niepodlegające przekwalifikowaniu do zysku/(straty) w kolejnych okresach sprawozdawczych		3 116	915
Podatek dochodowy dotyczący innych całkowitych dochodów	15.1	(592)	(174)
Inne całkowite dochody netto		2 524	741
Całkowity dochód za rok		37 634	(296 782)
Zysk na jedną akcję			
Średnia ważona liczba akcji			
	17	160 880 445	127 431 998
Podstawowy zysk/(strata) na jedną akcję w złotych			
	17		
Z działalności kontynuowanej		0,22	(2,33)
Z działalności zaniechanej		-	-
Rozwodniony zysk/(strata) na jedną akcję w złotych			
	17		
Z działalności kontynuowanej		0,22	(2,33)
Z działalności zaniechanej		-	-

Sprawozdanie z sytuacji finansowej

na dzień 31 grudnia 2021 roku

	Nota	31 grudnia 2021	31 grudnia 2020
AKTYWA			
Rzeczowe aktywa trwałe	21	102 316	107 827
Wartość firmy	24	-	-
Wartości niematerialne	24	3 626	4 701
Aktywa z tytułu prawa do użytkowania	22.1	4 767	5 849
Pozostałe należności długoterminowe	28	33 687	63 570
Akcje i udziały	27	28 067	28 067
Pozostałe aktywa finansowe długoterminowe	29	-	-
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	15.3	24 108	24 108
Aktywa trwałe (długoterminowe)		196 571	234 122
Zapasy	30	13 470	22 870
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności krótkoterminowe	31	191 129	291 580
Aktywa z tytułu umów	11	132 402	181 754
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	32.2	48 310	47 646
Aktywa obrotowe (krótkoterminowe) bez aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży		385 311	543 850
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	23	4 348	4 512
Aktywa obrotowe (krótkoterminowe)		389 659	548 362
SUMA AKTYWÓW		586 230	782 484

Sprawozdanie z sytuacji finansowej

na dzień 31 grudnia 2021 roku

	Nota	31 grudnia 2021	31 grudnia 2020
PASYWA			
Kapitał własny			
Kapitał podstawowy	34.1	321 761	254 864
Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	34.4	165 119	165 119
Zyski zatrzymane/Niepokryte straty		(574 602)	(612 236)
		<u>(87 722)</u>	<u>(192 253)</u>
Zobowiązania długoterminowe			
Kredyty bankowe i pożyczki	36	60 100	–
Zobowiązania z tytułu leasingu	22	611	1 281
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	38.1	196 407	11 482
Pozostałe rezerwy długoterminowe	38.2	58 532	52 966
		<u>315 650</u>	<u>65 729</u>
Zobowiązania krótkoterminowe			
Kredyty bankowe i pożyczki	36	3 413	84 700
Zobowiązania z tytułu leasingu	22	2 898	3 393
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	38.3	225 546	599 698
Zobowiązania z tytułu umów	11	114 778	178 519
Pozostałe rezerwy krótkoterminowe	38.4	11 519	42 258
Dotacje	39	148	440
		<u>358 302</u>	<u>909 008</u>
Zobowiązania dotyczące aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży		–	–
Zobowiązania razem		<u>673 952</u>	<u>974 737</u>
SUMA PASYWÓW		<u>586 230</u>	<u>782 484</u>

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2021 roku

Nota	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2021	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2020
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
Zysk/(strata) brutto	34 518	(284 579)
Korekty o pozycje:	(7 361)	340 542
Amortyzacja	8 557	12 490
(Zyski)/straty z tytułu różnic kursowych	–	–
Odsetki netto	3 751	3 174
(Zysk)/strata na działalności inwestycyjnej	(625)	7 826
Konwersja zobowiązań handlowych ukladowych na akcje	66 897	–
(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu należności	18 130 334	104 927
(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu zapasów	9 401	4 335
Zwiększenie/(zmniejszenie) stanu zobowiązań i rezerw z wyjątkiem kredytów i pożyczek	18 (189 219)	206 682
Zmiana stanu rezerw	18 (22 057)	(845)
Zmiana stanu aktywów i zobowiązań z tytułu umów	18 (14 389)	1 873
Pozostałe	(11)	80
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej	27 158	55 963
Podatek dochodowy (zapłacony)/otrzymany	–	–
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	27 158	55 963
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	461	1 084
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	18 (315)	(648)
Nabycie aktywów finansowych	–	(10)
Sprzedaż aktywów finansowych	–	507
Pozostałe	–	–
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	146	933
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
Spłata zobowiązań z tytułu leasingu	(1 489)	(3 004)
Wpływy z tytułu zaciągnięcia pożyczek/kredytów	10 000	–
Spłata pożyczek/kredytów	(32 540)	(28 207)
Odsetki zapłacone	(2 329)	(2 175)
Pozostałe	(282)	219
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(26 640)	(33 167)
Przepływy pieniężne przed skutkami zmiany kursów walut	664	23 729
Różnice kursowe netto	–	–
Zwiększenie/(zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	664	23 729
Środki pieniężne na początek okresu	32.2 47 646	23 917
Środki pieniężne na koniec okresu	32.2 48 310	47 646

Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2021 roku

	Kapitał podstawowy	Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Kapitał zapasowy	Zyski zatrzymane/ Niepokryte straty	Kapitał własny ogółem
Na 1 stycznia 2021 roku	254 864	165 119	–	(612 236)	(192 253)
Zysk z działalności kontynuowanej	–	–	–	35 110	35 110
Inne całkowite dochody	–	–	–	2 524	2 524
Razem całkowite dochody	–	–	–	37 634	37 634
Podział wyniku z lat ubiegłych	–	–	–	–	–
Konwersja wierzytelności na akcje	66 897	–	–	–	66 897
Razem zmiany w kapitale własnym	66 897	–	–	37 634	104 531
Na 31 grudnia 2021 roku	321 761	165 119	–	(574 602)	(87 722)

	Kapitał podstawowy	Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Kapitał zapasowy	Zyski zatrzymane/ Niepokryte straty	Kapitał własny ogółem
Na 1 stycznia 2020 roku	254 864	165 119	15 902	(331 356)	104 529
Korekta prezentacji	–	–	(15 902)	15 902	–
Na 1 stycznia 2020 roku (przekształcone)*	254 864	165 119	–	(315 454)	104 529
Zysk z działalności kontynuowanej	–	–	–	(297 523)	(297 523)
Inne całkowite dochody	–	–	–	741	741
Razem całkowite dochody	–	–	–	(296 782)	(296 782)
Podział wyniku z lat ubiegłych	–	–	–	–	–
Razem zmiany w kapitale własnym	–	–	–	(296 782)	(296 782)
Na 31 grudnia 2020 roku	254 864	165 119	–	(612 236)	(192 253)

DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE

1. Informacje ogólne

RAFAKO S.A. ("Spółka") jest spółką akcyjną z siedzibą w Raciborzu, ul. Łąkowa 33, której akcje znajdują się w publicznym obrocie. Spółka została utworzona aktem notarialnym dnia 12 stycznia 1993 roku. W dniu 24 sierpnia 2001 roku została wpisana do rejestru przedsiębiorców pod numerem KRS 0000034143 prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Gliwicach, X Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego. Spółce nadano numer statystyczny REGON 270217865. Akcje Spółki są notowane na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych.

Siedziba Spółki mieści się w Raciborzu przy ul. Łąkowej 33. Siedziba Spółki jest jednocześnie jej podstawowym miejscem prowadzenia działalności.

Czas trwania działalności Spółki jest nieoznaczony.

Podstawowym przedmiotem działalności Spółki jest działalność w zakresie inżynierii w obszarze energetyki i związane z nią doradztwo techniczne (PKD 71.12 Z).

Spółka świadczy usługi generalnego wykonawstwa inwestycji dla branży ropy i gazu oraz energetyki, dla której oferuje własne rozwiązania technologiczne. Projektuje i produkuje kotły, w tym na parametry nadkrytyczne oraz urządzenia ochrony środowiska, w tym instalacje odsiarczania i odazotowania spalin.

2. Identyfikacja skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Spółka prezentująca niniejsze sprawozdanie sporządza również skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej RAFAKO za rok zakończony 31 grudnia 2021 roku.

3. Skład Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2021 roku oraz do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego miały miejsce zmiany w składzie Zarządu Spółki.

W dniu 22 stycznia 2021 roku Rada Nadzorcza Spółki podjęła następujące uchwały w przedmiocie zmian w składzie Zarządu Spółki:

- Rada Nadzorcza odwołała z Zarządu Wiceprezes Panią Ewę Porzucek,
- Rada Nadzorcza delegowała członka Rady Nadzorczej Pana Macieja Stańczuka do czasowego wykonywania czynności Członka Zarządu na okres trzech miesięcy.

Ponadto, w dniu 22 stycznia 2021 roku Spółka otrzymała informację od Pana Mariusza Zawiszy o jego rezygnacji z mandatu Członka Zarządu wykonywanego w funkcji Prezesa Zarządu z dniem 22 stycznia 2021 roku.

Jednocześnie Rada Nadzorcza Spółki w dniu 22 stycznia 2021 roku podjęła uchwałę w przedmiocie powierzenia funkcji Prezesa Zarządu dotychczasowemu wiceprezesowi Panu Radosławowi Domagalskiemu- Łabędzkiemu, ze skutkiem na dzień 22 stycznia 2021 roku.

W dniu 22 kwietnia 2021 roku Rada Nadzorcza RAFAKO S.A. podjęła uchwałę w sprawie delegowania członka Rady Nadzorczej Pana Macieja Stańczuka do czasowego wykonywania czynności Członka Zarządu Spółki na okres kolejnych trzech miesięcy.

Dnia 29 czerwca 2021 roku Rada Nadzorcza RAFAKO S.A. powołała do Zarządu Pana Macieja Stańczuka i powierzyła mu stanowisko Wiceprezesa Zarządu.

W dniu 31 sierpnia 2021 roku Spółka otrzymała oświadczenie Pana Jarosława Pietrzyka pełniącego dotychczas funkcję Wiceprezesa Zarządu RAFAKO S.A. o jego rezygnacji, z dniem doręczenia tego oświadczenia, z pełnienia funkcji Wiceprezesa Zarządu ds. Operacyjnych oraz mandatu w Zarządzie RAFAKO S.A.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego skład Zarządu przedstawia się następująco:

Radosław Domagalski-Łabędzki - Prezes Zarządu
Maciej Stańczuk - Wiceprezes Zarządu

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2021 roku oraz do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego miały miejsca zmiany w składzie Rady Nadzorczej Spółki.

Dnia 29 czerwca 2021 roku powołał Radę Nadzorczą RAFAKO S.A. na XI kadencję w składzie:

Piotr Zimmerman - Przewodniczący
Michał Sikorski - Wiceprzewodniczący
Przemysław Schmidt - Sekretarz (niezależny)
Zbigniew Dębski - Członek Rady Nadzorczej (niezależny)
Kinga Banaszak-Filipiak - Członek Rady Nadzorczej

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego skład Rady Nadzorczej przedstawia się następująco.

Piotr Zimmerman - Przewodniczący
Michał Sikorski - Wiceprzewodniczący
Przemysław Schmidt - Sekretarz (niezależny)
Zbigniew Dębski - Członek Rady Nadzorczej (niezależny)
Kinga Banaszak-Filipiak - Członek Rady Nadzorczej

4. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2021 roku zostało zatwierdzone przez Zarząd Spółki w dniu 28 kwietnia 2022 roku.

5. Inwestycje Spółki

Spółka posiadała w okresie sprawozdawczym inwestycje w następujących jednostkach zależnych, współzależnych i stowarzyszonych:

Nazwa i siedziba jednostki	Podstawowy przedmiot działalności	Procentowy udział Spółki w kapitale	
		31 grudnia 2021	31 grudnia 2020
PGL – DOM Sp. z o.o. Racibórz	Obsługa nieruchomości na własny rachunek	100%	100%
RAFAKO ENGINEERING Sp. z o.o. Racibórz	Działalność w zakresie projektowania budowlanego, urbanistycznego, technologicznego	51,05%	51,05%
ENERGOTECHNIKA ENGINEERING Sp. z o.o. Gliwice	Działalność w zakresie projektowania budowlanego, urbanistycznego, technologicznego i doradztwo inżynierskie	100%	100%
RAFAKO Hungary Kft. Budapeszt	Montaż urządzeń w przemyśle energetycznym i chemicznym	100%	100%
RAFAKO ENGINEERING SOLUTION doo Belgrad	Działalność w zakresie projektowania technologicznego łącznie z doradztwem i sprawowaniem nadzoru dla budownictwa, przemysłu i ochrony środowiska	77%	77%

Nazwa i siedziba jednostki	Podstawowy przedmiot działalności	Procentowy udział Spółki w kapitale	
		31 grudnia 2021	31 grudnia 2020
E001RK Sp. z o.o. Racibórz	Realizacja projektów budowlanych oraz związanych z budową dróg i autostrad, dróg szynowych i kolei podziemnej, mostów i tuneli, działalność w zakresie inżynierii i doradztwa technicznego i naukowego, produkcja, naprawa i konserwacja maszyn i urządzeń, wytwarzanie, przesyłanie i handel energią elektryczną	100%	100%
E003B7 Sp. z o.o. Racibórz	Realizacja projektów budowlanych, działalność w zakresie doradztwa i projektowania budowlanego, inżynieryjnego i technologicznego	100%	100%
RENG-NANO Sp. z o.o.* Racibórz	Działalność w zakresie produkcji konstrukcji metalowych i ich części oraz naprawa i konserwacja metalowych wyrobów gotowych	30,63%	30,63%
RAFAKO INNOVATION Sp. z o.o. (dawniej RAFAKO MANUFACTURING Sp. z o.o.) Racibórz	Produkcja generatorów pary z wyjątkiem kotłów do centralnego ogrzewania gorącą wodą	100%	100%

* jednostka zależna od RAFAKO ENGINEERING Sp. z o.o., zależna pośrednio od RAFAKO S.A.

Na dzień 31 grudnia 2021 roku oraz na dzień 31 grudnia 2020 roku udział w ogólnej liczbie głosów posiadany przez Spółkę w podmiotach zależnych był równy udziałowi Spółki w kapitałach tych jednostek.

6. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

6.1. Profesjonalny osąd

Sporządzenie sprawozdania finansowego Spółki wymaga od Zarządu osądów, szacunków oraz założeń, które mają wpływ na stosowane zasady rachunkowości oraz prezentowane wartości aktywów, zobowiązań, przychodów oraz kosztów. Niepewność co do tych założeń i szacunków może spowodować istotne korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w przyszłości, ponieważ faktycznie zrealizowane wartości mogą różnić się od szacowanych przez Zarząd.

W procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości Zarząd dokonał następujących osądów, które mają największy wpływ na przedstawiane wartości bilansowe aktywów i zobowiązań.

Klasyfikacja umów leasingu, w których Spółka występuje jako leasingobiorca

Spółka uznaje umowę za umowę leasingu, jeżeli na jej mocy Spółce jest przekazywane prawo do kontroli użytkowania zidentyfikowanego składnika aktywów na dany okres w zamian za wynagrodzenie. Spółka, wyceniając wartość aktywów w użytkowaniu oraz zobowiązań z tytułu leasingu, dokonuje oceny prawdopodobieństwa skorzystania z opcji przedłużenia lub wypowiedzenia umowy leasingu, prawdopodobieństwa skorzystania z opcji wykupu przedmiotu leasingu oraz szacunków pozostałych kosztów związanych z zakończeniem umowy leasingu.

Identyfikacja wbudowanych instrumentów pochodnych

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego kierownictwo Spółki dokonuje oceny, czy w ramach podpisanych umów występują cechy ekonomiczne i ryzyko właściwe dla wbudowanego instrumentu pochodnego w walucie obcej, które byłyby ściśle powiązane z cechami ekonomicznymi i ryzykiem właściwym dla umowy zasadniczej (głównego kontraktu).

Umowy konsorcjalne

Każdorazowo, po podpisaniu umowy o usługę budowlaną realizowanej w ramach konsorcjum, Zarząd dokonuje oceny charakteru umowy w celu określenia sposobu ujmowania przychodów i kosztów kontraktowych.

6.2. Niepewność szacunków

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na koniec okresu sprawozdawczego, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym okresie sprawozdawczym.

Spółka przyjęła założenia i szacunki na temat przyszłości na podstawie wiedzy posiadanej podczas sporządzania sprawozdania finansowego. Występujące założenia i szacunki mogą ulec zmianie na skutek wydarzeń w przyszłości wynikających ze zmian rynkowych lub zmian nie będących pod kontrolą Spółki. W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2021 roku oraz na dzień 31 grudnia 2021 roku miały miejsce zmiany szacunków w istotnych obszarach działalności Spółki.

W 2021 roku miała miejsce awaria w Elektrowni Jaworzno, w wyniku której nastąpiło przesunięcie terminu zakończenia prac nad uruchomieniem bloku.

Szczegółowe informacje dotyczące zmian szacunków przychodów i kosztów kluczowych umów oraz wpływu tych zmian na wynik finansowy Spółki zostały zaprezentowane w nocie 11.1.

Utrata wartości aktywów

Na koniec okresu sprawozdawczego Spółka przeprowadza test na utratę wartości firmy oraz test na utratę wartości rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych o określonym okresie użytkowania, w przypadku których zidentyfikowano przesłanki utraty wartości. Wymaga to oszacowania wartości odzyskiwalnej ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego należą te aktywa. Wartość odzyskiwalna odpowiada wartości wyższej z dwóch – użytkowej lub godziwej pomniejszonej o koszty zbycia. Oszacowanie wartości użytkowej polega na ustaleniu przyszłych przepływów pieniężnych generowanych przez ośrodek wypracowujący środki pieniężne i ustalenia stopy dyskontowej do zastosowania w celu obliczenia bieżącej wartości tych przepływów.

Test na utratę wartości aktywów przeprowadzony na dzień 31 grudnia 2021 roku nie wykazał konieczności utworzenia odpisu aktualizującego wartość aktywów Spółki. Założenia testu na utratę wartości aktywów zostały przedstawione w nocie 24 i 25.

Wartości odpisów aktualizujących wartość aktywów na koniec okresu sprawozdawczego zostały przedstawione w notach 21, 27, 28, 29 i 32.1 niniejszego sprawozdania finansowego.

Wycena rezerw z tytułu świadczeń pracowniczych

Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych (odprawy emerytalne oraz nagrody jubileuszowe) zostały oszacowane za pomocą metod aktuarialnych. Przyjęte w tym celu założenia zostały przedstawione w nocie 37.1. Zmiana rezerw z tytułu świadczeń pracowniczych w okresie związana jest z ujęciem kosztów bieżącego zatrudnienia, kosztów odsetek oraz wypłaconych świadczeń.

Składnik aktywów z tytułu podatku dochodowego

Spółka rozpoznaje składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego, w tym aktywa z tytułu straty podatkowej, bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie w oparciu o przygotowane projekcje wyniku podatkowego. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie stałoby się nieuzasadnione.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego są wyceniane przy zastosowaniu stawek podatkowych, które będą stosowane na moment przewidywanego zrealizowania składnika aktywów, przyjmując za podstawę przepisy podatkowe, które obowiązywały na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego.

Spółka sporządziła prognozy finansowe, na podstawie których dokonała oceny odzyskiwalności aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Analiza wykazała konieczność dokonania odpisu aktualizującego wartość aktywa w kwocie 49,2 miliona złotych, co zostało zaprezentowane w nocie 15.3.

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wartość godziwą instrumentów finansowych, dla których nie istnieje aktywny rynek ustala się wykorzystując odpowiednie techniki wyceny. Przy wyborze odpowiednich metod i założeń Spółka kieruje się profesjonalnym osądem. Sposób ustalenia wartości godziwej poszczególnych instrumentów finansowych został przedstawiony w notcie 49.

Okresy ekonomicznej użyteczności aktywów trwałych

Wysokość stawek oraz odpisów amortyzacyjnych jest ustalana na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznego użytkowania danego składnika rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych, a także szacunków dotyczących wartości rezydualnej środków trwałych. Spółka corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków. Na dzień 31 grudnia 2021 roku Zarząd ocenia, że okresy użyteczności aktywów przyjęte przez Spółkę dla celów amortyzacji odzwierciedlają oczekiwany okres przynoszenia korzyści ekonomicznych przez te aktywa w przyszłości. Jednakże faktyczne okresy przynoszenia korzyści przez te aktywa w przyszłości mogą różnić się od zakładanych, w tym również ze względu na techniczne starzenie się majątku. Wartość bilansowa aktywów trwałych i wartości niematerialnych podlegających amortyzacji prezentowana jest w notach 21 i 24.

Ujmowanie przychodu, kosztu, wyniku

Spółka ujmuje przychody w cenie transakcyjnej, czyli kwocie wynagrodzenia, które – zgodnie z oczekiwaniem jednostki – przysługuje jej w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług klientowi.

Spółka przypisuje cenę transakcyjną do każdego zobowiązania do wykonania świadczenia na podstawie proporcjonalnej indywidualnej ceny sprzedaży.

Spółka oszacowuje zmienną kwotę wynagrodzenia, do którego będzie uprawniona w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług na rzecz klienta wg wartości najbardziej prawdopodobnej i zalicza do ceny transakcyjnej część lub całość kwoty wynagrodzenia zmiennego wyłącznie w takim zakresie, w jakim istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że nie nastąpi odwrócenie znaczącej części kwoty wcześniej ujętych skumulowanych przychodów w momencie, kiedy ustanie niepewność co do wysokości wynagrodzenia zmiennego.

Spółka dokonuje tych szacunków na podstawie danych historycznych dotyczących rozliczeń z klientem oraz na podstawie zapisów kontraktowych w przypadku indeksowania ceny umowy.

Spółka ujmuje przychody w następujący sposób:

- a) przychody z tytułu sprzedaży produktów i świadczenia usług są ujmowane na podstawie stopnia zaawansowania ich realizacji wg metody opartej na nakładach poniesionych na realizację umowy;
- b) przychody ze sprzedaży towarów rozpoznawane są w określonym momencie, tj. gdy klient uzyska kontrolę nad towarem. Klient uzyskuje kontrolę nad towarem w chwili odbioru towaru lub dostarczenia towaru do miejsca przeznaczenia, zależnie od zapisów kontraktowych dotyczących warunków dostawy.

Spółka ujmuje przychody w miarę upływu czasu, ponieważ:

- a) w wyniku wykonania świadczenia przez Spółkę powstaje lub zostaje ulepszony składnik aktywów, a kontrolę nad tym składnikiem aktywów – w miarę jego powstawania lub ulepszania – sprawuje klient oraz
- b) w wyniku wykonania świadczenia przez jednostkę nie powstaje składnik aktywów o alternatywnym zastosowaniu dla Spółki, której przysługuje egzekwowlane prawo do zapłaty za dotychczas wykonane świadczenie.

Spółka ocenia, czy umowa zawiera istotny element finansowania. Spółka nie koryguje przyrzeczonej kwoty wynagrodzenia o wpływ istotnego elementu finansowania, jeśli w momencie zawarcia umowy oczekuje, że okres od momentu przekazania przyrzeczonego dobra lub usługi klientowi do momentu zapłaty za dobro lub usługę przez klienta wyniesie nie więcej niż jeden rok.

Spółka szacuje całkowite koszty umowy zawierające koszty odnoszące się bezpośrednio do konkretnej umowy zarówno na podstawie rynkowych cen materiałów, towarów i usług, jak również na podstawie wstępnych ofert podwykonawców pozyskanych w procesie tworzenia oferty na realizację konkretnej umowy.

Wynik danej umowy z klientem szacowany jest na podstawie rozpoznanych przychodów i poniesionych kosztów związanych z tą umową ujętych jako przychody i koszty odpowiednio do stanu zaawansowania realizacji umowy na dzień bilansowy.

W kosztach poniesionych uwzględnia się tylko te koszty umowy, które odzwierciedlają stan wykonania prac. Spółka nie ujmuje przychodów w oparciu o poniesione koszty wynikające z ewentualnych istotnych niedociągnięć przy spełnianiu zobowiązania, które nie zostały uwzględnione w cenie określonej w umowie.

Przychody, koszty oraz wynik z tytułu realizacji umów o usługę rozpoznaje się i ujmuje zgodnie z zasadami omówionymi w nocie 8.23.

Rezerwa na przewidywane straty z tytułu realizowanych umów

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Spółka dokonuje aktualizacji szacunków całkowitych przychodów oraz kosztów z tytułu realizowanych umów rozliczanych metodą stopnia zaawansowania kontraktu. Spółka tworzy rezerwy w przypadku, kiedy istnieje prawdopodobieństwo, iż łączne koszty umowy przewyższają łączne przychody z tytułu umowy (tzn. że umowa rodzi obciążenia). Przewidywaną stratę na kontrakcie Spółka ujmuje bezzwłocznie jako koszt zgodnie z MSR 37. Wysokość straty ustalana jest niezależnie od faktu rozpoczęcia prac wynikających z umowy, stanu zaawansowania prac wynikających z umowy, wysokości przewidywanych zysków z tytułu innych umów, które nie są pojedynczymi umowami o usługę. Wartość zmiany rezerw na planowane straty zwiększa lub zmniejsza koszty własny umowy, której rezerwa dotyczy.

Spółka dokonała weryfikacji portfela zamówień oraz określiła kluczowe kompetencje i przewagi konkurencyjne Spółki na wybranych rynkach. W wyniku tej weryfikacji podjęto natychmiastowe działania wstrzymania ofertowania w nierentownych segmentach oraz dokonano identyfikacji ewentualnych ryzyk związanych z ich kontynuacją oraz kierując się zasadą ostrożności oszacowano rezerwy na wyżej wymienione potencjalne ryzyka.

Szczegóły dotyczące rozliczenia przychodów i kosztów z umów za rok obrotowy zostały przedstawione w notach 8.23 i 11 niniejszego sprawozdania finansowego.

Rezerwa na koszty z tytułu nieterminowej realizacji umów

Spółka tworzy rezerwę na karę umowną z tytułu nieterminowej realizacji umowy, jeżeli występuje istotne prawdopodobieństwo naliczenia kary za opóźnienie w realizacji przedmiotu umowy i opóźnienie to powstało z winy Spółki, jako wykonawcy umowy. Wysokość rezerwy wynika z zapisanej w danej umowie wartości kary za dany okres opóźnienia. Szczegóły dotyczące wartości oszacowanych w ten sposób rezerw zostały zaprezentowane w nocie 11 niniejszego sprawozdania finansowego.

Rezerwa na naprawy gwarancyjne

Udzielane przez Spółkę gwarancje odzwierciedlają wyłącznie zapewnienie, że dostarczone produkty lub usługi będą działać zgodnie z ustaloną specyfikacją i zamierzeniem stron. W związku z powyższym Spółka nie wyodrębnia odrębnego zobowiązania do wykonania świadczenia.

Rezerwy szacuje się na podstawie określonego przez Zarząd Spółki stopnia prawdopodobieństwa wystąpienia zobowiązania w przyszłości na podstawie realizowanych umów o usługę. Utrzymywane są w danym stopniu istnienia prawdopodobieństwa wystąpienia do dnia wygaśnięcia prawa do realizacji gwarancji lub roszczeń naprawczych.

Rezerwy na naprawy gwarancyjne są tworzone w ciężar kosztu własnego kontraktu na podstawie stopnia zaawansowania kosztów bezpośrednich. Koszty związane z naliczaniem rezerw na naprawy gwarancyjne są uwzględniane w stopniu zaawansowania realizacji umowy.

Odpisy aktualizujące wartość aktywów finansowych

Na dzień zakończenia okresu sprawozdawczego Spółka wycenia odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych w kwocie równej 12-miesięcznym oczekiwanym stratom kredytowym, bądź oczekiwanym stratom kredytowym w okresie życia instrumentu finansowego. Do oceny ryzyka kredytowego użyto zewnętrznych ratingów banków oraz publicznie dostępne informacje ze stron agencji ratingowych. W przypadku należności z tytułu dostaw i usług, Spółka stosuje uproszczone podejście i wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej oczekiwanym stratom kredytowym w całym okresie życia instrumentu. Szczegółowy opis stosowanych metod ustalania wartości odpisów zaprezentowano w nocie 8.11.

Utrata wartości aktywów niefinansowych

W celu określenia wartości użytkowej Zarząd szacuje prognozowane przepływy pieniężne oraz stopę, którą przepływy dyskontowane są do wartości bieżącej. W procesie wyceny wartości bieżącej przyszłych przepływów dokonywane są założenia dotyczące prognozowanych wyników finansowych. Założenia te odnoszą się do przyszłych zdarzeń i okoliczności. Faktycznie zrealizowane wartości mogą różnić się od szacowanych, co w kolejnych okresach sprawozdawczych może przyczynić się do znaczących korekt wartości aktywów Spółki.

Podatek dochodowy bieżący, aktywa i rezerwa na odroczony podatek dochodowy, inne podatki

Obowiązujące w Polsce przepisy podatkowe podlegają częstym zmianom, powodując istotne różnice w ich interpretacji i istotne wątpliwości w ich stosowaniu. Organy podatkowe posiadają instrumenty kontroli umożliwiające im weryfikację podstaw opodatkowania (w większości przypadków w okresie poprzednich 5 lat obrotowych), oraz nakładanie kar i grzywien. Od 15 lipca 2016 roku Ordynacja Podatkowa uwzględniła także postanowienia Ogólnej Klauzuli Zapobiegającej Nadużyciom (GAAR), która ma zapobiegać powstawaniu i wykorzystywaniu sztucznych struktur prawnych

tworzonych w celu uniknięcia opodatkowania. Klauzulę GAAR należy stosować tak w odniesieniu do transakcji dokonanych po jej wejściu w życie, jak i do transakcji, które zostały przeprowadzone przed wejściem w życie klauzuli GAAR, ale dla których po dacie wejścia klauzuli w życie korzyści były lub są nadal osiągnięte.

W konsekwencji ustalenie zobowiązań podatkowych, aktywów oraz rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego może wymagać istotnego osądu, w tym dotyczącego transakcji już zaistniałych, a kwoty prezentowane i ujawniane w sprawozdaniach finansowych mogą się zmienić w przyszłości w wyniku kontroli organów podatkowych.

Prawdopodobieństwo rozliczenia składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego z przyszłymi zyskami podatkowymi opiera się na budżecie Spółki zatwierdzonych przez Zarząd Spółki. Jeżeli prognozowane wyniki finansowe wskazują, że Spółka osiągnie wystarczający dochód do opodatkowania, aktywa na podatek odroczony ujmowane są w pełnej wysokości. Spółka dokonała analizy odzyskiwalności składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego na dzień 31 grudnia 2021 roku w oparciu o prognozy i budżety sporządzone na kolejne lata.

Okres leasingu

Ustalając zobowiązanie z tytułu leasingu Spółka szacuje okres leasingu, który obejmuje:

- nieodwołalny okres leasingu,
- okresy, w których istnieje opcja przedłużenia leasingu, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że leasingobiorca skorzysta z tej opcji,
- okresy, w których istnieje opcja wypowiedzenia leasingu, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że leasingobiorca nie skorzysta z tej opcji.

Oceniając, czy Spółka skorzysta z opcji przedłużenia lub nie skorzysta z opcji wypowiedzenia, Spółka uwzględni wszystkie istotne fakty i okoliczności, które stanowią dla niej zachętę ekonomiczną do skorzystania lub nieskorzystania z opcji.

Rozważa się między innymi:

- warunki umowne dotyczące opłat leasingowych w okresach opcyjnych,
- istotne inwestycje w przedmiocie leasingu,
- koszty związane z wypowiedzeniem umowy,
- znaczenie bazowego składnika aktywów dla działalności Spółki,
- warunki wykonania opcji.

Zobowiązanie z tytułu leasingu prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej odzwierciedla najlepsze szacunki co do okresu leasingu, jednak zmiana okoliczności w przyszłości może skutkować zwiększeniem lub zmniejszeniem zobowiązania z tytułu leasingu oraz ujęciem korespondującej korekty w aktywach z tytułu prawa do użytkowania. Zmiany szacunków dokonane w 2021 roku zostały ujawnione w notach 6 i 22.

7. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

7.1. Oświadczenie Zarządu w sprawie rzetelności sprawozdań finansowych

Działając jako Zarząd RAFAKO S.A. oświadczamy, że wedle naszej najlepszej wiedzy sprawozdanie finansowe RAFAKO S.A. oraz skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej RAFAKO za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2021 roku oraz dane porównywalne — sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości oraz odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową, finansową i wynik finansowy, zarówno w odniesieniu do Spółki RAFAKO S.A. jak i jej Grupy Kapitałowej oraz, że sprawozdanie z działalności Spółki RAFAKO S.A. oraz Grupy Kapitałowej RAFAKO w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2021 roku zawiera prawdziwy obraz sytuacji Spółki i jej Grupy Kapitałowej, w tym opis podstawowych ryzyk i zagrożeń.

7.2. Oświadczenie o zgodności

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) zatwierdzonymi przez UE („MSSF UE”). Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w UE proces wprowadzania standardów MSSF oraz prowadzoną przez Spółkę działalność, w zakresie stosowanych przez Spółkę zasad rachunkowości, MSSF różnią się od MSSF UE.

Spółka skorzystała z możliwości, występującej w przypadku stosowania Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonych przez UE, zastosowania zmian do MSR 19 oraz zmian wynikających z przeglądu MSSF – Cykl 2010-2012 od okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku.

MSSF UE obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

Spółka zastosowała MSSF według stanu obowiązującego dla sprawozdań finansowych za rok rozpoczynający się 1 stycznia 2021 roku.

7.3. Informacja Zarządu sporządzona na podstawie oświadczenia Rady Nadzorczej o dokonaniu wyboru firmy audytorskiej przeprowadzającej badanie rocznego sprawozdania finansowego

Zarząd spółki RAFAKO Spółka Akcyjna z siedzibą w Raciborzu, adres: ul. Łąkowa 33, 47-400 Racibórz, wpisanej do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Gliwicach, X Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS: 0000034143, NIP: 6390001788, REGON: 270217865 (dalej jako: „Spółka”), działając na podstawie §70 ust. 1 pkt 7) oraz §71 ust. 1 pkt 7) rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 marca 2018 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz.U. z 2018 r. poz. 757) oraz oświadczenia Rady Nadzorczej Spółki z dnia 27 kwietnia 2022 roku o dokonaniu wyboru firmy audytorskiej przeprowadzającej badanie jednostkowego sprawozdania finansowego Spółki za rok obrotowy 2021 oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej RAFAKO S.A. za rok obrotowy 2021, niniejszym informuje, że:

- 1) wybór firmy audytorskiej przeprowadzającej badanie sprawozdania finansowego Spółki za rok obrotowy 2021 oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej RAFAKO S.A. za rok obrotowy 2021 został dokonany zgodnie z przepisami, w tym dotyczącymi wyboru i procedury wyboru firmy audytorskiej;

- 2) firma audytorska oraz członkowie zespołu wykonującego badanie sprawozdania finansowego Spółki za rok obrotowy 2021 oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej RAFAKO S.A. za rok obrotowy 2021 spełniali warunki do sporządzenia bezstronnego i niezależnego sprawozdania z badania rocznego jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z obowiązującymi przepisami, standardami wykonywania zawodu i zasadami etyki zawodowej;
- 3) w Spółce są przestrzegane obowiązujące przepisy prawa związane z rotacją firmy audytorskiej i kluczowego biegłego rewidenta oraz obowiązkowymi okresami karencji;
- 4) Spółka posiada politykę w zakresie wyboru firmy audytorskiej oraz politykę w zakresie świadczenia na rzecz Spółki przez firmę audytorską, podmiot powiązany z firmą audytorską lub członka jego sieci dodatkowych usług niebędących badaniem, w tym usług warunkowo zwolnionych z zakazu świadczenia przez firmę audytorską.

7.4. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, zmodyfikowaną dla instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej.

Zarząd Spółki na bieżąco dokonuje szczegółowej analizy przesłanek zagrożenia kontynuowania działalności i oceny zasadności przyjęcia tego założenia. Sprawozdanie finansowe Spółki zostało sporządzone przy założeniu kontynuacji działalności mimo, że Zarząd dostrzega istotne zagrożenie kontynuacji działalności będące wynikiem szeregu niepewności.

Kluczowe niepewności mające istotny wpływ na kontynuację działalności Spółki to:

1. finalizacja procesu pozyskania inwestora strategicznego dla Spółki,
2. realizacja układu z wierzycielami Spółki,
3. realizacja zawartych umów z klientami oraz rozliczenie umów, których realizacja została przerwana na skutek wypowiedzenia umowy przez strony kontraktu,
4. zapewnienie nowych źródeł finansowania umożliwiających pozyskanie nowych kontraktów.

W dniu 24 marca 2022 roku doszło do podpisania umowy warunkowej sprzedaży akcji i udziałów, pomiędzy RAFAKO S.A., PBG S.A. w restrukturyzacji oraz MS GALLEON AG z siedzibą w Wiedniu tj. Inwestorem oraz umowy inwestycyjnej, pomiędzy RAFAKO S.A. i Inwestorem.

Zgodnie z postanowieniami Umowy Sprzedaży PBG zobowiązała się do bezpośredniej i pośredniej (przez sprzedaż udziałów w Multaros Trading Company) sprzedaży na rzecz Inwestora wszystkich posiadanych akcji RAFAKO. Zobowiązanie Inwestora do nabycia pakietu akcji zostało uzależnione od spełnienia się (lub uchylenia przez Inwestora lub, jeśli będzie miało to zastosowanie, uchylenia przez Strony Umowy Sprzedaży) określonych warunków zawieszających, z których kluczowe to uzyskanie przez Inwestora zgody Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów na przejście kontroli nad Spółką, ponowna synchronizacja bloku energetycznego o mocy 910 MW na parametry nadkrytyczne w Elektrowni Jaworzno, zawarcie akceptowalnych porozumień z kluczowymi klientami Spółki: Operatorem Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A., JSW KOKS S.A., PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A, podpisania przez Spółkę umowy lub porozumienia z instytucjami finansującymi Grupę RAFAKO w zakresie refinansowania lub warunków dalszego finansowania, zawarcia umów zapewniających Inwestorowi skupienie minimum 50% wierzytelności układowych Spółki wraz z akcjami lub prawami do akcji Spółki przysługującymi do objęcia przez wierzycieli układowych oraz zakończenia badania due diligence RAFAKO i Multaros, którego wynik będzie satysfakcjonujący dla Inwestora.

Zgodnie z postanowieniami Umowy Inwestycyjnej udzielenie RAFAKO finansowania ma zostać dokonane przez objęcie nowych akcji w kapitale zakładowym Spółki.

Zarząd Spółki podejmuje intensywne działania w celu realizacji powyższych warunków zawieszających, co identyfikuje jako kluczowy element dla możliwości kontynuowania działalności przez Spółkę.

W dniu 2 września 2020 roku Zarząd Spółki podjął decyzję o złożeniu wniosku do Monitora Sądowego i Gospodarczego celem obwieszczenia o otwarciu postępowania o zatwierdzenie układu prowadzonego w oparciu o przepisy ustawy z dnia 15 maja 2015 roku Prawo restrukturyzacyjne ze zmianami wynikającymi z ustawy z dnia 19 czerwca 2020 roku o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu w związku z wystąpieniem COVID-19. Celem otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego była konieczność podjęcia działań ratunkowych i naprawczych mających za zadanie eliminację zagrożenia braku kontynuacji działalności Spółki, a decyzja powyższa stanowiła istotny element planu naprawczego, który daje szansę na uzdrowienie sytuacji w RAFAKO S.A.

W dniu 14 września 2021 roku spółka otrzymała odpis postanowienia o zatwierdzeniu układu wraz z klauzulą prawomocności. Z dniem uprawomocnienia się postanowienia w przedmiocie zatwierdzenia układu, który został przez sąd określony na 17 sierpnia 2021 roku postępowanie restrukturyzacyjne RAFAKO S.A. zostało formalnie zakończone. Otwarcie postępowania restrukturyzacyjnego jednostki nie stanowiło przeszkody do uznania, że działalność Spółki będzie kontynuowana. Taki jest też zamiar Zarządu jednostki, a celem postępowania restrukturyzacyjnego było uniknięcie ogłoszenia upadłości Spółki przez umożliwienie mu jej restrukturyzacji w drodze prawomocnego zawarcia układu z wierzycielami. Spółka przystąpiła do realizacji postanowień układu, w tym dokonała płatności dla wierzycieli grupy I oraz V.

Kolejną kluczową kwestią dla możliwości kontynuowania działalności Spółki jest zdolność do kontynuowania zawartych umów z klientami. Istotne ryzyka, które identyfikuje Zarząd Spółki w tym obszarze dotyczą zawarcia porozumień z kluczowymi klientami spółki dotyczących wymienionych poniżej kontraktów.

Kontrakt na budowę Bloku energetycznego na parametry nadkrytyczne o mocy 910 MW w Jaworznie dla Nowe Jaworzno Grupa TAURON Sp. z o.o.

W dniu 13 listopada 2020 roku został podpisany Protokół Przejęcia Bloku do Eksploatacji. Podpisanie tego dokumentu potwierdziło spełnienie przez Blok określonych na ten dzień wymagań kontraktowych. W dniu 2 grudnia 2021 roku Spółka zawarła z Klientem ugodę oraz podpisała Aneks nr 13 i 14, którego postanowienia Spółka uwzględniła dokonując szacunków wartości tego kontraktu na dzień 31 grudnia 2021 roku. Kolejnym etapem realizacji umowy jest Okres Przejściowy, który ma zakończyć się 30 października 2022 roku. W trakcie realizacji Okresu Przejściowego nastąpiła awaria stacji redukcyjno- schładzającej. Usterka ta została usunięta wraz równoległą realizacją naprawy ram palników, dysz oraz leja. W tym okresie Strony podpisały Ugodę oraz kolejne Aneksy do Kontraktu zlecające prace dodatkowe. W dniu 14 kwietnia 2022 roku doszło do ponownej synchronizacji Bloku z Krajowym Systemem Elektroenergetycznym, a Blok pracuje stabilnie oraz osiąga moc nominalną. Zdarzenie to stanowiło jeden z warunków powierzenia Spółce dalszych dodatkowych prac wskazanych w zawartej ugodzie oraz jeden z warunków zawieszających zastrzeżonych w Umowie Sprzedaży, a w konsekwencji i Umowie Inwestycyjnej zawartej przez potencjalnego Inwestora.

Budowa bloku energetycznego opalanego gazem koksowniczym w JSW KOKS S.A. Oddział KKZ – Koksownia Radlin.

W związku z koniecznością poniesienia dodatkowych kosztów realizacji kontraktu na budowę bloku energetycznego opalanego gazem koksowniczym w JSW KOKS S.A. Oddział KKZ – Koksownia Radlin oszacowanych przez Spółkę na kwotę około 65 milionów złotych, Zarząd Spółki wystąpił do JSW KOKS S.A. o dodatkowe wynagrodzenie z tytułu istotnych zmian w zakresie przedmiotu zamówienia oraz z koniecznością wykonania niezbędnych świadczeń dodatkowych, w wysokości około 53 mln złotych. Finalnie proces uzgodnień w tym zakresie realizowany był w formie mediacji przed Sądem Polubownym przy Prokuraturii Generalnej RP. Proces mediacji zakończył się 31 marca 2022 roku zawarciem przez Strony ugody, której przedmiotem było zapewnienie jak najszybszego ukończenia budowy będącej przedmiotem Zadania Inwestycyjnego Elektrociepłowni Radlin oraz zapobieżenia potencjalnym przyszłym sporom. Zmieniono termin realizacji projektu: odbiór końcowy i przekazanie bloku do eksploatacji ustalono na dzień 30 czerwca 2023 roku, a termin zakończenia całości prac i przekazania do eksploatacji kotła awaryjno-rezerwowego "K3" ustalono na 24 maja 2024 roku. Spółce powierzono wykonanie prac dodatkowych oraz zadań dodatkowych oraz zwiększono wartość prac o kwotę 150,6 miliona złotych. Klient zadeklarował, że w przypadku zarówno ukończenia przez Spółkę wszystkich prac wynikających z ugody w terminie wskazanym w ugodzie jak i zakończenia z powodzeniem procesu inwestycyjnego Spółki, nie będzie dochodzić od Spółki spornych pomiędzy Stronami Umowy kar umownych za okres sprzed zawarcia ugody.

Umowy zawarte z PGE GiEK S.A. Oddział Elektrownia Bełchatów: umowa na „Wykonanie kompleksowej modernizacji Instalacji Odsiarczania Spalin na blokach nr 3 i 4 oraz 5 i 6 w PGE GiEK S.A. Oddział Elektrownia Bełchatów”, umowa na „Dostosowanie do konkluzji BAT w zakresie "Rozbudowy młynowni kamienia wapiennego z rozbudową układu rozładunku kamienia wapiennego w PGE GiEK S.A. Oddział Elektrownia Bełchatów", umowa na „Wykonanie kompleksowej modernizacji Instalacji Odsiarczania Spalin na blokach 8-12 w PGE GiEK S.A. Oddział Elektrownia Bełchatów”, umowa na „Modernizację elektrofiltrów bloku nr 2 w PGE GiEK S.A. Oddział Elektrownia Bełchatów”, umowa na „Modernizację i remont układu paleniskowego wraz z częścią ciśnieniową kotła bloku nr 2 w PGE GiEK S.A. Oddział Elektrownia Bełchatów.

Zamawiający zgłosił roszczenia wobec Spółki w przedmiocie obowiązku zapłaty kar umownych za opóźnienie oraz kar umownych porządkowych, które według niego przysługują mu na podstawie realizowanych kontraktów. Spółka wniosła o przeprowadzenie mediacji przez Sąd Polubowny przy Prokuraturii Generalnej RP. Strony sporu przewidują, że trwający obecnie proces mediacji zakończy się najpóźniej do 31 maja 2022 roku. Zawarcie ugody z PGE GiEK S.A. Oddział Elektrownia Bełchatów na warunkach akceptowalnych dla Spółki i potencjalnego Inwestora stanowi jeden z warunków zawieszających zastrzeżonych w Umowie Sprzedaży, a w konsekwencji i Umowie Inwestycyjnej zawartej przez potencjalnego Inwestora.

Równie istotnym elementem jest zawarcie porozumień / zakończenie sporów z klientami na projektach, w których jedna ze stron odstąpiła od dalszej realizacji umowy, w tym:

- z Operatorem Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. rozliczającego kontrakty na budowę gazociągu DN700 Szczecin-Gdańsk, odcinek Goleniów-Płoty oraz Budowa Tłoczni Kędzierzyn. Spółka prowadziła z klientem proces uzgodnień wzajemnych stanowisk dotyczących stopnia realizacji i skutków rozliczenia ww. kontraktów. Efekt rozmów pomiędzy stronami nie był satysfakcjonujący dla Spółki, w związku z czym Spółka złożyła wniosek do Prokuraturii Generalnej RP o mediację w celu polubownego uzgodnienia warunków rozliczenia obu kontraktów, na którą GAZ-SYSTEM S.A. wyraził zgodę. W dniu 17 marca 2022 roku odbyło się pierwsze spotkanie Stron z Mediatorami, kolejne spotkanie jest zaplanowane na dzień 27 kwietnia 2022 roku. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego, ostateczny efekt mediacji jest trudny do przewidzenia. Zawarcie ugody jest ponadto warunkiem zawieszającym zawarcie umowy nabycia akcji Spółki przez potencjalnego Inwestora.
- z JSC "VILNIAUS KOGENERACINĖ JĖGAINĖ" rozliczającego kontrakt na budowę bloku kogeneracyjnego opalanego biopaliwem w ramach budowy nowej elektrociepłowni w Wilnie. Spór w tym zakresie toczy się przed Sądem Arbitrażowym w Sztokholmie, co opisane zostało w nocie

Kolejną kluczową dla dalszego istnienia Spółki kwestią jest trudna sytuacja finansowa, w której znajduje się Spółka. Składają na nią przede wszystkim brak możliwości uzyskania zabezpieczeń kontraktowych ze strony sektora finansowego,

co w znaczący sposób utrudnia pozyskiwanie nowych zleceń i realizację dotychczasowych ze względu na konieczność ustanawiania zabezpieczeń w gotówce, odstępowanie przez dostawców od sprzedaży kredytowej na rzecz transakcji przedpłaconych, dokonywanie przez Zamawiających płatności bezpośrednich na rzecz podwykonawców, a następnie obciążanie Spółki karami z tego powodu, czy niekorzystne kształtowanie się kluczowych wskaźników finansowych.

W dniu 5 stycznia 2021 roku Spółka zawarła z Bankiem PKO BP S.A. aneks nr 34 do umowy limitu kredytowego wielocelowego (LKW) z dnia 7 lutego 2012 roku wraz z późniejszymi zmianami. Aneks zawiera przede wszystkim zmiany dotyczące terminu wykorzystania i spłaty limitu kredytowego do dnia 31 stycznia 2022 roku oraz określa limit łącznej sumy kwot wykorzystanych sublimitów udzielonych w ramach limitu kredytowego do kwoty 120 616 154,85 złotych, co zapewnia Spółce bieżące finansowanie działalności, jednak nie zapewnia finansowania potencjalnych nowych kontraktów. W związku z obwieszczeniem uprawomocnienia się układu przyjętego przez wierzycieli w dniu następującym po dniu ww. obwieszczenia, tj. 15 lipca 2021 roku, nastąpiła spłata wierzytelności z tytułu Umowy LKW w łącznej wysokości 21,4 miliona złotych. Ponadto, w związku z uprawomocnieniem się układu z wierzycielami, terminy spłaty limitu kredytowego uległy zmianie zgodnie z harmonogramem spłaty rat układowych, na skutek czego całkowita spłata kredytu powinna nastąpić do dnia 31 grudnia 2028 roku. Sytuacja płynnościowa Spółki wymaga pozyskania dodatkowych źródeł finansowania.

W dniu 7 lipca 2021 roku Spółka otrzymała pozytywną decyzję Agencji Rozwoju Przemysłu S.A. o udzieleniu pomocy w wysokości 100 milionów złotych ze spłatą obligacji w trzech ratach: pierwsza rata na dzień 31 grudnia 2028 roku w wysokości 33 milionów złotych, druga rata na dzień 31 grudnia 2029 roku w wysokości 33 milionów złotych oraz trzecia rata w dniu wykupu, tj. 31 grudnia 2030 roku w kwocie 34 milionów złotych wraz ze spłatą odsetek w dniu wykupu obligacji jednorazowo za cały okres, z możliwością przedterminowego wykupu obligacji. W dniu 14 września 2021 roku Spółka otrzymała z UOKiK informację o zgłoszeniu projektu pomocy na restrukturyzację dla RAFAKO SA do Komisji Europejskiej. Aktualnie wniosek jest analizowany przez Komisję Europejską.

Spółka planuje ponadto pozyskiwanie środków finansowych ze sprzedaży składników niewykorzystywanego majątku, w tym gruntów i nieruchomości, niewykorzystywanej hali produkcyjnej, budynków administracyjno-biurowych, ośrodka konferencyjno-szkoleniowego (tzw. „Pałacyk Strzelecki”). W dniu 3 marca 2022 roku sfinalizowano sprzedaż nieruchomości w Wyrach, w których Spółka prowadziła działalność produkcyjną w zakresie produkcji elektrofiltrów.

Opisane powyżej okoliczności są kluczowymi elementami wpływającymi na ryzyko kontynuowania działalności przez Spółkę. Zarząd Spółki stoi na stanowisku, że podjęte działania restrukturyzujące dług Spółki oraz wyniki prowadzonych procesów mediacyjnych, a w następstwie powodzenie procesu inwestorskiego spowodują zniwelowanie tego ryzyka do poziomu nie zagrażającego możliwości kontynuowania działalności przez Spółkę.

7.5. Waluta funkcjonalna i waluta sprawozdań finansowych

Niniejsze sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych polskich („PLN”), a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach złotych.

Walutą funkcjonalną Spółki i walutą sprawozdawczą niniejszego sprawozdania finansowego jest złoty polski („PLN”).

8. Istotne zasady rachunkowości

8.1. Wycena do wartości godziwej

Wartość godziwa jest rozumiana jako cena, która byłaby otrzymana ze sprzedaży składnika aktywów, bądź zapłacona w celu przeniesienia zobowiązania w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach zbycia składnika aktywów między uczestnikami rynku na dzień wyceny w aktualnych warunkach rynkowych. Wycena wartości godziwej opiera się na założeniu, że transakcja sprzedaży składnika aktywów lub przeniesienia zobowiązania odbywa się albo:

- na głównym rynku dla danego składnika aktywów bądź zobowiązania,
- w przypadku braku głównego rynku, na najkorzystniejszym rynku dla danego składnika aktywów lub zobowiązania.

Zarówno główny jak i najbardziej korzystny rynek muszą być dostępne dla Spółki.

Wartość godziwa składnika aktywów lub zobowiązania jest mierzona przy założeniu, że uczestnicy rynku przy ustalaniu ceny składnika aktywów lub zobowiązania działają w swoim najlepszym interesie gospodarczym.

Wycena wartości godziwej składnika aktywów niefinansowych uwzględnia zdolność uczestnika rynku do wytworzenia korzyści ekonomicznych poprzez jak największe i najlepsze wykorzystanie składnika aktywów lub jego zbycie innemu uczestnikowi rynku, który zapewniłby jak największe i jak najlepsze wykorzystanie tego składnika aktywów.

Spółka stosuje techniki wyceny, które są odpowiednie do okoliczności i w przypadku których są dostępne dostateczne dane do wyceny wartości godziwej, przy maksymalnym wykorzystaniu odpowiednich obserwowalnych danych wejściowych

i minimalnym wykorzystaniu nieobserwowalnych danych wejściowych.

Wszystkie aktywa oraz zobowiązania, które są wyceniane do wartości godziwej lub ich wartość godziwa jest ujawniana w sprawozdaniu finansowym są klasyfikowane w hierarchii wartości godziwej w sposób opisany poniżej na podstawie najniższego poziomu danych wejściowych który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej traktowanej jako całość:

- Poziom 1 – Notowane (nieskorygowane) ceny rynkowe na aktywnym rynku dla identycznych aktywów lub zobowiązań,
- Poziom 2 – Techniki wyceny dla których najniższy poziom danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej jako całości jest bezpośrednio bądź pośrednio obserwowalny,
- Poziom 3 – Techniki wyceny dla których najniższy poziom danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej jako całości jest nieobserwowalny.

Na każdą datę bilansową, w przypadku aktywów i zobowiązań występujących na poszczególne daty bilansowe w sprawozdaniu finansowym Spółka ocenia, czy miały miejsce transfery między poziomami hierarchii poprzez ponowną ocenę klasyfikacji do poszczególnych poziomów, kierując istotnością danych wejściowych z najniższego poziomu, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej traktowanej jako całość.

Podsumowanie istotnych zasad rachunkowości dotyczących wyceny do wartości godziwej.

Zarząd określa zasady i procedury dotyczące zarówno systematycznego wyceniania do wartości godziwej np. nieruchomości inwestycyjnych oraz nienotowanych aktywów finansowych, jak i wycen jednorazowych np. w przypadku aktywów przeznaczonych do sprzedaży w działalności zaniechanej.

Na potrzeby ujawnienia wyników wyceny do wartości godziwej Spółka ustaliła klasy aktywów i zobowiązań na podstawie rodzaju, cech i ryzyka związanego z poszczególnymi składnikami aktywów i zobowiązań oraz poziom w hierarchii wartości godziwej, jak opisano powyżej.

8.2. Przeliczenie pozycji wyrażonych w walucie obcej

Walutą pomiaru i walutą sprawozdawczą niniejszego sprawozdania finansowego jest złoty polski.

Transakcje wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji.

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu odpowiednio obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów (kosztów) finansowych, zrealizowane oraz naliczone różnice kursowe od należności z tytułu dostaw i usług w przychodach ze sprzedaży, zrealizowane oraz naliczone różnice kursowe od zobowiązań z tytułu dostaw i usług w koszcie wytworzenia lub w przypadkach określonych zasadami (polityką) rachunkowości, kapitalizowane w wartości aktywów. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji.

Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny do wartości godziwej. Zyski lub straty wynikające z przeliczenia aktywów i zobowiązań niepieniężnych ujmowanych w wartości godziwej są ujmowane zgodnie z ujęciem zysku lub straty z tytułu zmiany wartości godziwej (czyli odpowiednio w innych całkowitych dochodach lub w zysku lub stracie w zależności od tego, gdzie ujmowana jest zmiana wartości godziwej).

Kursy walutowe przyjęte dla potrzeb wyceny bilansowej:

	31 grudnia 2021	31 grudnia 2020
USD	4,0600	3,7584
EUR	4,5994	4,6148
GBP	5,4846	5,1327
CHF	4,4484	4,2641
SEK	0,4486	0,4598

8.3. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia/kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz wszelkie odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają rachunek zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Na dzień nabycia składnika rzeczowych aktywów trwałych są identyfikowane i wyodrębniane wszystkie istotne elementy wchodzące w skład danego składnika aktywów, mające różny okres ekonomicznej użyteczności (komponenty). Częścią składową są również koszty generalnych remontów.

Podstawę naliczania odpisów amortyzacyjnych stanowi cena nabycia lub koszt wytworzenia środka trwałego pomniejszone o jego wartość rezydualną. Rozpoczęcie amortyzacji następuje, gdy składnik jest dostępny do użytkowania. Amortyzacja środków trwałych następuje na podstawie planu amortyzacji określającego przewidywany okres użytkowania środka trwałego. Zastosowana metoda amortyzacji odzwierciedla tryb konsumowania przez jednostkę gospodarczą korzyści ekonomicznych ze składnika aktywów.

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów, wynoszący:

Typ	Stawka amortyzacyjna	Okres
Grunty, prawa wieczystego użytkowania	–	–
Budynki i budowle	od 1,54 % do 50,00 %	od 2 do 65 lat
Maszyny i urządzenia techniczne	od 3,33 % do 50,00%	od 2 do 30 lat
Urządzenia biurowe	od 10,00 % do 50,00%	od 2 do 10 lat
Środki transportu	od 6,67 % do 50,00 %	od 2 do 15 lat
Komputery	od 14,29 % do 50,00 %	od 2 do 7 lat

Do rzeczowych aktywów trwałych Spółka zalicza prawo wieczystego użytkowania gruntów. Ze względu na brak przesłanek wskazujących na cofnięcie lub brak możliwości odnowienia prawa wieczystego użytkowania działek gruntów położonych głównie na terenie zakładów produkcyjnych jednostek, podjęto decyzję o zakwalifikowaniu ww. prawa jako składnika rzeczowych aktywów trwałych niepodlegających amortyzacji tak jak w przypadku gruntów.

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych jest usuwana ze sprawozdania z sytuacji finansowej po dokonaniu jej zbycia w sposób zgodny z MSSF 15 lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia danego składnika aktywów ze sprawozdania z sytuacji finansowej (obliczone jako różnica pomiędzy ewentualnymi wpływami ze sprzedaży a wartością bilansową danej pozycji) są ujmowane w wyniku okresu, w którym dokonano takiego usunięcia.

Rzeczowe aktywa trwałe w toku budowy są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Rzeczowe aktywa trwałe w toku budowy nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do używania.

Na koniec każdego roku obrotowego Spółka przeprowadza weryfikację środków trwałych pod kątem utraty wartości, przyjętego okresu ekonomicznej użyteczności, kwoty wartości rezydualnej oraz zastosowanej metody amortyzacji i, w razie konieczności, dokonuje stosowych korekt księgowych, mających wpływ na okres bieżący lub lata przyszłe. Jeżeli Spółka dokonuje remontu środka trwałego, który spełnia kryteria jego ujmowania w wartości aktywów, wówczas koszt remontu jest ujmowany jako składnik rzeczowych aktywów trwałych.

8.4. Wartości niematerialne

Wartości niematerialne nabyte w oddzielnej transakcji lub wytworzone (jeżeli spełniają kryteria rozpoznania dla kosztów prac rozwojowych) wycenia się przy początkowym ujęciu odpowiednio w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Cena nabycia wartości niematerialnych nabytych w transakcji połączenia jednostek jest równa ich wartości godziwej na dzień połączenia. Po ujęciu początkowym, wartości niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Nakłady poniesione na wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem aktywowanych nakładów poniesionych na prace rozwojowe, nie są aktywowane i są ujmowane w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.

Spółka ustala, czy okres użytkowania wartości niematerialnych jest określony czy nieokreślony. Wartości niematerialne o określonym okresie użytkowania są amortyzowane przez okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okres i metoda amortyzacji wartości niematerialnych o określonym okresie użytkowania są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego roku obrotowego.

Zmiany w oczekiwanym okresie użytkowania lub oczekiwany sposób konsumowania korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów są ujmowane poprzez zmianę odpowiednio okresu lub metody amortyzacji, i traktowane jak zmiany wartości szacunkowych. Odpis amortyzacyjny składników wartości niematerialnych o określonym okresie użytkowania ujmuje się w rachunku zysków i strat w ciężar tej kategorii, która odpowiada funkcji danego składnika wartości niematerialnych.

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz te, które nie są użytkowane są corocznie poddawane testowi na utratę wartości, w odniesieniu do poszczególnych aktywów lub na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

Do wartości niematerialnych o określonym okresie użytkowania stosuje się metodę liniową amortyzacji. Okres amortyzacji wartości niematerialnych wynosi od 2 do 10 lat.

Zyski lub straty wynikające z usunięcia wartości niematerialnych ze sprawozdania z sytuacji finansowej są wyceniane według różnicy pomiędzy wpływami ze sprzedaży a wartością bilansową danego składnika aktywów i są ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie jego wyksięgowania.

Koszty prac badawczych i rozwojowych

Koszty prac badawczych są odpisywane do rachunku zysków i strat w momencie poniesienia. Nakłady poniesione na prace rozwojowe wykonane w ramach danego przedsięwzięcia są przenoszone na kolejny okres, jeżeli można uznać, że zostaną one w przyszłości odzyskane. Po początkowym ujęciu nakładów na prace rozwojowe, stosuje się model kosztu historycznego wymagający, aby składniki aktywów były ujmowane według cen nabycia/kosztów wytworzenia pomniejszych

o skumulowaną amortyzację i skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wszelkie nakłady przeniesione na kolejny okres są amortyzowane przez przewidywany okres uzyskiwania przychodów ze sprzedaży z danego przedsięwzięcia.

Koszty prac rozwojowych są poddawane ocenie pod kątem ewentualnej utraty wartości corocznie – jeśli składnik aktywów nie został jeszcze oddany do użytkowania, lub częściej – gdy w ciągu okresu sprawozdawczego pojawi się przesłanka utraty wartości wskazująca na to, że ich wartość bilansowa może nie być możliwa do odzyskania.

Podsumowanie zasad stosowanych w odniesieniu do wartości niematerialnych Spółki przedstawia się następująco:

	Patenty i licencje	Oprogramowanie komputerowe
Okresy użytkowania	Dla patentów i licencji użytkowanych na podstawie umowy zawartej na czas określony, przyjmuje się ten okres uwzględniając dodatkowy okres, na który użytkowanie może być przedłużone.	2 – 5 lat
Wykorzystana metoda	Amortyzowane przez okres umowy (5-10 lat) - metodą liniową	Amortyzowane metodą liniową.
Wewnętrznie wytworzone lub nabyte	Nabyte	Nabyte
Weryfikacja pod kątem utraty wartości / badanie wartości odzyskiwalnej	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości.	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości.

8.5. Wartość firmy

Wartość firmy z tytułu przejęcia jednostki jest początkowo ujmowana w kwocie nadwyżki

- sumy:
 - (i) przekazanej zapłaty,
 - (ii) kwoty wszelkich niekontrolujących udziałów w jednostce przejmowanej oraz
 - (iii) w przypadku połączenia jednostek realizowanego etapami wartości godziwej na dzień przejęcia udziału w kapitale jednostki przejmowanej, należącego poprzednio do jednostki przejmującej.
- nad wartością godziwą netto ustaloną na dzień przejęcia wartości możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów i przejętych zobowiązań.

Po początkowym ujęciu, wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o wszelkie skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Test na utratę wartości przeprowadza się raz na rok lub częściej, jeśli wystąpią ku temu przesłanki. Wartość firmy nie podlega amortyzacji.

Na dzień przejęcia nabyta wartość firmy jest alokowana do każdego z ośrodków wypracowujących środki pieniężne, które mogą skorzystać z synergii połączenia. Każdy ośrodek, lub zespół ośrodków, do którego została przypisana wartość firmy:

- odpowiada najniższemu poziomowi w Spółce, na którym wartość firmy jest monitorowana na wewnętrzne potrzeby zarządcze oraz
- jest nie większy niż jeden segment operacyjny określony zgodnie z MSSF 8 Segmenty operacyjne.

Odpis z tytułu utraty wartości ustalany jest poprzez oszacowanie odzyskiwalnej wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego została alokowana dana wartość firmy. W przypadku, gdy odzyskiwalna wartość ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest niższa niż wartość bilansowa, ujęty zostaje odpis z tytułu utraty wartości. Założenia uwzględnione do oszacowania wartości odzyskiwalnej ośrodka wypracowującego środki pieniężne w przeprowadzonym teście na utratę wartości aktywów zostały zaprezentowane w nocie 24 i 25.

W przypadku, gdy wartość firmy stanowi część ośrodka wypracowującego środki pieniężne i dokonana zostanie sprzedaż części działalności w ramach tego ośrodka, przy ustalaniu zysków lub strat ze sprzedaży takiej działalności wartość firmy związana ze sprzedaną działalnością zostaje włączona do jej wartości bilansowej. W takich okolicznościach sprzedana wartość firmy jest ustalana na podstawie względnej wartości sprzedanej działalności i wartości zachowanej części ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

8.6. Udziały i akcje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach

Udziały i akcje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach wykazane są według kosztu historycznego po uwzględnieniu odpisów z tytułu utraty wartości.

8.7. Leasing

Spółka jako leasingobiorca

Dla każdej umowy zawartej 1 stycznia 2019 roku lub później Spółka podejmuje decyzję, czy umowa jest lub zawiera leasing. Leasing został zdefiniowany jako umowa lub część umowy, która przekazuje prawo do kontroli użytkowania zidentyfikowanego składnika aktywów (bazowy składnik aktywów) na dany okres w zamian za wynagrodzenie. W tym celu analizuje się trzy podstawowe aspekty:

- czy umowa dotyczy zidentyfikowanego składnika aktywów, który albo jest wyraźnie określony w umowie lub też w sposób dorozumiany w momencie udostępnienia składnika aktywów Spółce,
- czy Spółka ma prawo do uzyskania zasadniczo wszystkich korzyści ekonomicznych z użytkowania składnika aktywów przez cały okres użytkowania w zakresie określonym umową,
- czy Spółka ma prawo do kierowania użytkowaniem zidentyfikowanego składnika aktywów przez cały okres użytkowania.

W dacie rozpoczęcia Spółka ujmuje składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania i zobowiązanie z tytułu leasingu. Prawo do użytkowania jest pierwotnie wyceniane w cenie nabycia składającej się z wartości początkowej zobowiązania z tytułu leasingu, początkowych kosztów bezpośrednich, szacunku kosztów przewidywanych w związku z demontażem bazowego składnika aktywów i opłat leasingowych zapłaconych w dacie rozpoczęcia lub przed nią, pomniejszonych o zachęty leasingowe.

Spółka amortyzuje prawo do użytkowania metodą liniową od daty rozpoczęcia do końca okresu użytkowania prawa do użytkowania lub do końca okresu leasingu lub w przypadku przymusowego wykupu lub racjonalnie pewnego skorzystania z opcji wykupu – przez okres użyteczności bazowego składnika aktywów, w zależności od tego, która z tych dat jest wcześniejsza. Jeśli występują ku temu przesłanki, prawa do użytkowania poddaje się testom na utratę wartości zgodnie z MSR 36.

Na dzień rozpoczęcia Spółka wycenia zobowiązanie z tytułu leasingu w wartości bieżącej opłat leasingowych pozostających do zapłaty z wykorzystaniem stopy procentowej leasingu, jeśli można ją łatwo ustalić. W przeciwnym wypadku stosuje się krańcową stopę procentową leasingobiorcy.

Opłaty leasingowe uwzględniane w wartości zobowiązania z tytułu leasingu składają się ze stałych opłat leasingowych, zmiennych opłat leasingowych zależnych od indeksu lub stawki, kwot oczekiwanych do zapłaty jako gwarantowana wartość końcowa, płatności z tytułu opcji wykonania kupna oraz ewentualnych kar związanych z wykorzystaniem opcji skrócenia okresu leasingu, jeśli ich wykonanie jest racjonalnie pewne.

W kolejnych okresach zobowiązanie z tytułu leasingu jest pomniejszane o dokonane spłaty i powiększane o naliczone odsetki. Wycena zobowiązania z tytułu leasingu jest aktualizowana w celu odzwierciedlenia zmian umowy oraz ponownej oceny okresu leasingu, wykonania opcji kupna, gwarantowanej wartości końcowej lub opłat leasingowych zależnych od indeksu lub stawki. Co do zasady aktualizacja wartości zobowiązania jest ujmowana jako korekta składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania.

Spółka stosuje dopuszczone standardem praktyczne rozwiązania dotyczące leasingów krótkoterminowych oraz leasingów, w których bazowy składnik aktywów jest niskiej wartości. W odniesieniu do takich umów zamiast ujmować aktywa z tytułu prawa do użytkowania i zobowiązania z tytułu leasingu, opłaty leasingowe ujmuje się w wyniku metodą liniową w trakcie okresu leasingu.

Spółka prezentuje prawa do użytkowania w tych samych pozycjach sprawozdania z sytuacji finansowej, co bazowe składniki aktywów, a więc w aktywach z tytułu prawa do użytkowania.

Prawo użytkowania wieczystego gruntów jest przez Spółkę oceniane jako leasing zgodnie z MSSF 16 i jako taki zostało potraktowane. Okres leasingu dla takich praw jest oceniany na ogólnych zasadach, przy czym ewentualny plan sprzedaży prawa użytkowania wieczystego nie jest traktowany jako zakończenie umowy leasingowej. W związku z tym, że Spółka stosując po raz pierwszy MSSF 16 podjęła decyzję o zastosowaniu praktycznego rozwiązania i nie oceniła ponownie umów pod kątem tego, czy są leasingiem, prawa użytkowania wieczystego nabyte przed 2019 rokiem są traktowane na dotychczasowych zasadach, a więc jako grunty w ramach rzeczowych aktywów trwałych.

Spółka jako leasingodawca

Jako leasingodawca Spółka klasyfikuje umowy jako leasing operacyjny lub finansowy. Leasing jest ujmowany jako finansowy, jeśli następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z posiadania bazowego składnika aktywów. W przeciwnym wypadku leasing jest traktowany jako operacyjny.

W przypadku subleasingu oceny dokonuje się w kontekście aktywa z tytułu prawa do użytkowania a nie bazowego składnika aktywów.

8.8. Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników niefinansowych aktywów trwałych. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Spółka dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów należy.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne odpowiada wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży tego składnika aktywów lub odpowiednio ośrodka wypracowującego środki pieniężne, lub jego wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Wartość odzyskiwalną ustala się dla poszczególnych aktywów, chyba że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych, które w większości są niezależne od tych, które są generowane przez inne aktywa lub grupy aktywów. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwalnej. Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed uwzględnieniem skutków opodatkowania, która odzwierciedla bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości składników majątkowych używanych w działalności kontynuowanej ujmują się w tych kategoriach kosztów, które odpowiadają funkcji składnika aktywów, w przypadku którego stwierdzono utratę wartości.

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Spółka dokonuje oceny aktywów pod kątem istnienia przesłanek wskazujących na utratę ich wartości. W przypadku istnienia takiej przesłanki, dokonuje się oszacowania wartości odzyskiwalnej.

W przypadku, gdy wartość bilansowa danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne przewyższa jego wartość odzyskiwalną, uznaje się utratę jego wartości i dokonuje odpisu aktualizującego jego wartość do poziomu wartości odzyskiwalnej. Poprzednio ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu wtedy i tylko wtedy, gdy od czasu ujęcia ostatniego odpisu aktualizującego nastąpiła zmiana wartości szacunkowych stosowanych do ustalenia wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów. W takim przypadku, podwyższa się wartość bilansową składnika aktywów do wysokości jego wartości odzyskiwalnej. Podwyższona kwota nie może przekroczyć wartości bilansowej składnika aktywów, jaka zostałaby ustalona (po odjęciu umorzenia), gdyby w ubiegłych latach w ogóle nie ujęto odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w odniesieniu do tego składnika aktywów.

Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości składnika aktywów ujmuje się niezwłocznie jako przychód w zysku lub stracie. Po odwróceniu odpisu aktualizującego, w kolejnych okresach odpis amortyzacyjny dotyczący danego składnika jest korygowany w sposób, który pozwala w ciągu pozostałego okresu użytkowania tego składnika aktywów dokonywać systematycznego odpisania jego zweryfikowanej wartości bilansowej pomniejszonej o wartość końcową.

W odniesieniu do wartości firmy corocznie przeprowadzany jest test na utratę wartości. Przeprowadzany na dzień 31 grudnia 2020 roku test nie wykazał utraty wartości firmy wykazanej w niniejszym sprawozdaniu finansowym. Założenia testu na utratę wartości aktywów zostały przedstawione w nocie 25.

8.9. Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego, które można przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu dostosowywanego składnika aktywów, są częścią ceny nabycia lub kosztu wytworzenia tego składnika aktywów. Pozostałe koszty finansowania zewnętrznego są ujmowane jako koszt finansowy okresu.

8.10. Instrumenty finansowe

Instrumentem finansowym jest każda umowa, która skutkuje powstaniem składnika aktywów finansowych u jednej ze stron i jednocześnie zobowiązania finansowego lub instrumentu kapitałowego u drugiej ze stron.

Składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe jest wykazywane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, gdy Spółka staje się stroną umowy tego instrumentu. Standaryzowane transakcje kupna i sprzedaży aktywów i zobowiązań finansowych ujmują się na dzień zawarcia transakcji.

Składnik aktywów finansowych wyłącza się ze sprawozdania z sytuacji finansowej w przypadku, gdy wygasają umowne prawa do przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych lub gdy składnik aktywów finansowych oraz zasadniczo całe ryzyko i korzyści z nim związane zostają przeniesione na inny podmiot.

Spółka wyłącza ze sprawozdania z sytuacji finansowej zobowiązanie finansowe wtedy, gdy zobowiązanie przestało istnieć, to znaczy, kiedy obowiązek określony w umowie został wypłacony, umorzony lub wygaś.

8.11. Aktywa finansowe

Na dzień nabycia Spółka wycenia aktywa finansowe w wartości godziwej, czyli najczęściej według wartości godziwej uiszczonej zapłaty. Koszty transakcji Spółka włącza do wartości początkowej wyceny wszystkich aktywów finansowych, poza kategorią aktywów wycenianych w wartości godziwej poprzez wynik. Wyjątkiem od tej zasady są należności z tytułu dostaw i usług, które Spółka wycenia w ich cenie transakcyjnej w rozumieniu MSSF 15, przy czym nie dotyczy to tych pozycji należności z tytułu dostaw i usług, których termin płatności jest dłuższy niż rok i które zawierają istotny komponent finansowania zgodnie z definicją z MSSF 15.

Dla celów wyceny po początkowym ujęciu, aktywa finansowe inne niż instrumenty pochodne zabezpieczające, Spółka klasyfikuje z podziałem na:

- aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie,
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody,
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy oraz
- instrumenty kapitałowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody.

Kategorie te określają zasady wyceny na dzień bilansowy oraz ujęcie zysków lub strat z wyceny w wyniku finansowym lub w pozostałych całkowitych dochodach. Spółka dokonuje klasyfikacji aktywów finansowych do kategorii na podstawie modelu biznesowego funkcjonującego w Spółce w zakresie zarządzania aktywami finansowymi oraz wynikających z umowy przepływów pieniężnych charakterystycznych dla składnika aktywów finansowych.

Składnik aktywów finansowych wycenia się w zamortyzowanym koszcie, jeżeli spełnione są oba poniższe warunki (i nie zostały wyznaczone w momencie początkowego ujęcia do wyceny w wartości godziwej przez wynik):

- składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskania przepływów pieniężnych wynikających z umowy,
- warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są wyłącznie spłatą kwoty głównej i odsetek od wartości nominalnej pozostałej do spłaty.

Do kategorii aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie Spółka zalicza pożyczki, należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności (z wyłączeniem tych, dla których nie stosuje się zasad MSSF 9) oraz dłużne papiery wartościowe.

Wymienione klasy aktywów finansowych prezentowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w podziale na aktywa długoterminowe i krótkoterminowe pozycjach „Pozostałe należności długoterminowe”, „Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności” oraz „Pozostałe aktywa finansowe”. Wycena krótkoterminowych należności odbywa się w wartości wymagającej zapłaty ze względu na nieznaczące efekty dyskonta.

Z uwagi na nieistotne kwoty Spółka nie wyodrębnia przychodów z tytułu odsetek jako osobnej pozycji, lecz ujmuje je w przychodach finansowych.

Straty z tytułu utraty wartości aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie pomniejszone o zyski z tytułu odwrócenia odpisów aktualizujących Spółka ujmuje w wyniku odpowiednio w pozycji „Przychody finansowe” lub „Koszty finansowe”. Zyski i straty powstałe w związku z wyłączeniem aktywów należących do tej kategorii ze sprawozdania z sytuacji finansowej Spółka ujmuje w wyniku w pozycji „Zysk (strata) z zaprzestania ujmowania aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie”. Na dzień 31 grudnia 2021 roku oraz 31 grudnia 2020 roku takie zyski/straty w Spółce nie wystąpiły. Pozostałe zyski i straty z aktywów finansowych ujmowane w wyniku, w tym różnice kursowe, prezentowane są jako przychody lub koszty finansowe.

Składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, jeżeli spełnione są oba poniższe warunki:

- składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest zarówno otrzymywanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i sprzedaż składników aktywów finansowych,
- warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są wyłącznie spłatą kwoty głównej i odsetek od wartości nominalnej pozostałej do spłaty.

Przychody z tytułu odsetek, zyski i straty z tytułu utraty wartości oraz różnice kursowe związane z tymi aktywami obliczane są i ujmowane w wyniku finansowym w taki sam sposób, jak ma to miejsce w przypadku aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie. Pozostałe zmiany wartości godziwej tych aktywów ujmowane są przez pozostałe całkowite dochody. W momencie zaprzestania ujmowania składnika aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody skumulowane zyski lub straty rozpoznane wcześniej w pozostałych całkowitych dochodach podlegają przeklasyfikowaniu z kapitału do wyniku.

W okresie sprawozdawczym Spółka nie posiadała aktywów finansowych kwalifikujących się do tej kategorii wyceny.

Składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej przez wynik, jeżeli nie spełnia kryteriów wyceny w zamortyzowanym koszcie lub w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody oraz nie jest instrumentem kapitałowym wyznaczonym w momencie początkowego ujęcia do wyceny w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody. Ponadto do tej kategorii Spółka zalicza aktywa finansowe wyznaczone przy początkowym ujęciu do wyceny w wartości godziwej przez wynik ze względu na spełnienie kryteriów określonych w MSSF 9.

Do tej kategorii zaliczane są wszystkie instrumenty pochodne wykazywane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w odrębnej pozycji „Pochodne instrumenty finansowe”, za wyjątkiem pochodnych instrumentów zabezpieczających ujmowanych zgodnie z rachunkowością zabezpieczeń oraz akcje i udziały spółek innych niż spółki zależne i stowarzyszone.

Instrumenty należące do tej kategorii wyceniane są w wartości godziwej, a skutki wyceny ujmowane są w wyniku odpowiednio w pozycji „Przychody finansowe” lub „Koszty finansowe”. Zyski i straty z wyceny aktywów finansowych określone są przez zmianę wartości godziwej ustalonej na podstawie bieżących na dzień bilansowy cen pochodzących z aktywnego rynku lub na podstawie technik wyceny, jeżeli aktywny rynek nie istnieje.

Instrumenty kapitałowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody obejmują inwestycje w instrumenty kapitałowe niebędące aktywami finansowymi przeznaczonymi do obrotu ani warunkową zapłatą w ramach połączenia przedsięwzięć, w odniesieniu do których w momencie początkowego ujęcia Spółka dokonała nieodwołalnego wyboru dotyczącego przedstawiania w pozostałych całkowitych dochodach późniejszych zmian wartości godziwej tych instrumentów. Wyboru tego Spółka dokonuje indywidualnie i odrębnie w odniesieniu do poszczególnych instrumentów kapitałowych.

W tej kategorii Spółka ujmuje akcje i udziały spółek innych niż spółki zależne lub stowarzyszone, wykazywane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji „Akcje i udziały”.

Skumulowane zyski lub straty z wyceny w wartości godziwej, uprzednio rozpoznane przez pozostałe całkowite dochody, nie podlegają przeklasyfikowaniu do wyniku w żadnych okolicznościach, włączając zaprzestanie ujmowania tych aktywów. Dywidendy z instrumentów kapitałowych zaliczonych do tej kategorii ujmowane są w wyniku w pozycji „Przychodów finansowych” po spełnieniu warunków rozpoznania przychodów z tytułu dywidend określonych w MSSF 9, chyba, że dywidendy te w oczywisty sposób stanowią odzyskanie części kosztów inwestycji.

Aktywa finansowe zaliczone do kategorii wycenianych w zamortyzowanym koszcie oraz wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody ze względu na model biznesowy i charakter przepływów z nimi związanych podlegają ocenie na każdy dzień bilansowy w celu ujęcia oczekiwanych strat kredytowych, niezależnie od tego, czy wystąpiły przesłanki utraty wartości. Sposób dokonywania tej oceny i szacowania odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych różni się dla poszczególnych klas aktywów finansowych:

- Dla należności z tytułu dostaw i usług Spółka stosuje uproszczone podejście zakładające kalkulację odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych dla całego okresu życia instrumentu. Szacunki odpisów są dokonywane na zasadzie zbiorowej, a należności zostały pogrupowane według okresu przeterminowania. Szacunek odpisu jest oparty przede wszystkim o historycznie kształtujące się przeterminowania i powiązanie zalegania z faktyczną spłatalnością z ostatnich 5 lat, z uwzględnieniem dostępnych informacji dotyczących przyszłości. W 2021 oraz w 2020 roku, w związku z identyfikacją podwyższonego ryzyka kredytowego, uwarunkowaną zarówno trudną sytuacją finansową Spółki, jak i uwzględniającą również wpływ COVID 19, Spółka dokonała szacunku odpisu w oparciu o matrycę rezerw oszacowaną na podstawie rocznej spłatalności należności od kontrahentów.

Dla celów oszacowania oczekiwanej straty kredytowej Spółka wykorzystuje matrycę rezerw oszacowaną na podstawie historycznych poziomów spłatalności oraz odzysków z należności od kontrahentów. Spółka działa w jednym segmencie rynku, a jej klientami są duże podmioty działające głównie na rynku energetycznym: elektrownie, elektrociepłownie, duże zakłady przemysłowe. Ze względu na niewielkie zróżnicowanie bazy klientów Spółka nie stosuje grupowania klientów.

W zaktualizowanej na dzień 31 grudnia 2021 roku macierzy rezerw opracowanej przez Spółkę określono stałe stawki rezerw w zależności od liczby dni, o jaką dana należność z tytułu dostaw i usług jest przeterminowana:

- 2,45%, jeżeli należność nie jest przeterminowana lub jest przeterminowana poniżej 30 dni,
- 63,73%, jeżeli jest przeterminowana powyżej 30 dni a mniej niż 90 dni,
- 89,94%, jeżeli jest przeterminowana o więcej niż 90 dni, lecz mniej niż 180 dni,
- 94,23%, jeżeli jest przeterminowana o więcej niż 180 dni, lecz mniej niż 360 dni,
- 100,00%, jeżeli jest przeterminowana o więcej niż 360 dni.

Odrębnie ujmowane są 100 procentowe odpisy z tytułu oczekiwanych strat kredytowych w przypadkach:

- należności od dłużników postawionych w stan restrukturyzacji, likwidacji lub w stan upadłości, do wysokości należności nie objętej gwarancją lub innym zabezpieczeniem należności zgłoszonej likwidatorowi lub sędziemu komisarzowi w postępowaniu upadłościowym,
- należności od dłużników w przypadku oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości, jeżeli majątek dłużnika nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego – w pełnej wysokości należności,
- należności kwestionowanych przez dłużników (należności sporne) oraz z których zapłatą dłużnik zalega, a według oceny jego sytuacji majątkowej i finansowej spłata należności w umownej kwocie nie jest prawdopodobna – do wysokości rozszczenia nie znajdującego pokrycia w gwarancji lub innym zabezpieczeniu.

Oczekiwana strata kredytowa jest kalkulowana w momencie ujęcia należności w sprawozdaniu z sytuacji finansowej oraz jest aktualizowana na każdy kolejny dzień kończący okres sprawozdawczy, w zależności od ilości dni przeterminowania danej należności. Polityka w zakresie szacowania odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych jest stosowana wg takich samych zasad w odniesieniu do podmiotów powiązanych, jak i pozostałych.

- W odniesieniu do pozostałych klas aktywów, w przypadku instrumentów, dla których wzrost ryzyka kredytowego od pierwszego ujęcia nie był znaczący lub ryzyko jest niskie, Spółka zakłada ujęcie w pierwszej kolejności strat z niewykonania zobowiązania dla okresu kolejnych 12 miesięcy. Jeśli wzrost ryzyka kredytowego od momentu jego początkowego ujęcia był znaczny, ujmuje się straty odpowiednio dla całego życia instrumentu.

Na każdy dzień kończący okres sprawozdawczy Spółka dokonuje analizy wystąpienia przesłanek skutkujących zaklasyfikowaniem aktywów finansowych do poszczególnych etapów wyznaczania odpisu z tytułu utraty wartości. Przesłanki mogą obejmować m.in. zmiany ratingu dłużnika, poziom przeterminowania należności, poważne problemy finansowe dłużnika, wystąpienie istotnej niekorzystnej zmiany w jego środowisku ekonomicznym, prawnym lub rynkowym.

Dla celów oszacowania oczekiwanej straty kredytowej wykorzystuje się poziomy prawdopodobieństwa niewypłacalności na bazie rynkowych kwotowań kredytowych instrumentów pochodnych, dla podmiotów o danym ratingu i z danego sektora.

Spółka uwzględni informacje dotyczące przyszłości w stosowanych parametrach modelu szacowania strat oczekiwanych poprzez kalkulację parametrów prawdopodobieństwa niewypłacalności w oparciu o bieżące kwotowania rynkowe.

Spółka przyjęła, że znaczący wzrost ryzyka następuje, kiedy przeterminowanie płatności przekracza 90 dni lub kiedy nastąpiły zmiany ratingu dłużnika lub poważne problemy finansowe dłużnika.

Spółka przyjmuje, że niewykonanie zobowiązania następuje, kiedy przeterminowanie wynosi 180 dni lub kiedy dłużnik ogłosił upadłość.

8.12. Zobowiązania finansowe

Zobowiązania finansowe inne niż instrumenty pochodne zabezpieczające, wykazywane są w następujących pozycjach sprawozdania z sytuacji finansowej:

- kredyty bankowe i pożyczki,
- leasing,
- zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania oraz
- pochodne instrumenty finansowe.

Na dzień nabycia Spółka wycenia zobowiązania finansowe w wartości godziwej, czyli najczęściej według wartości godziwej otrzymanej kwoty. Koszty transakcji Spółka włącza do wartości początkowej wyceny wszystkich zobowiązań finansowych, poza kategorią zobowiązań wycenianych w wartości godziwej poprzez wynik.

Po początkowym ujęciu zobowiązania finansowe wyceniane są w zamortyzowanym koszcie z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, za wyjątkiem zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu lub wyznaczonych jako wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Do kategorii zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy Spółka zalicza instrumenty pochodne inne niż instrumenty zabezpieczające. Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług wyceniane są w wartości wymagającej zapłaty ze względu na nieznaczące efekty dyskonta.

Zyski i straty z wyceny zobowiązań finansowych ujmowane są w wyniku finansowym w działalności finansowej.

8.13. Aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży

Aktywa trwałe i ich grupy do sprzedaży uznaje się za przeznaczone do sprzedaży, w sytuacji gdy ich wartość bilansowa zostanie odzyskana raczej w wyniku transakcji sprzedaży niż w wyniku ich dalszego użytkowania. Ten warunek może być spełniony tylko, kiedy wystąpienie transakcji sprzedaży jest wysoce prawdopodobne, a składnik aktywów jest dostępny do natychmiastowej sprzedaży w swoim obecnym stanie. Klasyfikacja składnika aktywów jako przeznaczonego do sprzedaży zakłada zamiar kierownictwa Spółki do dokonania transakcji sprzedaży w ciągu roku od momentu dokonania klasyfikacji. Aktywa trwałe sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży wycenia się po niższej spośród dwóch wartości: wartości bilansowej lub wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane ze sprzedażą. Stosowne ujawnienia zostały zaprezentowane w notce 23 niniejszego sprawozdania finansowego.

8.14. Pochodne instrumenty finansowe i zabezpieczenia

Instrumenty pochodne, z których korzysta Spółka w celu zabezpieczenia się przed ryzykiem związanym ze zmianami kursów wymiany walut, to przede wszystkim kontrakty walutowe typu forward. Tego rodzaju pochodne instrumenty finansowe

są wyceniane do wartości godziwej. Instrumenty pochodne wykazuje się jako aktywa finansowe, gdy ich wartość jest dodatnia, i jako zobowiązania finansowe – gdy ich wartość jest ujemna.

Mając na uwadze charakter zabezpieczeń oraz powiązanie z transakcjami zabezpieczanymi, pomimo braku zasad rachunkowości zabezpieczeń, wynik na realizacji oraz wycenie pochodnych instrumentów finansowych stanowiących ekonomiczne zabezpieczenie transakcji zakupu i sprzedaży oraz nie mający charakteru spekulacyjnego, koryguje odpowiednio przychody ze sprzedaży lub koszt własny sprzedanych produktów.

Spółka nie posiada instrumentów finansowych zabezpieczających.

8.15. Zapasy

Zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia/kosztu wytworzenia i możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto.

Cenę nabycia lub koszt wytworzenia pozycji zapasów dotyczące pozycji, które co do zasady nie są wzajemnie wymienne, oraz dóbr i usług wytworzonych i przeznaczonych do realizacji konkretnych przedsięwzięć ustala się z zastosowaniem metody szczegółowej identyfikacji poszczególnych cen nabycia lub kosztów wytworzenia.

Zużycie pozostałych materiałów jest ujmowane w koszcie wytworzenia wg metody FIFO.

Zapasy są wykazywane w wartości netto (pomniejszonej o odpisy aktualizujące). Odpisy aktualizujące wartość zapasów tworzy się w związku z utratą ich wartości celem doprowadzenia wartości zapasów do poziomu wartości netto możliwej do odzyskania. Kwotę odpisów wartości zapasów do poziomu wartości netto możliwej do uzyskania oraz wszelkie straty w zapasach ujmuje się jako koszt okresu, w którym odpis lub strata miały miejsce.

Ceną sprzedaży netto możliwą do uzyskania jest szacowana cena sprzedaży dokonywana w toku zwykłej działalności gospodarczej, pomniejszona o koszty wykończenia i szacowane koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

8.16. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej obejmują w szczególności środki pieniężne w banku i w kasie oraz lokaty krótkoterminowe o pierwotnym okresie zapadalności nieprzekraczającym trzech miesięcy.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w rachunku przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów.

8.17. Kapitał podstawowy

Kapitał podstawowy w sprawozdaniu finansowym wykazuje się w wysokości określonej w statucie i wpisanej w rejestrze sądowym Spółki. Zadeklarowane, lecz nie wniesione wkłady kapitałowe ujmuje się jako należne wkłady na poczet kapitału – jako wielkość ujemną. Akcje własne ujmuje się jako odrębną kategorię kapitału własnego ze znakiem ujemnym.

8.18. Rezerwy

Spółka tworzy rezerwy wówczas, gdy na Spółce ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. Jeżeli Spółka spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy, gdy jest rzeczą praktycznie pewną, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazane w zysku lub stracie po pomniejszeniu o wszelkie zwroty.

Utworzone rezerwy zalicza się odpowiednio do kosztów operacyjnych, pozostałych kosztów operacyjnych, kosztów finansowych, zależnie od okoliczności, z którymi przyszłe zobowiązania się wiążą.

Jeżeli skutek zmiany wartości pieniądza w czasie jest istotny, kwota rezerwy odpowiada bieżącej wartości nakładów, które jak się oczekuje będą niezbędne do wypełnienia tego obowiązku.

Stopę dyskontową ustala się przed opodatkowaniem, czyli odzwierciedla ona bieżącą ocenę rynku odnośnie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko związane konkretnie z danym składnikiem zobowiązań. Stopy dyskontowej nie obciąża ryzyko, o które skorygowano szacunki przyszłych przepływów pieniężnych. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe.

8.19. Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane według wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki.

Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne są następnie wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej. Przy ustalaniu zamortyzowanego kosztu uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane przy rozliczeniu zobowiązania.

Przychody i koszty są ujmowane w sprawozdaniu z całkowitych dochodów z chwilą usunięcia zobowiązania ze sprawozdania z sytuacji finansowej, a także w wyniku rozliczenia metodą efektywnej stopy procentowej.

8.20. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

Zobowiązania (za wyjątkiem zobowiązań podatkowych) spełniają definicję zobowiązania finansowego zawartą w MSR 32 „Instrumenty finansowe: prezentacja”.

W momencie początkowego ujęcia zobowiązania wycenia się w cenie nabycia, tj. w wartości godziwej otrzymanej zapłaty. Wartość ta określana jest na podstawie ceny transakcji lub (w przypadku braku możliwości określenia tej ceny) zdyskontowanej sumy wszystkich przyszłych uiszczonych płatności.

Po początkowym ujęciu zobowiązania finansowe, z wyjątkiem zobowiązań przeznaczonych do obrotu i instrumentów pochodnych będących zobowiązaniami, wycenia się, co do zasady, w zamortyzowanym koszcie, stosując metodę efektywnej stopy procentowej.

Zobowiązania przeznaczone do obrotu i instrumenty pochodne będące zobowiązaniami wycenia się w wartości godziwej.

Zaliczki otrzymane od kontrahentów na poczet realizacji usług prezentowane są w sprawozdaniu finansowym w pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej – zobowiązania z tytułu umowy.

8.21. Świadczenia pracownicze

Zgodnie z zakładowymi systemami wynagradzania, pracownicy Spółki mają prawo do nagród jubileuszowych po przepracowaniu określonej liczby lat oraz do odpraw emerytalnych/ rentowych w momencie przechodzenia na emeryturę/rentę.

Zgodnie z wewnętrznymi regulacjami spółka dokonuje również odpisów na ZFŚS dla wywodzących się z nich emerytów i uznaje koszty z tych tytułów na bazie memoriałowej.

Wysokość nagrody uzależniona jest od stażu pracy i przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia. Pracownicy otrzymują również jednorazowe wypłaty z tytułu przejścia na emeryturę. Odprawy rentowe przysługują pracownikom, którzy nabyli trwałą niezdolność do pracy. Wielkość wypłat zależy od stażu pracy oraz przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia.

Spółka ujmuje rezerwę z tytułu odpraw emerytalnych, odpraw rentowych, odpisów na ZFŚS i nagród jubileuszowych w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą. Według MSR 19 nagrody jubileuszowe są innymi długoterminowymi świadczeniami pracowniczymi, natomiast odprawy emerytalne, odprawy rentowe oraz odpisy na ZFŚS dla emerytów są programami określonych świadczeń po okresie zatrudnienia. Wartość bieżąca tych zobowiązań na koniec każdego okresu sprawozdawczego jest obliczona przez niezależnego aktuarium. Naliczone zobowiązania są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i dotyczą okresu do końca okresu sprawozdawczego. Informacje demograficzne oraz informacje o rotacji zatrudnienia oparte są o dane historyczne.

Wycena aktuarialna świadczeń długo- i krótkoterminowych dokonywana jest nie rzadziej niż na koniec każdego roku obrotowego.

Ponowna wycena zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych dotyczących programów określonych świadczeń obejmująca zyski i straty aktuarialne ujmowana jest w innych całkowitych dochodach i nie podlega późniejszej reklasyfikacji do zysku lub straty.

8.22. Dotacje rządowe

Jeżeli istnieje uzasadniona pewność, że dotacja zostanie uzyskana oraz spełnione zostaną wszystkie związane z nią warunki, wówczas dotacje rządowe są ujmowane według ich wartości godziwej.

Jeżeli dotacja dotyczy danej pozycji kosztowej, wówczas jest ona ujmowana jako przychód w sposób współmierny do kosztów, które dotacja ta ma w zamierzeniu kompensować. Jeżeli dotacja dotyczy składnika aktywów, wówczas jej wartość godziwa jest ujmowana w pasywach w sprawozdaniu z sytuacji finansowej. Następnie stopniowo, drogą równych odpisów rocznych, odpisywana do rachunku zysków i strat przez szacowany okres użytkowania związanego z nią składnika aktywów.

8.23. Przychody ze sprzedaży

Przychody ze sprzedaży stanowią wyłącznie przychody z umów z klientami objęte zakresem MSSF 15. Sposób ujmowania przychodów ze sprzedaży w sprawozdaniu finansowym Spółki, w tym zarówno wartość, jak i moment rozpoznania przychodów, określa pięcioetapowy model obejmujący następujące kroki:

- identyfikacja umowy z klientem,
- identyfikacja zobowiązań do wykonania świadczenia,
- określenie ceny transakcyjnej,
- przypisanie ceny transakcyjnej do zobowiązań do wykonania świadczenia,
- ujęcie przychodu podczas wypełniania zobowiązań do wykonania świadczenia lub po ich wypełnieniu.

Identyfikacja umowy z klientem

Spółka ujmuje umowę z klientem tylko wówczas, gdy spełnione są wszystkie następujące kryteria:

- strony umowy zawarły umowę (w formie pisemnej, ustnej lub zgodnie z innymi zwyczajowymi praktykami handlowymi) i są zobowiązane do wykonania swoich obowiązków;
- Spółka jest w stanie zidentyfikować prawa każdej ze stron dotyczące dóbr lub usług, które mają zostać przekazane;
- Spółka jest w stanie zidentyfikować warunki płatności za dobra lub usługi, które mają zostać przekazane;
- umowa ma treść ekonomiczną (tzn. można oczekiwać, że w wyniku umowy ulegnie zmianie ryzyko, rozkład w czasie lub kwota przyszłych przepływów pieniężnych Spółki); oraz
- jest prawdopodobne, że Spółka otrzyma wynagrodzenie, które będzie jej przysługiwało w zamian za dobra lub usługi, które zostaną przekazane klientowi.

Identyfikacja zobowiązań do wykonania świadczenia

W momencie zawarcia umowy Spółka dokonuje oceny dóbr lub usług przyrzeczonych w umowie z klientem i identyfikuje jako zobowiązanie do wykonania świadczenia każde przyrzeczenie do przekazania na rzecz klienta dobra lub usługi (lub pakietu dóbr lub usług), które można wyodrębnić lub grupy odrębnych dóbr lub usług, które są zasadniczo takie same i w taki sam sposób przekazywane klientowi.

Dobro lub usługa są wyodrębnione, jeżeli spełniają oba następujące warunki:

- klient może odnosić korzyści z dobra lub usługi albo bezpośrednio, albo poprzez powiązanie z innymi zasobami, które są dla niego łatwo dostępne oraz
- obowiązek Spółki do przekazania dobra lub usługi klientowi można wyodrębnić spośród innych obowiązków określonych w umowie.

Ustalenie ceny transakcyjnej

W celu ustalenia ceny transakcyjnej Spółka uwzględnia warunki umowy oraz stosowane przez nią zwyczajowe praktyki handlowe. Cena transakcyjna to kwota wynagrodzenia, które zgodnie z oczekiwaniem Spółki będzie jej przysługiwać w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług klientowi, z wyłączeniem kwot pobranych w imieniu osób trzecich. Wynagrodzenie określone w umowie z klientem może obejmować kwoty stałe, kwoty zmienne lub oba te rodzaje kwot.

Jeśli wynagrodzenie określone w umowie obejmuje kwotę zmienną, Spółka szacuje kwotę wynagrodzenia, do którego będzie uprawniona w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług klientowi. Spółka szacuje kwotę wynagrodzenia zmiennego, stosując metodę wartości najbardziej prawdopodobnej, stanowiącej pojedynczą, najbardziej prawdopodobną kwotę z przedziału możliwych kwot wynagrodzenia (tj. pojedynczy najbardziej prawdopodobny wynik umowy). Metoda ta najlepiej pozwala przewidzieć kwotę wynagrodzenia zmiennego, ponieważ spółka korzysta z postanowień umownych oraz posiada doświadczenie w realizacji podobnych umów.

Spółka zalicza do ceny transakcyjnej część lub całość kwoty wynagrodzenia zmiennego wyłącznie w takim zakresie, w jakim istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że nie nastąpi wysięgowanie znaczącej części kwoty wcześniej ujętych skumulowanych przychodów w miarę, jak stopniowo spada niepewność co do wysokości wynagrodzenia zmiennego. Spółka analizuje dane rynkowe wpływające np. na wysokość wskaźnika indeksacji ceny, spółka weryfikuje na podstawie obserwowalnych w trakcie procesu produkcyjnego danych wskazujących na poziom rozliczenia z klientem z tytułu wagi wyrobów oraz na bieżąco ocenia ryzyko wystąpienia kar umownych.

Spółka przeważnie spełnia zobowiązanie do wykonania świadczenia w trakcie świadczenia usługi poprzez dostarczanie klientowi składnika aktywów, nad którym sprawuje on kontrolę w trakcie jego powstawania lub ulepszania. Warunki płatności są negocjowane indywidualnie dla każdej umowy. Zwykle płatności stają się wymagalne w terminie nie dłuższym niż 60 dni.

W przypadku, kiedy umowa zawiera istotny komponent finansowania, Spółka koryguje przyrzoną kwotę wynagrodzenia umownego o efekt zmiany wartości pieniądza w czasie. Istotny element finansowania występuje, gdy w umowie zostaną określone terminy płatności dłuższe niż rok. Spółka stosuje rozwiązanie praktyczne, zgodnie z którym korekty o wpływ istotnego komponentu finansowania nie dokonuje w przypadku umów przewidujących terminy płatności krótsze niż 1 rok.

Spółka nie ujmuje zobowiązania do zwrotu wynagrodzenia.

Gwarancje udzielone przez Spółkę na sprzedane produkty/usługi ujmowane są zgodnie z MSR 37, ponieważ ich warunki odzwierciedlają wyłącznie zapewnienie, że produkty/usługi dostarczane przez Spółkę będą działać zgodnie z zamierzeniem stron, wyrażonym w ustalonej specyfikacji.

Przypisanie ceny transakcyjnej do zobowiązań do wykonania świadczenia

Spółka przypisuje cenę transakcyjną do każdego zobowiązania do wykonania świadczenia (lub do odrębnego dobra lub odrębnej usługi) w kwocie, która odzwierciedla kwotę wynagrodzenia, które – zgodnie z oczekiwaniem Spółka – przysługuje jej w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług klientowi. na podstawie proporcjonalnej indywidualnej ceny sprzedaży wyznaczonej w drodze powiększenia oczekiwanych kosztów o marżę kontraktu.

Ujęcie przychodu podczas wypełniania zobowiązań do wykonania świadczenia lub po ich wypełnieniu

Spółka ujmuje przychody w momencie wypełniania lub w trakcie wypełniania zobowiązania do wykonania świadczenia poprzez przekazanie przyrzczonego dobra lub usługi klientowi.

- a) przychody z tytułu sprzedaży produktów i świadczenia usług są ujmowane na podstawie stopnia zaawansowania ich realizacji wg metody opartej na nakładach poniesionych na realizację umowy.
- b) przychody ze sprzedaży towarów rozpoznawane są w określonym momencie, tj. gdy klient uzyska kontrolę nad towarem. Klient uzyskuje kontrolę nad towarem w chwili odbioru towaru lub dostarczenia towaru do miejsca przeznaczenia, zależnie od zapisów kontraktowych dotyczących warunków dostawy.

Spółka ujmuje przychody w miarę upływu czasu, ponieważ:

- a) w wyniku wykonania świadczenia przez Spółkę powstaje lub zostaje ulepszony składnik aktywów, a kontrolę nad tym składnikiem aktywów – w miarę jego powstawania lub ulepszania – sprawuje klient oraz
- b) w wyniku wykonania świadczenia przez jednostkę nie powstaje składnik aktywów o alternatywnym zastosowaniu dla Spółki, której przysługuje egzekwownalne prawo do zapłaty za dotychczas wykonane świadczenie.

Spółka ocenia, czy umowa zawiera istotny element finansowania. Spółka nie koryguje przyrzczonej kwoty wynagrodzenia o wpływ istotnego elementu finansowania, jeśli w momencie zawarcia umowy oczekuje, że okres od momentu przekazania przyrzczonego dobra lub usługi klientowi do momentu zapłaty za dobro lub usługę przez klienta wyniesie nie więcej niż jeden rok.

Spółka aktywuje dodatkowe koszty doprowadzenia do zawarcia umowy pod warunkiem, że spodziewa się, że te koszty odzyska. Koszty, które według przewidywań Spółka nie zostaną odzyskane ujmowane są jako koszt okresu, w którym zostały poniesione. Do kosztów podlegających aktywowaniu Spółka zalicza prowizje wypłacane wyłącznie w związku z doprowadzeniem do zawarcia umowy. Aktywowane koszty prezentowane są w rozliczeniach międzyokresowych i podlegają amortyzacji metodą liniową w przewidywanym okresie realizacji umowy.

8.24. Podatki

8.24.1. Podatek dochodowy

Podatek dochodowy wykazany w wyniku okresu obejmuje rzeczywiste obciążenie podatkowe za dany okres sprawozdawczy, ustalone przez Spółkę zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych ewentualne korekty rozliczeń podatkowych za lata ubiegłe oraz zmianę stanu aktywa z tytułu podatku odroczonego oraz rezerwy na podatek odroczonej nierozliczanej z kapitałem własnym.

8.24.1.1. Podatek bieżący

Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w wysokości kwot przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych (podlegających zwrotowi od organów podatkowych) z zastosowaniem stawek podatkowych i przepisów podatkowych, które prawnie lub faktycznie już obowiązywały na dzień bilansowy.

8.24.1.2. Podatek odroczonej

Na potrzeby sprawozdawczości finansowej podatek odroczonej jest tworzony w stosunku do wszystkich różnic przejściowych występujących na koniec okresu sprawozdawczego między wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym.

Rezerwa na podatek odroczonej ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy rezerwa na podatek odroczonej powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji niestanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania niemającej wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach – z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli inwestora i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy aktywa z tytułu odroczonego podatku dotyczące ujemnych różnic przejściowych powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji niestanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku jest ujmowany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansową składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego weryfikuje się na każdy dzień bilansowy. Spółka obniża wartość bilansową składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego w zakresie, w jakim nie jest prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Nieujęte aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlegają weryfikacji na każdy dzień bilansowy i ujmowane są w takim zakresie, w jakim prawdopodobne staje się, że przyszły dochód do opodatkowania pozwoli na ich zrealizowanie.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się w wysokości kwoty przewidzianej w przyszłości do odliczenia od podatku dochodowego, w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi, które spowodują w przyszłości zmniejszenie podstawy obliczenia podatku dochodowego oraz straty podatkowej możliwej do odliczenia, ustalonej przy uwzględnieniu zasady ostrożności. Aktywa z tytułu podatku dochodowego wykazywane są tylko wtedy, gdy ich realizacja jest prawdopodobna.

Rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzy się w wysokości kwoty podatku dochodowego, wymagającej w przyszłości zapłaty, w związku z występowaniem dodatnich różnic przejściowych, to jest różnic, które spowodują zwiększenie podstawy obliczenia podatku dochodowego w przyszłości.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego wycenia się z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą stosowane, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując stawki podatkowe (i przepisy podatkowe), które obowiązywały prawnie lub co do których proces legislacyjny zasadniczo się zakończył na dzień bilansowy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych poza zyskiem lub stratą jest ujmowany poza zyskiem lub stratą; w innych całkowitych dochodach dotyczący pozycji ujętych w innych całkowitych dochodach lub bezpośrednio w kapitale własnym dotyczący pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym.

Spółka kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczonego podatku dochodowy ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

8.24.1.3. Podatek od towarów i usług

Przychody, koszty, aktywa i zobowiązania są ujmowane po pomniejszeniu o wartość podatku od towarów i usług, z wyjątkiem:

- gdy podatek od towarów i usług zapłacony przy zakupie aktywów lub usług nie jest możliwy do odzyskania od organów podatkowych; wtedy jest on ujmowany odpowiednio jako część ceny nabycia składnika aktywów lub jako część pozycji kosztowej oraz
- należności i zobowiązań, które są wykazywane z uwzględnieniem kwoty podatku od towarów i usług.

Kwota netto podatku od towarów i usług możliwa do odzyskania lub należna do zapłaty na rzecz organów podatkowych jest ujęta w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako część należności lub zobowiązań.

8.24.1.4. Ocena niepewności co do rozliczeń podatkowych

Jeżeli w ocenie Spółki jest prawdopodobne, że podejście do kwestii podatkowej lub grupy kwestii podatkowych będzie zaakceptowane przez organ podatkowy, Spółka określa dochód do opodatkowania (stratę podatkową), podstawę opodatkowania, niewykorzystane straty podatkowe, niewykorzystane ulgi podatkowe i stawki podatkowe z uwzględnieniem podejścia do opodatkowania planowanego lub zastosowanego w swoim zeznaniu podatkowym.

Jeżeli Spółka stwierdzi, że nie jest prawdopodobne, że organ podatkowy zaakceptuje podejście Spółki do kwestii podatkowej lub grupy kwestii podatkowych, wówczas Spółka odzwierciedla wpływ niepewności przy ustalaniu dochodu do opodatkowania (straty podatkowej), niewykorzystanych strat podatkowych, niewykorzystanych ulg podatkowych lub stawek podatkowych. Spółka odzwierciedla ten efekt za pomocą najlepszej z następujących metod:

- Spółka określa najbardziej prawdopodobny scenariusz – jest to pojedyncza kwota spośród możliwych wyników,
- Spółka ujmuje wartość oczekiwaną - jest to suma kwot ważonych prawdopodobieństwem spośród możliwych wyników,
- Spółka stosuje podejście „all-or-nothing”.

8.25. Zysk/(strata) netto na jedną akcję

Zysk/(strata) netto na akcję dla każdego okresu jest obliczony poprzez podzielenie zysku/(straty) netto za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji Spółki w danym okresie sprawozdawczym.

9. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości (istotne zasady (polityka) rachunkowości)

W 2021 roku Spółka nie wprowadziła istotnych zmian w przyjętych zasadach rachunkowości, w porównaniu do zasad zastosowanych w poprzednim roku obrotowym, które wywierałyby wpływ na sytuację majątkową i finansową, płynność oraz wynik finansowy Spółki.

9.1. Zmiany standardów lub interpretacji obowiązujące i zastosowane przez Spółkę od 2021 roku

Nowe lub znowelizowane standardy i interpretacje, które obowiązują od 1 stycznia 2021 roku oraz ich wpływ na sprawozdanie finansowe Spółki:

- Zmiana MSSF 16 „Leasing”

W związku z pandemią COVID-19 Rada MSR wprowadziła uproszczenie zezwalające na nieocenianie, czy zmienione przyszłe przepływy wynikające z ulg otrzymanych od leasingodawców, spełniających warunki określone w standardzie, są „zmianą leasingu” w myśl MSSF 16. Warunki, które musi spełniać otrzymana ulga, aby można było zastosować do niej uproszczenie:

- łączne przyszłe wynagrodzenie za leasing po udzieleniu ulgi musi być zasadniczo takie samo lub niższe niż przed udzieleniem ulgi,
- ulga musi dotyczyć płatności, które były wymagalne przed 30 czerwca 2021 roku (choć podwyższone opłaty mogą być płatne po tej dacie),
- nie ma innych zasadniczych zmian w warunkach umowy.

Ponadto w 2021 roku Rada MSR zmieniła jeden z wyżej zmienionych warunków zmieniając termin 30 czerwca 2021 roku na 30 czerwca 2022 roku. Zmiana ta obowiązuje od 2022 roku, jednak można ją zastosować wcześniej.

Spółka nie zastosowała uproszczenia przewidzianego w standardzie.

- Zmiany do MSSF 9, MSR 39, MSSF 7, MSSF 4, MSSF 16

W związku z reformą referencyjnych stóp procentowych (WIBOR, LIBOR itd.) Rada MSR wprowadziła kolejne zmiany do zasad rachunkowości instrumentów finansowych:

- w przypadku wyceny w zamortyzowanym koszcie zmiany szacowanych przepływów wynikające bezpośrednio z reformy IBOR są traktowane tak, jak zmiana zmiennej stopy procentowej, a więc bez ujęcia wyniku,
- nie ma konieczności zakończenia powiązania zabezpieczającego, jeżeli jedyną zmianą są skutki reformy IBOR, a pozostałe kryteria stosowania rachunkowości zabezpieczeń są spełnione; zmiana reguluje, jak należy uwzględnić alternatywną stopę w powiązaniu zabezpieczającym,
- jednostka jest zobligowana ujawnić informacje o ryzykach wynikających z reformy oraz o tym, jak zarządza przejściem na alternatywne stopy referencyjne.

Zmiana obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2021 roku lub później.

Zmiana nie miała wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

Standardy i interpretacje obowiązujące w wersji opublikowanej przez IASB, lecz nie zatwierdzone przez Unię Europejską, wykazywane są poniżej w punkcie dotyczącym standardów i interpretacji, które nie weszły w życie.

10. Standardy i interpretacje obowiązujące w wersji opublikowanej przez IASB, lecz nie zatwierdzone przez Unię Europejską

10.1. Zastosowanie standardu lub interpretacji przed datą ich wejścia w życie

W niniejszym sprawozdaniu finansowym nie skorzystano z dobrowolnego wcześniejszego zastosowania standardu lub interpretacji.

10.2. Opublikowane standardy i interpretacje, które nie weszły w życie dla okresów rozpoczynających się 1 stycznia 2021 roku i ich wpływ na sprawozdanie Spółki

Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego zostały opublikowane nowe lub znowelizowane standardy i interpretacje, obowiązujące dla okresów rocznych następujących po 2021 roku. Lista obejmuje również zmiany, standardy i interpretacje opublikowane, ale niez zaakceptowane jeszcze przez Unię Europejską.

- Nowy MSSF 17 „Insurance Contracts”

Nowy standard regulujący ujęcie, wycenę, prezentację i ujawnienia dotyczące umów ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych. Standard zastępuje dotychczasowy MSSF 4.

Spółka szacuje, że nowy standard nie wpłynie na jej sprawozdania finansowe, ponieważ nie prowadzi ona działalności ubezpieczeniowej.

Standard obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2023 roku lub później.

- Zmiana MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych”

Rada MSR doprecyzowała zasady klasyfikacji zobowiązań do długo- lub krótkoterminowych przede wszystkim w dwóch aspektach:

- doprecyzowano, że klasyfikacja jest zależna od praw, jakie posiada jednostka na dzień bilansowy,
- intencje kierownictwa w odniesieniu do przyspieszenia lub opóźnienia płatności zobowiązania nie są brane pod uwagę.

Zmiany obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2023 roku lub później. W związku z tym, że Spółka stosuje już zasady spójne ze zmienionym standardem, zmiany nie będą miały wpływu na jej sprawozdania finansowe.

- Zmiany MSSF 1, MSSF 9, przykłady do MSSF 16, MSR 41 w ramach Annual Improvements 2018 – 2020:

- MSSF 1: dodatkowe zwolnienie dotyczące ustalania skumulowanych różnic kursowych z konsolidacji;
- MSSF 9: (1) przy teście 10% dokonywanym w celu stwierdzenia, czy modyfikacja powinna skutkować usunięciem zobowiązania, należy uwzględnić tylko opłaty, które są wymieniane między dłużnikiem a wierzycielem; (2) doprecyzowano, że opłaty poniesione w przypadku usunięcia zobowiązania są ujmowane w wyniku, a w przypadku, gdy zobowiązanie nie jest usunięte, należy je odnieść na wartość zobowiązania;
- MSSF 16: z przykładu 13 usunięto kwestię zachęty od leasingodawcy w postaci pokrycia kosztów fit-outów poniesionych przez leasingobiorcę, która budziła wątpliwości interpretacyjne;
- MSR 41: wykreślono zakaz ujmowania przepływów podatkowych w wycenie aktywów biologicznych.

Zmiany obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2022 roku lub później. Spółka szacuje, że powyższe zmiany nie wpłyną na jej sprawozdanie finansowe.

- Zmiana MSR 16 „Rzeczowe aktywa trwałe”

Doprecyzowano, że produkcja przeprowadzana w ramach testów środka trwałego przed rozpoczęciem użytkowania środka trwałego powinna być ujmowana jako (1) zapas zgodnie z MSR 2 i (2) przychód, gdy nastąpi jego sprzedaż. Spółka szacuje, że zmiana nie będzie miała wpływu na jej sprawozdania finansowe. Zmiana obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2022 roku lub później.

- Zmiana MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe”

Doprecyzowano, że koszty wypełnienia umów rodzących obciążenia obejmują koszty przyrostowe (np. koszty pracy) i alokowaną część innych kosztów bezpośrednio związanych z kosztem wypełnienia, np. amortyzację. Spółka szacuje, że zmiana nie będzie miała wpływu na jej sprawozdania finansowe, ponieważ do tej pory nie zidentyfikowała umów rodzących obciążenia.

Zmiana obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2022 roku lub później.

- Zmiana MSSF 3 „Połączenia przedsięwzięć”

Doprecyzowano odniesienia do definicji zobowiązań zawartych w założeniach koncepcyjnych i definicji zobowiązań warunkowych z MSR 37. Spółka szacuje, że zmiana nie będzie miała wpływu na jej sprawozdania finansowe.

Zmiana obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2022 roku lub później.

- Zmiana MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych”

Rada MSR doprecyzowała, które informacje dotyczące polityki rachunkowości stosowanej przez jednostkę są istotne i wymagają ujawnienia w sprawozdaniu finansowym. Zasady skupiają się na dostosowaniu ujawnień do indywidualnych okoliczności jednostki. Rada przestrzega przed stosowaniem wystandaryzowanych zapisów skopiowanych z MSSF oraz oczekuje, że podstawa wyceny instrumentów finansowych jest istotną informacją. Spółka nadal szacuje wpływ zmiany na jej sprawozdanie finansowe.

Zmiana obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2023 roku lub później.

- Zmiana MSR 8 „Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów”

Rada wprowadziła do standardu definicję szacunku księgowego: Szacunki księgowe to kwoty pieniężne w sprawozdaniu finansowym, które podlegają niepewności wyceny.

Spółka nadal szacuje wpływ zmiany na jej sprawozdanie finansowe.

Zmiana obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2023 roku lub później.

- Zmiana do MSR 12 „Podatek dochodowy”

Rada wprowadziła zasadę, iż jeśli w wyniku transakcji powstają równocześnie dodatnie i ujemne różnice przejściowe w tej samej kwocie, należy ująć aktywa i rezerwę na odroczony podatek dochodowy nawet wówczas, gdy transakcja nie wynika z połączenia, ani nie ma wpływu na wynik księgowy lub podatkowy. Oznacza to konieczność ujmowania aktywów i rezerwy na podatek odroczony np. gdy różnice przejściowe w równych kwotach występują w przypadku leasingu (odrębna różnica przejściowa od zobowiązania i od prawa do użytkowania) lub w przypadku zobowiązań z tytułu rekultywacji. Nie została zmieniona zasada mówiąca o tym, że aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego kompensuje się, jeśli kompensacie podlegają aktywa i zobowiązania z tytułu podatku bieżącego.

Spółka nadal szacuje wpływ zmiany na jej sprawozdanie finansowe.

Zmiana obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2023 roku lub później.

- Zmiana do MSSF 17 „Umowy ubezpieczenia”

Rada ustanowiła przepisy przejściowe dotyczące danych porównawczych dla podmiotów, które równocześnie wdrażają MSSF 17 i MSSF 9, aby zmniejszyć potencjalne niedopasowania księgowe wynikające z różnic między tymi standardami.

Spółka szacuje, że zmiana nie będzie miała wpływu na jej sprawozdania finansowe, ponieważ nie prowadzi działalności ubezpieczeniowej.

Zmiana obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2023 roku lub później.

Spółka zamierza wdrożyć powyższe regulacje w terminach przewidzianych do zastosowania przez standardy lub interpretacje.

11. Aktywa i zobowiązania z tytułu umowy

Stany aktywów i zobowiązań z tytułu umowy na koniec okresu sprawozdawczego przedstawia poniższa tabela:

	31 grudnia 2021	31 grudnia 2020
Aktywa z tytułu umowy brutto	135 827	183 369
Odpisy aktualizujące wartość aktywów z tytułu umowy (-)	(3 425)	(1 615)
Aktywa z tytułu umowy	132 402	181 754
Zobowiązania z tytułu umowy, w tym	114 778	178 519
Zaliczki	32 989	51 081
Wycena	81 789	127 438

Aktywa z tytułu umowy podlegają regulacjom MSSF 9 w zakresie szacowania strat z tytułu utraty wartości.

Poniższa tabela przedstawia skutki wyceny umów, w tym przychody oraz koszty realizowanych umów ujęte zgodnie z MSSF 15 na dzień 31 grudnia 2021 roku i na dzień 31 grudnia 2020 roku, jak również kwoty należne zamawiającym oraz kwoty należne od zamawiających z tytułu prac wynikających z realizowanych umów.

	31 grudnia 2021	31 grudnia 2020
Kwota przychodów początkowo ustalona w umowie	3 297 558	3 380 384
Zmiana przychodów z umowy, w tym:	(121 295)	(196 893)
Zmiana przychodów z tytułu kar umownych i rezerw na kary	(90 685)	(81 876)
Łączna kwota przychodów z umowy	3 176 263	3 183 491
Koszty umowy poniesione do dnia bilansowego	2 619 796	2 343 536
Koszty pozostające do realizacji umowy	609 565	889 878
Szacunkowe łączne koszty umowy	3 229 361	3 233 414
Szacunkowe łączne wyniki z umów, w tym:	(53 098)	(49 923)
zyski	234 605	244 111
straty (-)	(287 703)	(294 034)

Aktywa (zobowiązania) z tytułu umowy prezentuje poniższa tabela:

	31 grudnia 2021	31 grudnia 2020
Stan otrzymanych zaliczek na dzień bilansowy	34 966	85 843
Kwota zaliczek możliwa do kompensaty z należnościami z tytułu umów	(1 977)	(34 762)
Wartość zaliczek wykazana na dzień bilansowy	32 989	51 081
Koszty umowy poniesione do dnia bilansowego	2 633 303	2 381 422
Zyski narastająco ujęte do dnia bilansowego (+)	216 363	204 619
Straty narastająco ujęte do dnia bilansowego (-)	(287 703)	(294 034)
Przychody z umowy narastająco ujęte do dnia bilansowego	2 561 963	2 292 007
Kwoty zafakturowane do dnia bilansowego (faktury częściowe)	2 505 947	2 201 314
Rozliczenie z tytułu umów na dzień bilansowy (per saldo), w tym:	56 016	90 693
aktywa z tytułu umowy pomniejszone o zaliczki możliwe do kompensaty	135 827	183 369
zobowiązania z tytułu umowy	81 789	127 438

Spółka dokonała analizy zmian aktywów i zobowiązań z tytułu umowy oraz czynników będących przyczynami tych zmian w 2021 oraz w 2020 roku. Szczegółowy opis wpływu zmian szacunków na kluczowych kontraktach realizowanych przez Spółkę został zawarty w sprawozdaniu z działalności Spółki za rok zakończony 31 grudnia 2021 roku (nota 3.5).

Najważniejsze przyczyny zmian aktywów i zobowiązań z tytułu umowy w okresie sprawozdawczym przedstawiają poniższe tabele:

- aktywa z tytułu umowy:

	31 grudnia 2021	31 grudnia 2020
Aktywa z tytułu umowy na początek okresu	181 754	213 552
Przychody odniesione w okresie sprawozdawczym na aktywa z tytułu umowy	41 732	101 362
Łączne korekty przychodów odniesione na aktywa z tytułu umowy	13 636	34 238
Zmiany odpisów aktualizujących aktywa z tytułu umowy	(1 810)	(404)
Przeklasyfikowanie do należności z tytułu dostaw i usług (-)	(102 910)	(166 994)
Aktywa z tytułu umowy na koniec okresu	132 402	181 754

- zobowiązania z tytułu umowy:

	31 grudnia 2021	31 grudnia 2020
Zobowiązania z tytułu umowy na początek okresu	178 519	208 444
Zobowiązania do wykonania świadczenia ujęte w okresie sprawozdawczym jako zobowiązania z tytułu umowy	22 591	68 038
Zmiana stanu zaliczek	(18 092)	(54 280)
Łączne korekty przychodów odniesione na zobowiązania z tytułu umowy	(4 956)	4 387
Rozpoznanie przychodu ujętego w saldzie zobowiązań z tytułu umowy na początek okresu (-)	(63 284)	(48 070)
Zobowiązania z tytułu umowy na koniec okresu	114 778	178 519

Ujawnienia dotyczące aktywowanych kosztów doprowadzenia do zawarcia i wykonania umów Spółka prezentuje w pozycji „Rozliczenia międzyokresowe krótkoterminowe” (nota 31).

11.1. Informacje dotyczące kluczowych kontraktów realizowanych przez Spółkę

11.1.1. Projekt Jaworzno

Spółka RAFAKO S.A. w Konsorcjum firm: RAFAKO S.A. (Lider Konsorcjum) i MOSTOSTAL WARSZAWA S.A. realizuje kontrakt na „Budowę nowych mocy w technologiach węglowych w TAURON Wytwarzanie S.A. – Budowę bloku energetycznego o mocy 910 MW na parametry nadkrytyczne w Elektrowni Jaworzno III – Elektrownia II – w zakresie: kocioł parowy, turbozespół, budynek główny, część elektryczna i AKPiA Bloku”. Ostateczny podział prac w ramach Konsorcjum został ustalony w dniu 4 sierpnia 2013 roku na podstawie zmian wprowadzonych do umowy konsorcjum, które dotyczyły przejęcia przez RAFAKO S.A. 99,99% prac w ramach Projektu (tym samym dla spółki Mostostal Warszawa pozostało 0,01%) oraz zmiany podziału wynagrodzenia należnego każdemu z partnerów konsorcjum odpowiednio do udziału w realizowanych pracach. Kontrakt na budowę bloku energetycznego Jaworzno III został zawarty w dniu 17 kwietnia 2014 roku. Aktualna wartość kontraktu wynosi 4,7 miliarda złotych netto.

To największy wartościowo kontrakt realizowany dotychczas przez spółkę RAFAKO S.A. W wyniku zakończenia ruchu próbnego, w trakcie którego potwierdzono spełnienie przez blok wymagań kontraktowych w dniu 13 listopada 2020 roku, blok został przekazany do eksploatacji.

Równoległe do rozpoczętego okresu gwarancyjnego nastąpiło rozpoczęcie okresu przejściowego, w trakcie którego blok podlegał strojeniu i optymalizacji. Na jego zakończenie miał być przeprowadzony ruch sprawdzający, który miał powtórnie potwierdzić spełnienie wymagań kontraktowych wynikających z podpisanych aneksów i optymalizowanych w trakcie okresu przejściowego. Po zakończeniu okresu przejściowego planowane było przekazanie zamawiającemu dokumentacji powykonawczej i zafakturowanie ostatniego kamienia milowego zgodnie z harmonogramem rzeczowo – finansowym kontraktu.

W dniu 5 stycznia 2021 roku uprawomocniło się postanowienie Sądu Okręgowego w Katowicach zatwierdzającego ugodę zawartą pomiędzy Zamawiającym a Wykonawcą w wyniku mediacji przed Sądem Polubownym przy Prokuraturii Generalnej.

Dnia 15 lutego 2021 roku spółka RAFAKO S.A. podpisała z Inwestorem aneks nr 10 do kontraktu. Najważniejszą zmianą ujętą w aneksie było zwiększenie ceny Kontraktu Głównego o kwotę 26 313 455,70 złotych netto, wynikająca głównie z:

- dostawy dodatkowych części zapasowych dla Bloku 910 MW,
- wykonanie aktualizacji oprogramowania aplikacyjnego WL LFC zainstalowanego w systemie OVATION LFC do najnowszej wersji oraz dostosowanie go do najnowszych wymagań PSE S.A.,
- wykonanie przeglądu instalacji pożarowych,
- innych dodatkowych usług i modernizacji instalacji.

W dniu 26 lutego 2021 roku, w związku ze spełnieniem w dniu 25 lutego 2021 roku warunków zawieszających określonych w aneksie nr 7 z dnia 31 grudnia 2020 roku do umowy o udzielenie gwarancji bankowych i ubezpieczeniowych z dnia 16 kwietnia 2014 roku, gwaranci wystawili aneksy nr 3 do poszczególnych gwarancji należytego wykonania kontraktu. Aneksy te dotyczyły zarówno podwyższenia sumy gwarancyjnej, jak również wniesienia zabezpieczenia należytego usunięcia wad i usterek, w tym także dodatkowego zabezpieczenia na część ciśnieniową kotła. Zabezpieczenie należytego usunięcia wad i usterek zostało ustanowione do dnia 30 listopada 2022 roku, a w dodatkowym zakresie dotyczącym części ciśnieniowej kotła do dnia 30 maja 2023 roku.

Dnia 11 czerwca 2021 roku na eksploatowanym przez Nowe Jaworzno Grupa TAURON Bloku J910 doszło do rozszczelnienia instalacji układu hydraulicznego stacji redukcyjno-schładzającej zabudowanej na rurociągu wysokoprężnym, co spowodowało wyciek oleju hydraulicznego na rozgrzany rurociąg. Poprzez kontakt z gorącą powierzchnią nastąpił samozapłon i pożar, co spowodowało wyłączenie Bloku z eksploatacji. Inwestor powołał Komisję do zbadania przyczyn awarii, określenia rozmiaru zniszczeń oraz określenia działań zapobiegawczych. Prace naprawcze zostały wykonane, jednak komisja do dnia publikacji niniejszego sprawozdania finansowego nie zakończyła jeszcze swoich prac.

Podczas postoju kotła zidentyfikowany został problem uszkodzenia ścian leja komory paleniskowej, ramy mocującej skrzynie palnikową oraz częściowo uszkodzonych dysz palników pyłowych nr P1, P2, P3, P4, kwestia ta była badana przez powołany przez Zamawiającego zespół techniczny oraz podejmowane były prace związane z demontażem uszkodzonych elementów oraz ich naprawą. Zgodnie z decyzją UDT kocioł do czasu zakończenia naprawy był wyłączony z eksploatacji.

W dniu 31 lipca 2021 roku został podpisany aneks nr 11 do umowy z Nowe Jaworzno Grupa TAURON sp. z o.o., na mocy którego zlecono RAFAKO S.A. realizację prac dodatkowych obejmujących:

- modernizację dodatkowego układu wyprowadzania żużla, której wykonanie usprawni eksploatację Bloku przez Zamawiającego;
- wykonanie ciągłych pomiarów środowiskowych związków rtęci i amoniaku, co pozwoli Zamawiającemu na spełnienie wymagań dotyczących pomiarów środowiskowych związanych z emisją substancji do atmosfery, jak również
- inne prace związane z poprawą eksploatacji Bloku.

Na mocy w/w aneksu, wynagrodzenie RAFAKO S.A. z Kontraktu ulega zwiększeniu o kwotę 10 181 524,60 złotych.

W dniu 28 września 2021 roku RAFAKO S.A. oraz E003B7 sp. z o.o. skierowały do Sądu Polubownego przy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej oświadczenie o woli zakończenia mediacji prowadzonej z Nowe Jaworzno Grupa TAURON sp. z o.o., natomiast w dniu 13 października 2021 roku RAFAKO, E003B7 sp. z o.o., jak również Nowe Jaworzno Grupa TAURON sp. z o.o. skierowały wspólny wniosek o wznowienie mediacji w odniesieniu do budowy bloku energetycznego w Elektrowni Jaworzno, wyrażając wolę kontynuowania tej mediacji. W efekcie przeprowadzonej mediacji 3 listopada 2021 roku doszło do parafowania warunków ugody.

W dniu 2 grudnia 2021 roku podpisane zostały aneksy nr 13 i 14 związane z powyżej opisaną ugodą. Najistotniejsze postanowienia tych dokumentów obejmują:

1. Zmiany harmonogramu rzeczowo – finansowego („HRF”) oraz ramowego harmonogramu realizacji kontraktu („RHRK”), w tym zmiany terminu ponownej synchronizacji bloku, którego dotyczy kontrakt do dnia 29 kwietnia 2022 roku oraz terminu zakończenia okresu przejściowego do dnia 30 października 2022 roku;
2. Zlecenie RAFAKO dodatkowych świadczeń oraz prac, których wykonanie będzie wiązało się dla NJGT z korzyściami technicznymi, technologicznymi oraz ekonomicznymi, w tym m. in. obniżeniem kosztów eksploatacji bloku oraz nabycie przez NJGT od RAFAKO S.A. licencji do dokumentacji warsztatowej elementów kotła bloku;
3. Powierzenie RAFAKO S.A., pod warunkiem wykonania określonego w HRF jako „Synchronizacja bloku po zakończonym postoju” etapu realizacji kontraktu, w terminie wynikającym ze zmienionych HRF oraz RHRK i przedstawienia wymaganych dokumentacją ugodową oświadczeń instytucji finansowych udzielających zabezpieczeń finansowych zabezpieczających realizację kontraktu, dalszych dodatkowych świadczeń oraz prac;
4. Zobowiązanie NJGT, warunkowane podpisaniem protokołu zakończenia okresu przejściowego do dnia 15 listopada 2022 roku, a także zakończeniem z powodzeniem procesu inwestorskiego, rozumianego jako skuteczne i bezwarunkowe przejście kontroli (pośrednio lub bezpośrednio) przez podmioty wskazane w liście intencyjnym z dnia 7 października 2021 roku, nad pakietem akcji RAFAKO S.A. należącym obecnie pośrednio i bezpośrednio do PBG S.A. w restrukturyzacji, do nienaliczenia spornych pomiędzy stronami kontraktu kar umownych za okres sprzed dokumentacji ugodowej;

5. Zobowiązanie stron kontraktu, do niedochodzenia wobec siebie wszelkich innych roszczeń powstałych lub mogących powstać z tytułu zdarzeń zaistniałych przed dniem zawarcia umowy, z wyłączeniem roszczeń z tytułu gwarancji i rękojmi, roszczeń z tytułu solidarnej odpowiedzialności za zapłatę wynagrodzenia podwykonawcom lub dalszym podwykonawcom oraz roszczeń wykonawcy wobec NJGT z tytułu wynagrodzenia za prace należycie zrealizowane przed dniem zawarcia umowy;
6. Podział kosztów naprawy bloku tj. usunięcia uszkodzeń rur leja komory paleniskowej, jak również naprawy stacji RS wskazanej w dokumentacji umówionej;
7. Udzielenie NJGT dodatkowego okresu gwarancji na wskazane w dokumentacji umówionej elementy oraz urządzenia bloku, w wymiarze 12 miesięcy;
8. Brak możliwości, na etapie podpisania dokumentacji umówionej, przesądzenia odpowiedzialności za zaistnienie awarii bloku z dnia 11 czerwca 2021 roku oraz za wady zdiagnozowane w okresie postoju bloku;
9. Oświadczenie RAFAKO S.A. o wyjaśnieniu warunków panujących na terenie budowy;
10. Wprowadzenie do kontraktu kar umownych;
11. Przyznanie NJGT prawa do złożenia w terminie od dnia 31 marca 2023 roku, oświadczenia o odstąpieniu od kontraktu w części niewykonanej, jeżeli wykonawca z przyczyn, za które odpowiada zgodnie z kontraktem, spowoduje zwłokę w wykonaniu określonego w HRF jako „Synchronizacja bloku po zakończonym postoju” etapu realizacji kontraktu, przekraczającą 60 dni w stosunku do terminu określonego w HRF, a także prawa NJGT do wstąpienia w prawa i obowiązki wykonawcy wynikające z umów z kluczowymi podwykonawcami, w przypadku odstąpienia od kontraktu;
12. Uzgodnienie, iż wynagrodzenie za dodatkowe świadczenia oraz prace, nabycie licencji, o których mowa w punkcie 2. powyżej, a także naprawę bloku, o której mowa w punkcie 6. powyżej, wynosi około 91 000 000,00 złotych netto, jak również (ii) wysokości wynagrodzenia za dalsze dodatkowe świadczenia oraz prace, o których mowa w punkcie 3. powyżej, na kwotę około 23 000 000,00 złotych netto.

Dnia 10 grudnia 2021 roku aneks nr 13 wszedł w życie. Postanowienia tego aneksu stały się podstawą szacunków wartości tego kontraktu na dzień 31 grudnia 2021 roku.

W dniu 2 marca 2022 roku doszło do zawarcia pomiędzy RAFAKO S.A. i Nowe Jaworzno Grupa TAURON sp. z o.o. przy udziale spółki zależnej E003B7 Sp. z o.o., porozumienia, którego przedmiotem jest przekazanie wykonawcy prowadzenia prac eksploatacyjnych na czas uruchomienia bloku.

Główne postanowienia porozumienia:

1. Wykonawca zobowiązał się do prowadzenia na własną odpowiedzialność i ryzyko od dnia 1 marca 2022 roku do dnia 30 czerwca 2022 roku prac eksploatacyjnych mających na celu uruchomienie Bloku.
2. Wykonawca zobowiązał się do:
 - opracowania Instrukcji Bezpiecznego Prowadzenia Prac Uruchomieniowych Bloku w terminie 3 dni od daty zawarcia porozumienia;
 - opracowania projektu organizacji uruchomienia bloku zgodnie z wymaganiami określonymi w Rozporządzeniu w terminie 10 dni od daty zawarcia Porozumienia, a także,
 - przedstawienia NJGT w terminie nie dłuższym niż 7 dni od podpisania Porozumienia, harmonogramu Uruchomienia Bloku;
3. NJGT zobowiązała się do współdziałania z Wykonawcą, przy prowadzeniu prac eksploatacyjnych, o których mowa w punkcie 1. powyżej, w zakresie określonym w Porozumieniu;
4. Porozumienie zostało zawarte na czas wykonania prac eksploatacyjnych, o których mowa w punkcie 1. powyżej, jednak nie dłużej niż do dnia 30 czerwca 2022 roku;
5. Wykonawca i NJGT zobowiązali się do zawarcia aneksu do Kontraktu, w którym określą szczegółowe warunki realizacji prac dotyczących uruchomienia Bloku, a także wynagrodzenie Wykonawcy z tytułu czynności objętych Porozumieniem, którego wysokość nie będzie wyższa niż 14.999.000,00 zł netto.

W dniu 14 kwietnia 2022 roku RAFAKO S.A. otrzymało odpis postanowienia Sądu Okręgowego w Katowicach XIII Wydział Gospodarczy w przedmiocie zatwierdzenia ugody pomiędzy RAFAKO S.A., E003B7 Sp. z o.o., Mostostal Warszawa S.A oraz Nowe Jaworzno Grupa Tauron Sp. z o.o. dotyczącej kontraktu na „Budowę nowych mocy w technologiach węglowych w TAURON Wytwarzanie S.A. – Budowę bloku energetycznego o mocy 910 MW na parametry nadkrytyczne w Elektrowni Jaworzno III – Elektrownia II – w zakresie: kocioł parowy, turbozespół, budynek główny, część elektryczna i AKPiA bloku”, jak również pomiędzy wykonawcą i NJGT, związanych z zawarciem ugody aneksów numer 13 i 14 do kontraktu, ze stwierdzeniem jego prawomocności – Sąd ten stwierdził, iż postanowienie jest prawomocne z dniem 18 marca 2022 roku. Zarząd RAFAKO S.A. wskazuje, że prawomocne zatwierdzenie ugody przez właściwy sąd powszechny stanowiło jeden z warunków wejścia w życie ugody i aneksu numer 14.

W związku z otrzymaniem postanowienia, jak również spełnieniem się pozostałych warunków wejścia w życie ugody i aneksu numer 14, Zarząd RAFAKO S.A. wskazuje, iż ugoda i aneks numer 14 weszły w życie z dniem 18 marca 2022 roku tj. z dniem wskazanym w postanowieniu jako data jego prawomocności.

W dniu 14 kwietnia 2022 roku doszło do ponownej synchronizacji bloku z Krajowym Systemem Elektroenergetycznym w ramach realizacji kontraktu na „Budowę nowych mocy w technologiach węglowych w TAURON Wytwarzanie S.A. – Budowę bloku energetycznego o mocy 910 MW na parametry nadkrytyczne w Elektrowni Jaworzno III – Elektrownia II – w zakresie: kocioł parowy, turbozespół, budynek główny, część elektryczna i AKPiA bloku

Zgodnie z dokumentacją ugodową termin na synchronizację zastrzeżono do dnia 29 kwietnia 2022 roku, a więc termin ten został przez RAFAKO S.A. zachowany. Zarząd RAFAKO S.A. wskazuje przy tym, iż doprowadzenie do synchronizacji stanowiło m. in.:

1. zgodnie z dokumentacją ugodową, jeden z warunków powierzenia wykonawcy dalszych dodatkowych świadczeń oraz prac wskazanych w dokumentacji ugodowej,
2. jeden z warunków zawieszających zastrzeżonych w umowie sprzedaży, a w konsekwencji i umowie inwestycyjnej.

W dniu 14 kwietnia 2022 roku doszło do zawarcia pomiędzy RAFAKO S.A., E003B7 Sp. z o.o., Mostostal Warszawa S.A oraz Nowe Jaworzno Grupa Tauron Sp. z o.o. aneksu numer 15 do kontraktu. Istotne postanowienia aneksu obejmują:

1. Zlecenie wykonawcy dodatkowych świadczeń i prac określonych w aneksie numer 15, a w tym prac eksploatacyjnych, o których mowa w porozumieniu.
2. Potwierdzenie, iż dodatkowe świadczenia oraz prace, o których mowa powyżej, mają na celu poprawienie funkcjonalności bloku, a także będą źródłem licznych korzyści technicznych, technologicznych, jak i ekonomicznych po stronie NJGT;
3. Uzgodnienie, iż prace eksploatacyjne zostaną przeprowadzone przez wykonawcę do dnia 30 czerwca 2022 roku, a także warunków ich prowadzenia, zbieżnych zasadniczo z określonymi w porozumieniu;
4. Zmiany, związane z okolicznościami z punktów 1. i 3. powyżej, w zakresie harmonogramu rzeczowo – finansowego oraz ramowego harmonogramu realizacji kontraktu, które to zmiany nie skutkują jednak zmianą terminu ponownej synchronizacji bloku, jak również terminu zakończenia okresu przejściowego określonych w dokumentacji ugodowej – aktualne pozostają następujące terminy umowne: (i) do dnia 29 kwietnia 2022 roku w odniesieniu do ponownej synchronizacji bloku (synchronizacja nastąpiła w dniu 14 kwietnia 2022 roku i (ii) do dnia 30 października 2022 roku w odniesieniu do zakończenia okresu przejściowego;
5. Zwiększenie wynagrodzenia wykonawcy z kontraktu o kwotę łączną 19 208 435,00 złotych netto;
6. Udzielenie NJGT dodatkowego okresu gwarancji na wskazane w aneksie numer 15 elementy oraz urządzenia bloku, w wymiarze 12 miesięcy.

Zasady rozliczania Projektu Jaworzno:

Na potrzeby realizacji Projektu została utworzona spółka celowa (E003B7 Sp. z o.o.), której RAFAKO S.A. podzleciła około 89% zakresu prac Projektu; pozostałe 11% pozostaje w bezpośredniej realizacji RAFAKO S.A.; w tym zaprojektowanie tzw. wyspy kotłowej oraz dostawa części ciśnieniowych kotła i instalacji odpylania), która głównie realizowana była w latach 2015 – 2017.

RAFAKO S.A. oraz E003B7 Sp. z o.o. na potrzeby realizacji Projektu zawarły umowy z podmiotami finansowymi, na mocy których zostały wystawione gwarancje bankowe/ubezpieczeniowe, których obecna wartość wynosi 619,6 miliona złotych, niezbędne do realizacji tego projektu, jednocześnie ustanowione zostały zabezpieczenia na majątku obu podmiotów jako zabezpieczenie dla tych instrumentów.

RAFAKO S.A. w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym kompensuje przychody i koszty oraz rozrachunki dotyczące realizacji Projektu powstałe pomiędzy RAFAKO S.A. a spółką celową. RAFAKO S.A. ujmuje w jednostkowym sprawozdaniu finansowym jedynie przychody i koszty dotyczące jej zakresu prac, czyli 11,3% zakresu prac na Projekcie Jaworzno. W sprawozdaniu jednostkowym nie są ujmowane przychody i koszty dotyczące części realizowanej przez spółkę celową E003B7 Sp. z o.o. – ta część jest prezentowana w jednostkowym sprawozdaniu E003B7 Sp. z o.o. oraz w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej RAFAKO.

RAFAKO S.A. jako lider Konsorcjum wystawia faktury na pełny zakres prac na rzecz Zamawiającego; płatności z tytułu realizacji kontraktu są przekazywane bezpośrednio na rzecz Spółki celowej oraz kluczowych podwykonawców i poddostawców. Zapłata za zakres prac zrealizowany przez RAFAKO S.A. jest dokonywana przez spółkę celową.

11.1.2. Projekt Wilno

Dnia 10 lipca 2020 roku Spółka złożyła wnioski do arbitrażu w Sztokholmie (SCC) o arbitraż w zakresie uznania roszczeń terminowych i kwotowych złożonych przez RAFAKO S.A. do zamawiającego. Opis sporu arbitrażowego znajduje się w nocie 43 niniejszego sprawozdania finansowego.

W dniu 24 września 2020 roku, w związku identyfikacją ryzyk realizacji kontraktu i z możliwą koniecznością poniesienia dodatkowych kosztów związanych z rozliczeniem prac w ramach budowy nowej elektrociepłowni w Wilnie, Zarząd podjął decyzję o utworzeniu rezerwy w kwocie 95,8 mln złotych.

Dodatkowe, oszacowane przez Spółkę potencjalne koszty realizacji umowy wynikają przede wszystkim z niezawinionego przez Spółkę wydłużonego terminu realizacji Projektu oraz kosztów związanych z kontraktacją pozostałych do wykonania prac, a także roszczeń podwykonawców.

Ponadto, oszacowano wzrost ryzyka potencjalnego zmniejszenia przychodu z tytułu wyłączenia z kontraktu układu rozładunku biopaliwa drogą kolejową.

Dnia 5 października 2020 roku, działając na podstawie zapisów umowy, RAFAKO S.A. złożyło notyfikację „notice of impossibility / termination” o:

1. niemożności wykonania ww. umowy z uwagi na okoliczność, iż świadczenie do którego zobowiązała się Spółka, stało się odmienne od przewidzianego Umową, ewentualnie
2. odstąpieniu od umowy na skutek braku współdziałania Zamawiającego i wykonywania jego zobowiązań umownych,
3. odstąpieniu od umowy na skutek braku terminowego wystawienia przez Zamawiającego przejściowych świadectw płatności odnośnie zakończonych kamieni milowych.

Decyzja powyższa była niezbędna mając na uwadze wysokie ryzyko oraz koszty dokończenia realizacji umowy w świetle podanych powyżej okoliczności. Decyzja powyższa nie powodowała konieczności utworzenia dodatkowych rezerw i odpisów, gdyż te utworzone na dzień 30 czerwca 2020 roku według najlepszej wiedzy i szacunków opartych na zasadach ostrożności obejmują ryzyka związane z przedmiotową decyzją.

W dalszej kolejności Spółka otrzymała od zamawiającego pismo o natychmiastowym odstąpieniu od umowy. Zamawiający wskazuje jako zasadniczą przyczynę odstąpienia od umowy okoliczność, że "Wykonawca prowadzi działalność gospodarczą pod zarządem syndyka, powiernika lub zarządcy, działających na rzecz wierzycieli" lub "wystąpiło zdarzenie, które (zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa) ma podobny skutek". Spółka uznała oświadczenie zamawiającego jako nieskuteczne, z uwagi na uprzednie, skuteczne złożenie zamawiającemu przez RAFAKO S.A. w dniu 5 października 2020 roku notyfikacji "notice of impossibility / termination". Ponadto zamawiający złożył do KUKK Korporacja Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A. oraz Generali T.U. S.A. żądanie wypłaty gwarancji należytego wykonania Umowy w łącznej wysokości 14 965 000 EUR.

W związku z tym w dniu 20 października 2020 roku Spółka otrzymała od KUKK S.A. przedsądowe wezwanie do zapłaty sumy gwarancyjnej w wysokości 11 972 000,00 EUR z tytułu umowy generalnej nr IN/GU/1/2015 w związku z wypłatą przez KUKK S.A. na rzecz zamawiającego sumy gwarancyjnej w wysokości 11 972 000,00 EUR, a w dniu 17 listopada 2020 roku Spółka otrzymała od Generali T.U. S.A. wezwanie do zapłaty sumy gwarancyjnej w wysokości 2 993 000,00 EUR z tytułu umowy ramowej o udzielanie gwarancji kontraktowych w ramach limitu odnawialnego nr GNL-UF/2016/1483/UG w związku z wypłatą przez Generali T.U. S.A. na rzecz zamawiającego sumy gwarancyjnej w wysokości 2 993 000,00 EUR.

W ocenie Zarządu Spółki przedmiotowe wierzytelności KUKE S.A. i Generali T.U. S.A. z mocy prawa stanowią wierzytelność układową w ramach otwartego uproszczonego postępowania restrukturyzacyjnego Spółki.

Sprawa rozliczeń na kontrakcie jest przedmiotem arbitrażu.

11.1.3. Projekt Radlin

W czerwcu 2019 roku została podpisana umowa o realizację przedsięwzięcia inwestycyjnego pod nazwą: Poprawa efektywności energetycznej w JSW KOKS S.A. Inwestycja składa się z dwóch kotłów parowych, turbiny parowej kondensacyjno-upustowej, generatora elektrycznego oraz kompletu instalacji pomocniczych. Wartość zawartej umowy wynosi 289 milionów złotych. W październiku 2020 roku Spółka dokonała podpisania aneksu zwiększającego zakres realizacji projektu oraz wartość umowy do kwoty 296,8 miliona złotych.

W dniu 19 lutego 2021 roku, Zarząd RAFAKO podjął decyzję o utworzeniu rezerwy w wysokości około 65 milionów złotych w związku z możliwością poniesienia dodatkowych kosztów realizacji prac w ramach budowy bloku energetycznego.

Spółka wystąpiła do JSW KOKS S.A. o dodatkowe wynagrodzenie z tytułu istotnych zmian w zakresie przedmiotu zamówienia oraz w związku z koniecznością wykonania niezbędnych świadczeń dodatkowych, w wysokości około 53 milionów złotych. Zmiany te spowodowały opóźnienie w realizacji prac, co spowodowało zgłoszenie Zamawiającemu dodatkowego roszczenia dotyczącego przedłużenia terminu oddania bloku.

W dniu 13 stycznia 2022 roku doszło do podpisania aneksu nr 3, którego istotne postanowienia obejmują:

1. Podział wskazanych w aneksie etapów rozliczeniowych umowy na mniejsze części, z tym zastrzeżeniem, iż zawarcie aneksu nie wpływa na obowiązujący harmonogram realizacji umowy tj. nie zmienia terminów realizacji poszczególnych prac składających się na etapy rozliczeniowe umowy;
2. Zobowiązanie Spółki do zawarcia, ze spełniającymi określone w aneksie kryteria, podwykonawcami/podmiotami umów podwykonawczych lub porozumień wiążących się z umowami podwykonawczymi;
3. Zobowiązanie Spółki do podjęcia działań zmierzających do przyspieszenia realizacji określonych prac, w ramach realizacji zadania inwestycyjnego, w tym zwiększenia liczby frontów dostępnych do realizacji, jak również liczby zaangażowanych pracowników Spółki, podwykonawców oraz dalszych podwykonawców;
4. Rozpoczęcie przez Spółkę realizacji możliwych do wykonania prac w zakresie opracowania projektów oraz dokumentów, które są niezbędne dla faktycznego wykonania rozszerzeń lub zmian realizowanego zadania inwestycyjnego, w zakresach określonych w aneksie.

W dniu 31 marca 2022 roku w ramach mediacji prowadzonej przed Sądem Polubownym przy Prokuraturze Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej doszło do podpisania przez strony ugody oraz związanego z nią (podpisanego w jej wykonaniu) aneksu do umowy. Istotne postanowienia ugody i aneksu obejmują:

1. Potwierdzenie, iż uгода (i w konsekwencji aneks nr 4) została zawarta w celu zabezpieczenia słuszych interesów Spółki oraz JSW KOKS, a także dalszej poprawy sytuacji występującej w ramach realizacji zadania inwestycyjnego;
2. Zmianę harmonogramów realizacji zadania inwestycyjnego, w ramach którego ma powstać kompletny obiekt, w tym zmianę terminu do którego nastąpi podpisanie protokołu odbioru końcowego dla kompletnego obiektu, który został określony jako dzień 30 czerwca 2023 roku;
3. Zmianę dotychczasowych etapów rozliczeniowych umowy, związaną z okolicznościami z punktów 1. i 2. powyżej oraz punktów 5., 6., 7. i 8. poniżej;
4. Zobowiązanie Spółki do podejmowania działań mających na celu doprowadzenie do podpisania protokołu odbioru końcowego dla kompletnego obiektu przed terminem, o którym mowa w punkcie 2. powyżej;
5. Powierzenie Spółce przez JSW KOKS wykonania robót dodatkowych, wskazanych w dokumentacji umodowej, związanych z realizacją kompletnego obiektu, które stanowią będą część powstającego kompletnego obiektu;
6. Powierzenie Spółce przez JSW KOKS – niezależnie od Robót Dodatkowych -wykonania zadań dodatkowych, wskazanych w Dokumentacji Ugodowej, związanych technicznie i technologicznie z realizacją kompletnego obiektu, wykraczających jednak poza zakres umówionego wcześniej kompletnego obiektu, które będą przedmiotem odrębnego od odbioru końcowego dla kompletnego obiektu, odbioru końcowego.
7. Zapłatę przez JSW KOKS na rzecz Spółki, na zasadach i terminach określonych w dokumentacji umodowej, kwoty 29 965 525,61 złotych netto, – w ramach kwoty podwyższenia wynagrodzenia Spółki z umowy, o którym mowa w punkcie 9. poniżej - z tytułu zdarzeń, które zaistniały w związku z realizacją zadania inwestycyjnego przed dniem zawarcia ugody, w tym w szczególności niezależnych od stron umowy, takich jak przede wszystkim epidemia wirusa SARS-CoV-2 oraz jej skutki;

8. Zobowiązanie Spółki, w ramach ustępstw ugodowych, do wykonania na rzecz JSW KOKS świadczeń, określonych w dokumentacji ugodowej, innych niż roboty dodatkowe i zadania dodatkowe, w ramach wynagrodzenia Spółki z umowy określonego dokumentacją ugodową, to jest bez wyodrębnienia wynagrodzenia Spółki za te tylko świadczenia.
9. Podwyższenie wynagrodzenia Spółki z Umowy, w związku z okolicznościami z punktów 5. – 8. powyżej, do sumarycznej kwoty 447 396 525,61 złotych netto, tj. o kwotę 150 595 525,61 złotych netto, która to kwota podwyższenia obejmuje:
 - i. wynagrodzenie za roboty dodatkowe w kwocie 20 450 000,00 złotych netto;
 - ii. wynagrodzenie za zadania dodatkowe w kwocie 100 180 000,00 złotych netto;
 - iii. kwotę, o której mowa w punkcie 7. powyżej;
10. Zobowiązanie Spółki do dostosowania wartości ustanowionego w wykonaniu Umowy zabezpieczenia należytego wykonania Umowy do wartości podwyższonego wynagrodzenia Spółki z Umowy oraz udzielenia zabezpieczenia na zadania dodatkowe;
11. Wcześniejšie przeniesienie przez Spółkę, w ramach czynionych ustępstw ugodowych, na rzecz JSW KOKS prawa własności istotnych maszyn lub urządzeń, wiążących się z realizacją zadania inwestycyjnego, na zasadach określonych w dokumentacji ugodowej, względem założonych wcześniej w umowie terminów;
12. Przyznanie JSW KOKS dodatkowych uprawnień na wypadek niewykonania lub nienależytego wykonania umowy przez Spółkę, w tym przyznanie JSW KOKS umownego prawa do odstąpienia od umowy, w części niewykonanej – w przypadku niewykonania określonych wprost w aneksie etapów harmonogramu;
13. Oświadczenia Stron umowy, z zastrzeżeniem punktu 14. poniżej, iż ugoda w sposób wyczerpujący i kompletny rozstrzyga o prawach i obowiązkach stron umowy w zakresie, w którym prowadziły rozmowy lub korespondencję, w tym w ramach mediacji, w okresie do dnia zawarcia Ugody;
14. Uzgodnienie, że w przypadku gdy (łącznie): (i) Spółka ukończy w terminie wynikającym z dokumentacji ugodowej budowę kompletnego obiektu, (ii) Spółka ukończy w terminach wynikających z Aneksu roboty dodatkowe i Zadania Dodatkowe, a także (iii) dojdzie do zakończenia z powodzeniem tzw. procesu inwestorskiego Spółki, przy porozumieniu/uzgodnieniu z przynajmniej jedną stroną listu intencyjnego, którego stroną jest JSW KOKS, JSW KOKS nie będzie dochodzić od Spółki spornych pomiędzy stronami umowy kar umownych za okres sprzed zawarcia ugody – przy czym, w przypadku gdy nie zaistnieją łącznie w/w zdarzenia, nie pozbawia to Spółki możliwości kwestionowania tych kar.

Wejście w życie dokumentacji ugodowej, zostało uzależnione od ziszczenia się następujących warunków:

- a) W przypadku Ugody od:
 - i. pozyskania przez strony umowy zgód korporacyjnych niezbędnych do zawarcia oraz wejścia w życie ugody oraz aneksu;
 - ii. przedłożenia JSW KOKS przez Spółkę dokumentów potwierdzających ustanowienie zabezpieczeń, spełniających wymogi dokumentacji ugodowej;
 - iii. prawomocnego zatwierdzenia ugody przez właściwy sąd powszechny;
- b) W przypadku Aneksu, od wejścia w życie ugody;

przy czym postanowiono, że Strony Umowy będą realizować w okresie od dnia podpisania Ugody do dnia jej wejścia w życie, obowiązki wynikające z Dokumentacji Ugodowej, w zakresie niezbędnym dla zachowania terminów przyjętych w zmienionych harmonogramach realizacji Zadania Inwestycyjnego tak, jakby doszło do wejścia w życie dokumentacji ugodowej, co ma kluczowe znaczenie dla możliwości dotrzymania terminu, który wskazano w punkcie 2. powyżej. Postanowienia tego aneksu stały się podstawą szacunków wartości tego kontraktu na dzień 31 grudnia 2021 roku.

W dniu 5 kwietnia 2022 roku Rada Nadzorcza Spółki podjęła uchwałę w przedmiocie wyrażenia zgody na zawarcie i wykonanie ugody i aneksu, a także zaciągnięcie przez Spółkę wynikających z ugody i aneksu zobowiązań.

11.1.4. Projekt Tłocznia Kędzierzyn i gazociąg Goleniów-Płoty

W dniu 30 maja 2018 roku Spółka podpisała z Operatorem Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. umowę, której przedmiotem była generalna realizacja inwestycji pn.: „Budowa gazociągu DN700 Szczecin-Gdańsk, odcinek Goleniów-Płoty wraz z infrastrukturą towarzyszącą” o wartości 124 892 356,00 złotych netto (153 617 597,88 złotych brutto).

W dniu 15 lutego 2019 roku Spółka podpisała z Operatorem Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. umowę, której przedmiotem było wykonanie robót budowlanych dla zadania inwestycyjnego pn. „Budowa Tłoczni Kędzierzyn”. Wartość Umowy wynosiła łącznie 168,7 mln złotych netto (tj. 207,5 mln złotych brutto), z czego udział Spółki wynosił 95%.

W dniu 15 grudnia 2020 roku GAZ-SYSTEM S.A. odstąpił od dalszej realizacji umowy na budowę gazociągu Goleniów-Płoty oraz od umowy na budowę Tłoczni Kędzierzyn z przyczyn leżących po stronie Spółki.

W związku z odstąpieniem od umowy Kędzierzyn, zamawiający naliczył karę umowną w kwocie 33 916 160,35 złotych i wystąpił o dokonanie zwrotu nierozliczonej zaliczki w wysokości 20 750 100,00 złotych, a w przypadku umowy Goleniów, zamawiający naliczył karę umowną w kwocie 20 512 308,19 złotych i wystąpił o dokonanie zwrotu nierozliczonej zaliczki w wysokości 12 000 000,00 złotych oraz złożył żądania wypłaty z gwarancji dobrego wykonania i gwarancji zwrotu zaliczki powyższych kwot.

W dniu 15 stycznia 2021 roku mBank S.A. dokonał wypłaty na rzecz GAZ-SYSTEM S.A. gwarancji należytego wykonania Umowy w wysokości 20 750 100,00 złotych oraz gwarancji zwrotu zaliczki w wysokości 20 750 100,00 złotych.

W dniu 16 lutego 2021 roku Sopockiego Towarzystwa Ubezpieczeń Ergo Hestia S.A. dokonało wypłaty na rzecz GAZ-SYSTEM S.A. gwarancji należytego wykonania Umowy w kwocie 15 222 720,75 złotych oraz gwarancji zwrotu zaliczki w kwocie 2 755 069,19 złotych. Ze względu na istotne ryzyko nieodzyskiwalności aktywa, Spółka objęła je w całości odpisem aktualizującym.

Spółka kwestionuje w całości prawo zamawiającego do odstąpienia od Umowy Goleniów, zastrzegając nieskuteczność naliczenia przez zamawiającego kary umownej oraz żądania zwrotu zaliczki.

Spółka podnosi także zastrzeżenia odnośnie do prawa zamawiającego do odstąpienia od umowy Kędzierzyn i rażące wygórowanie kary umownej na kwotę 33 916 160,35 złotych.

Strony prowadzą mediacje w Sądzie Polubownym przy Prokuraturii Generalnej.

11.2. Rezerwa na straty wynikające z umów o usługę

Spółka tworzy rezerwy w przypadku, kiedy istnieje prawdopodobieństwo, iż łączne koszty umowy przewyższają łączne przychody z tytułu umowy przewidywaną stratę ujmuje się bezzwłocznie jako koszt. Wysokość straty ustalana jest niezależnie od faktu rozpoczęcia prac wynikających z umowy, stanu zaawansowania prac wynikających z umowy, wysokości przewidywanych zysków z tytułu innych umów, które nie są pojedynczymi umowami o usługę budowlaną. Wartość zmiany rezerw na planowane straty zwiększa lub zmniejsza koszty własny umowy budowlanej, której rezerwa dotyczy.

	31 grudnia 2021	31 grudnia 2020
Początek okresu	37 885	38 997
Utworzenie rezerwy na zobowiązanie	175	83 452
Rozwiązanie rezerwy na zobowiązanie	–	–
Wykorzystanie rezerwy na zobowiązanie	(24 553)	(84 564)
Koniec okresu	13 507	37 885
Krótkoterminowe na dzień	224	37 885
Długoterminowe na dzień	13 283	–
	13 507	37 885

11.3. Rezerwa na koszty kar z tytułu nieterminowej realizacji lub niedotrzymania gwarantowanych parametrów technicznych umów o usługę

Spółka tworzy rezerwę na karę umowną, jeżeli występuje istotne prawdopodobieństwo naliczenia kary za niedotrzymanie zapisanych w umowie i objętych karą parametrów technicznych lub jeśli w związku z realizacją danej umowy zostały naruszone dobra osób trzecich. Wysokość rezerwy wynika z zapisanej w danej umowie wartości kary za niedotrzymanie parametr techniczny lub z możliwej do oszacowania wartości zobowiązania wobec osób trzecich.

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2021 roku Spółka dokonała weryfikacji stanu rezerw na koszty z tytułu nieterminowej realizacji umów (w tym zrealizowanych opóźnień w odniesieniu do zobowiązań umownych, w tym warunków ustalania kar) na realizowanych kontraktach.

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2021 roku Spółka dokonała utworzenia rezerw na potencjalne koszty kar umownych z tytułu nieterminowej realizacji lub niedotrzymania gwarantowanych parametrów technicznych umów o usługę w kwocie 6 600 tysięcy złotych. Na dzień 31 grudnia 2021 roku stan rezerw na kary na koniec okresu wyniósł 16,6 mln złotych (31 grudnia 2020 roku: 10,9 mln złotych).

12. Przychody ze sprzedaży oraz segmenty operacyjne

12.1. Przychody ze sprzedaży produktów i usług oraz materiałów

	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2021	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2020
Przychody netto ze sprzedaży produktów	72 573	112 842
- w tym od jednostek powiązanych	-	4
Przychody netto ze sprzedaży usług	354 138	824 572
- w tym od jednostek powiązanych	20 874	6 242
Przychody ze sprzedaży pozostałych produktów	2 280	3 920
Koszty kar umownych*	(2 209)	(85 303)
Różnice kursowe dotyczące należności z tytułu dostaw i usług	(1 712)	11 461
Przychody netto ze sprzedaży produktów i usług	425 070	867 492
Przychody ze sprzedaży materiałów	5 481	1 868
- w tym od jednostek powiązanych	3	-
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	5 481	1 868
Przychody netto ze sprzedaży, razem	430 551	869 360
- w tym od jednostek powiązanych	20 877	6 246

* szczegółowy opis rezerwy z tytułu kar umownych, mających wpływ na wartość wykazywanych przez Spółkę przychodów ze sprzedaży został zamieszczony w nocie 11.3; w pozycji tej Spółka ujmuje także koszty naliczonych oraz zaakceptowanych kar umownych.

Na spadek wartości przychodów ze sprzedaży odnotowany w 2021 roku znacząco wpływa wypowiedzenie kontraktów budowy bloku kogeneracyjnego opalanego biopaliwem dla litewskiego klienta UAB VILNIAUS KOGENERACINE JEGAINÉ oraz kontraktów realizowanych dla Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A., przy jednoczesnym braku nowych znaczących zamówień, będącym następstwem trudnej sytuacji finansowej RAFAKO S.A.

12.2. Geograficzne obszary działalności

	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2021	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2020
Przychody ze sprzedaży od klientów krajowych	328 436	574 819
- w tym od jednostek powiązanych	19 339	6 019
Przychody ze sprzedaży od klientów zagranicznych	102 115	294 541
- w tym od jednostek powiązanych	1 538	227
Przychody netto ze sprzedaży, razem	430 551	869 360
- w tym od jednostek powiązanych	20 877	6 246

Głównymi odbiorcami wyrobów i usług Spółki są przede wszystkim zagraniczni i krajowi dostawcy obiektów energetycznych oraz krajowa i zagraniczna energetyka zawodowa i przemysłowa.

Podział przychodów ze sprzedaży na kontrahentów, z którymi koncentracja sprzedaży przekracza 10% całości przychodów na rynki przedstawia poniższa tabela:

Nazwa kontrahenta	Udział procentowy w sprzedaży ogółem	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2021
PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A.	38,9%	167 310
Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A.	21,4%	91 941
Pozostali kontrahenci	39,7%	171 300
Razem	100%	430 551

Przychody ze sprzedaży od jednostek powiązanych szczegółowo przedstawia nota 44 niniejszego sprawozdania finansowego.

12.3. Segmenty operacyjne

Na dzień 31 grudnia 2021 i na dzień 31 grudnia 2020 roku Spółka wyróżnia dwa segmenty operacyjne rynku, tj. segment „Obiekty energetyczne i ochrony środowiska” oraz segment „Produkty w zakresie gazu ziemnego i ropy naftowej”. Zarząd Spółki dokonuje oceny działalności Spółki na podstawie jej sprawozdania finansowego.

Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2021 roku lub na dzień 31 grudnia 2021 roku

	Produkty w zakresie gazu ziemnego i ropy naftowej	Obiekty energetyczne i ochrony środowiska	Segmenty razem
Przychody			
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	(4 991)	435 542	430 551
Sprzedaż między segmentami	–	–	–
Przychody segmentu ogółem	(4 991)	435 542	430 551
Koszty sprzedanych produktów i materiałów	(18 897)	(397 149)	(416 046)
Wynik			
Zysk (strata) na sprzedaży	(23 888)	38 393	14 505
Pozostałe przychody (koszty)	2 116	27 215	29 331
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	(21 772)	65 608	43 836
Przychody (koszty) finansowe	29	(9 347)	(9 318)
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	(21 743)	56 261	34 518
Podatek dochodowy	–	592	592
Zysk (strata) netto segmentu	(21 743)	56 853	35 110

Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2021 roku lub na dzień 31 grudnia 2021 roku

	Produkty w zakresie gazu ziemnego i ropy naftowej	Obiekty energetyczne i ochrony środowiska	Segmenty razem
Wyniki			
Amortyzacja	(14)	(8 543)	(8 557)
Udział w zyskach jednostek stowarzyszonych i wspólnego przedsięwzięcia	–	–	–
Aktywa i zobowiązania na dzień 31 grudnia 2021 roku			
Aktywa segmentu	139 806	446 424	586 230
Zobowiązania segmentu	63 839	610 113	673 952
Inne informacje			
Inwestycje w jednostki stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia	–	–	–
Nakłady inwestycyjne	–	318	318

Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2020 roku lub na dzień 31 grudnia 2020 roku

	Produkty w zakresie gazu ziemnego i ropy naftowej	Obiekty energetyczne i ochrony środowiska	Segmenty razem
Przychody			
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	133 448	735 912	869 360
Sprzedaż między segmentami	–	–	–
Przychody segmentu ogółem	<u>133 448</u>	<u>735 912</u>	<u>869 360</u>
Koszty sprzedanych produktów i materiałów	(147 688)	(862 600)	(1 010 288)
Wynik			
Zysk (strata) na sprzedaży	(14 240)	(126 688)	(140 928)
Pozostałe przychody (koszty)	3 984	(142 340)	(138 356)
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	(10 256)	(269 028)	(279 284)
Przychody (koszty) finansowe	17	(5 312)	(5 295)
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	(10 239)	(274 340)	(284 579)
Podatek dochodowy	–	(12 944)	(12 944)
Zysk (strata) netto segmentu	<u>(10 239)</u>	<u>(287 284)</u>	<u>(297 523)</u>
Wyniki			
Amortyzacja	(287)	(12 203)	(12 490)
Udział w zyskach jednostek stowarzyszonych i wspólnego przedsięwzięcia	–	–	–
Aktywa i zobowiązania na dzień 31 grudnia 2020 roku			
Aktywa segmentu	115 166	667 318	782 484
Zobowiązania segmentu	36 672	938 065	974 737
Inne informacje			
Inwestycje w jednostki stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia	–	–	–
Nakłady inwestycyjne	265	1 669	1 934

Spółka analizuje przychody ze sprzedaży w podziale na kategorie, które odzwierciedlają sposób, w jaki czynniki ekonomiczne wpływają na charakter, kwotę, termin uzyskania oraz niepewność przychodów i przepływów pieniężnych.

Podział przychodów ze sprzedaży Spółkę na kategorie oraz ich przypisanie do segmentów operacyjnych objętych obowiązkiem sprawozdawczym przedstawiają poniższe tabele:

Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2021 roku

	Produkty w zakresie gazu ziemnego i ropy naftowej	Obiekty energetyczne i ochrony środowiska	Segmenty razem
Region			
Polska	(4 991)	333 428	328 437
Unia Europejska	–	28 800	28 800
Pozostałe kraje	–	73 314	73 314
Przychody segmentu ogółem	<u>(4 991)</u>	<u>435 542</u>	<u>430 551</u>

Długość trwania umowy

Umowy krótkoterminowe	(4 991)	342 836	337 845
Umowy długoterminowe	–	92 706	92 706
Przychody segmentu ogółem	<u>(4 991)</u>	<u>435 542</u>	<u>430 551</u>

Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2020 roku

	Produkty w zakresie gazu ziemnego i ropy naftowej	Obiekty energetyczne i ochrony środowiska	Segmenty razem
Region			
Polska	133 328	441 492	574 820
Unia Europejska	120	117 050	117 170
Pozostałe kraje	–	177 370	177 370
Przychody segmentu ogółem	<u>133 448</u>	<u>735 912</u>	<u>869 360</u>

Długość trwania umowy

Umowy krótkoterminowe	133 448	471 023	604 471
Umowy długoterminowe	–	264 889	264 889
Przychody segmentu ogółem	<u>133 448</u>	<u>735 912</u>	<u>869 360</u>

Spółka w ramach prowadzonej podstawowej działalności operacyjnej wyodrębnia następujące asortymenty produktów:

Nazwa asortymentu	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2021	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2020
Bloki energetyczne i kotły	106 091	233 665
Przychody w ramach realizacji projektu Jaworzno 910MW	6 837	4 437
Urządzenia ochrony powietrza	168 106	315 249
Zespoły oraz części maszyn i urządzeń energetycznych, a także usługi z tym związane	100 645	138 003
Usługi oraz produkty w zakresie gazu ziemnego i ropy naftowej	(4 991)	133 448
Budownictwo	30 039	37 919
Pozostałe przychody	23 824	6 639
Razem	430 551	869 360

13. Przychody i koszty operacyjne

13.1. Koszty według rodzajów

	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2021	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2020
Amortyzacja	8 557	12 490
Zużycie materiałów i energii	162 367	362 807
Usługi obce	245 286	589 432
Podatki i opłaty	9 377	9 610
Wynagrodzenia	65 615	107 133
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	14 133	23 071
Podróże służbowe	836	1 278
Koszty reklamy	37	285
Różnice kursowe	(4 854)	11 994
Koszty z tytułu ubezpieczeń	398	501
Pozostałe koszty rodzajowe	242	319
Koszty według rodzaju, razem	501 994	1 118 920
Zmiana stanu zapasów, rezerw i rozliczeń międzyokresowych	(55 796)	(53 429)
Wartość sprzedanych materiałów	5 533	1 405
Koszty wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki	(174)	(408)
	451 557	1 066 488
Koszty sprzedaży (wielkość ujemna)	(8 616)	(13 927)
Koszty ogólnego zarządu (wielkość ujemna)	(25 245)	(36 072)
Koszty badań i rozwoju (wielkość ujemna)	(1 650)	(6 201)
Koszty sprzedanych produktów i materiałów	416 046	1 010 288

Przyczyną spadku wartości kosztów sprzedanych produktów i materiałów w porównaniu do 2020 roku jest przede wszystkim wypowiedzenie kontraktów budowy bloku kogeneracyjnego opalanego biopaliwem dla litewskiego klienta UAB VILNIAUS KOGENERACINE JEGAINI oraz kontraktów realizowanych dla Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A., a także brak znaczących zamówień, będącym następstwem trudnej sytuacji finansowej RAFAKO S.A.

Koszty sprzedaży w 2021 roku wyniosły 8 616 tysięcy złotych i były niższe w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego o 5 311 tysięcy złotych. Na koszty sprzedaży składają się koszty przygotowania ofert oraz działań w zakresie PR i marketingu.

Koszty ogólnego zarządu za okres 12 miesięcy 2021 roku wyniosły 25 245 tysięcy złotych (spadek o kwotę 10 827 tysięcy złotych w porównaniu z analogicznym okresem 2020 roku). Spadek kosztów jest spowodowany przede wszystkim redukcją kosztów zatrudnienia w wyniku przeprowadzonej restrukturyzacji.

13.2. Koszty amortyzacji, odpisów aktualizujących, różnic kursowych oraz zapasów ujęte w zysku lub stracie

	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2021	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2020
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży (koszcie sprzedanych towarów i produktów)		
Amortyzacja środków trwałych	5 542	7 517
Amortyzacja wartości niematerialnych	797	1 015
Koszty rezerw na gwarancje	2 588	6 889
Różnice kursowe netto	(4 854)	11 991
Odpisy aktualizujące wartość zapasów	(1 561)	6 794
	2 512	34 206
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży		
Amortyzacja środków trwałych	106	341
Amortyzacja wartości niematerialnych	33	65
	139	406
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu		
Amortyzacja środków trwałych	1 812	1 999
Amortyzacja wartości niematerialnych	267	126
	2 079	2 125
Pozycje ujęte w kosztach postępu technicznego		
Amortyzacja środków trwałych	-	1 428
Amortyzacja wartości niematerialnych	-	-
	-	1 428

13.3. Koszty świadczeń pracowniczych

	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2021	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2020
Wynagrodzenia, w tym:	64 552	107 133
- koszty bieżących wynagrodzeń	65 615	113 659
- koszty świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia	(541)	(6 057)
- koszty rezerwy na premie	(89)	(293)
- koszty rezerwy na urlopy	(433)	(176)
Koszty ubezpieczeń społecznych, w tym:	15 878	23 071
- koszty ubezpieczeń społecznych dot. wynagrodzeń	14 133	18 992
- koszty ubezpieczeń społecznych dot. rezerwy na premie	(22)	(59)
- koszty ubezpieczeń społecznych dot. rezerwy na urlopy	(89)	(39)
- pozostałe świadczenia	1 856	4 177
	80 430	130 204
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży	60 751	94 477
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży	3 422	8 275
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu	16 257	27 452
	80 430	130 204

13.4. Pozostałe przychody operacyjne

	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2021	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2020
Przychody z tytułu kar umownych	25	4 362
Rozwiązanie odpisu aktualizującego wartość aktywów niefinansowych	8 768	-
Zysk ze sprzedaży zorganizowanej części przedsiębiorstwa	-	13 410
Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	129	82
Otrzymane odszkodowania	837	2 108
Dotacje	1 060	438
Rozwiązanie rezerwy na pozostałe koszty	18	2 085
Inne	192	927
	11 029	23 412

13.5. Pozostałe koszty operacyjne

	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2021	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2020
Darowizny	18	156
Koszty złomowania rzeczowych aktywów trwałych	43	230
Koszty złomowania materiałów	4 657	651
Koszty napraw środków trwałych	84	146
Koszty kar umownych	–	10 192
Koszty sądowe	58	821
Odpisy aktualizujące wartość składników aktywów*, w tym:	25 962	81 441
- rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych (w tym przeznaczonych do sprzedaży)	–	4 432
- należności handlowych	19 607	16 249
- pozostałych należności	6 355	60 760
Utworzenie rezerw na pozostałe koszty	1 323	10 937
Koszty restrukturyzacji	675	–
Inne	726	994
	33 546	105 568

* w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2021 roku Spółka dokonała utworzenia odpisów aktualizujących składników aktywów w łącznej wartości 25 962 tysiące złotych, co zostało szerzej opisane w nocie 31.1.

14. Przychody i koszty finansowe

14.1. Przychody finansowe

	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2021	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2020
Odsetki z tytułu instrumentów finansowych, w tym: odsetki od pożyczek, należności przeterminowanych, lokat oraz rachunków bankowych, wycena rozrachunków długoterminowych	16 235	–
Odsetki od udzielonych kaucji	120	198
Nadwyżka dodatnich różnic kursowych	–	3 908
Przychody z tytułu sprzedaży papierów wartościowych	–	100
Rozwiązanie odpisów aktualizujących wartość aktywów finansowych	–	547
Pozostałe przychody finansowe	3	3
	16 358	4 756

14.2. Koszty finansowe

	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2021	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2020
Odsetki z tytułu instrumentów finansowych, w tym: odsetki od kredytów, pożyczek, leasingu oraz przeterminowanych zobowiązań, prowizje bankowe od otrzymanych kredytów	9 802	5 726
Odsetki z tytułu świadczeń pracowniczych	305	605
Nadwyżka ujemnych różnic kursowych	190	–
Utworzenie odpisów aktualizujących wartość pozostałych należności finansowych	15 286	–
Utworzenie odpisów aktualizujących wartość udziałów	–	3 156
Utworzenie rezerw na koszty z tytułu odsetek	–	138
Pozostałe koszty finansowe	92	426
	25 675	10 051

15. Podatek dochodowy

15.1. Obciążenie podatkowe

Główne składniki obciążenia podatkowego w sprawozdaniu z całkowitych dochodów przedstawiają się następująco

	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2021	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2020
Rachunek zysków i strat		
Bieżący podatek dochodowy	–	–
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	–	–
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych	–	–
Odroczony podatek dochodowy	592	(12 944)
Związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	(4 444)	28 336
Odpis aktualizujący wartość aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego	5 036	(41 280)
Obciążenie podatkowe wykazane w rachunku zysków i strat	592	(12 944)
Odroczony podatek dochodowy dotyczący innych całkowitych dochodów	(592)	(174)
Związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	(592)	(174)
Obciążenie podatkowe wykazane innych całkowitych dochodach	(592)	(174)

W okresie objętym sprawozdaniem za 2021 rok Spółka złożyła do organów skarbowych korekty deklaracji podatkowych za wcześniejsze okresy sprawozdawcze, w tym:

- korektę deklaracji CIT 8 za 2017 rok – w wyniku korekty zwiększeniu ulegają przychody i koszty podatkowe, co skutkuje zmniejszeniem straty podatkowej za 2017 rok z pozostałej działalności;
- korektę deklaracji CIT 8 za 2018 rok – w wyniku korekty zmianie ulegają koszty podatkowe, co skutkuje powstaniem dochodu z innych źródeł przychodów, od którego Spółka rozlicza stratę podatkową za lata 2015-2016;
- korektę deklaracji CIT 8 za 2019 rok – w wyniku korekty zmianie ulegają koszty podatkowe, co skutkuje zwiększeniem straty podatkowej za 2019 rok;
- korektę deklaracji CIT 8 za 2020 rok – w wyniku korekty zwiększeniu ulegają przychody podatkowe i zmniejszeniu ulegają koszty podatkowe, co skutkuje powstaniem dochodu z innych źródeł przychodów, od którego Spółka rozlicza stratę podatkową za lata 2015-2016.

15.2. Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej

Uzgodnienie podatku dochodowego od wyniku finansowego brutto przed opodatkowaniem według ustawowej stawki podatkowej, z podatkiem dochodowym liczonym według efektywnej stawki podatkowej Spółki za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2021 roku przedstawia się następująco:

	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2021	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2020
Zysk brutto przed opodatkowaniem z działalności kontynuowanej	34 518	(284 579)
Stawka podatku stosowana przez Spółkę	19%	19%
Podatek dochodowy wg stawki Spółki	(6 558)	(54 070)
Uzgodnienie podatku dochodowego z tytułu:		
Przychodów nie podlegających opodatkowaniu (-)	(18 097)	(4 806)
Kosztów trwale nie stanowiących kosztów uzyskania przychodów (+)	5 447	36 673
Nierozpoznanego aktywa na podatek odroczony od strat podatkowych	10 483	(6 343)
Odpis aktualizujący wartość odroczonego podatku dochodowego	(5 036)	41 280
Inne tytuły	53	210
Podatek dochodowy	(592)	12 944
Zastosowana średnia stawka podatkowa	2%	4,5%

15.3. Odroczony podatek dochodowy wyliczony na dzień 31 grudnia 2021 roku

Na dzień 31 grudnia 2021 roku Spółka dokonała analizy odzyskiwalności składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego w oparciu o prognozy i budżety sporządzone na kolejne lata i na jej podstawie ustaliła wartość aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego w wysokości 24 108 tysięcy złotych.

Odzyskiwalność aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego zależy będzie od powodzenia realizacji założonych przez Zarząd RAFAKO S.A. budżetów i prognoz podatkowych na kolejne lata. Zważywszy na okoliczności opisane w notce 7 dotyczącej istotnej niepewności kontynuacji działalności założenia te są obarczone istotną niepewnością.

	Sprawozdanie z sytuacji finansowej		Sprawozdanie z całkowitych dochodów za okres 12 miesięcy zakończony	
	31 grudnia 2021	31 grudnia 2020	31 grudnia 2021	31 grudnia 2020
- od ulg inwestycyjnych	(1)	(1)	-	-
- od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością środków trwałych oraz wartości niematerialnych	(10 425)	(11 685)	1 260	2 471
- od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością aktywów wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	1 475	1 475	-	522
- od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością pożyczek i należności	12 699	8 294	4 405	3 463
- od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością należności i rozliczeń międzyokresowych z tytułu wyceny umów o usługę	12 152	(16 925)	29 077	8 303
- od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością zapasów	3 269	3 565	(296)	1 290
- od rezerw bilansowych	14 691	19 945	(5 254)	967
- od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością zobowiązań finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu	420	162	258	135
- od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością zobowiązań, rezerw i rozliczeń międzyokresowych z tytułu wyceny umów o usługę	32 996	68 255	(35 259)	9 902
- z tytułu straty podatkowej	-	-	-	-
- z tytułu korekty kosztów dotyczącej niezapłaconych faktur	6 455	3 536	2 919	-
- pozostałe	(379)	1 767	(2 146)	1 109
Obciążenie/korzyść z tytułu odroczonego podatku dochodowego wykazana w rachunku zysków i strat			(4 444)	28 336
Obciążenie/korzyść z tytułu odroczonego podatku dochodowego wykazana w innych całkowitych dochodach			(592)	(174)
Odpis aktualizujący wartość odroczonego podatku dochodowego	(49 244)	(54 280)	5 036	(41 280)
			-	(13 118)
Aktywa/rezerwa netto z tytułu podatku odroczonego, w tym:	24 108	24 108		
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	24 108	24 108		
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	-	-		

16. Propozycja podziału zysku za 2021 rok

Zarząd Spółki rekomenduje przeznaczenie zysku netto w kwocie 35 110 tysięcy złotych na pokrycie strat poniesionych we wcześniejszych okresach sprawozdawczych.

17. Zysk/(strata) przypadający na jedną akcję

Zysk/(strata) podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku/(straty) netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy jednostki przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych jednostki występujących w ciągu okresu.

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące zysku/(straty) oraz akcji, które posłużyły do wyliczenia podstawowego zysku/(straty) na jedną akcję:

	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2021	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2020
Zysk/(strata) netto z działalności kontynuowanej	35 110	(297 523)
Zysk/(strata) z działalności zaniechanej	–	–
Zysk/(strata) netto	35 110	(297 523)
Zysk/(strata) netto przypadający na zwykłych akcjonariuszy, zastosowany do obliczenia zysku na jedną akcję	<u><u>35 110</u></u>	<u><u>(297 523)</u></u>
Średnia ważona liczba wyemitowanych akcji zwykłych zastosowana do obliczenia podstawowego zysku/(straty) na jedną akcję	160 880 445	127 431 998
Wpływ rozwodnienia:	–	–
Opcje na akcje	–	–
Umarzalne akcje uprzywilejowane	–	–
Skorygowana średnia ważona liczba akcji zwykłych zastosowana do obliczenia rozwodnionego zysku/(straty) na jedną akcję	<u><u>160 880 445</u></u>	<u><u>127 431 998</u></u>
Zysk/(strata) na jedną akcję		
– podstawowy z zysku/(straty) za okres	0,22	(2,33)
– rozwodniony z zysku/(straty) za okres	<u>0,22</u>	<u>(2,33)</u>

18. Postępowanie układowe RAFAKO S.A.

W dniu 2 września 2020 roku Zarząd RAFAKO S.A. złożył wniosek do Monitora Sądowego i Gospodarczego celem obwieszczenia o otwarciu postępowania o zatwierdzenie układu prowadzonego w oparciu o przepisy ustawy z dnia 15 maja 2015 roku Prawo restrukturyzacyjne ze zmianami wynikającymi z ustawy z dnia 19 czerwca 2020 roku o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu w związku z wystąpieniem COVID-19.

Uproszczone postępowanie restrukturyzacyjne było elementem planu naprawczego, który daje szansę na szybkie uzdrowienie sytuacji w RAFAKO S.A. oraz zapewnić sprawne kontynuowanie kontraktów i działalności Spółki. Decydującą przesłanką do rozpoczęcia procesu restrukturyzacji było istotne pogorszenie sytuacji finansowej Spółki, która wynikała przede wszystkim z realizacji nierentownych kontraktów, co w przeważającym stopniu przyczyniło się do poniesionej straty Grupy Kapitałowej RAFAKO w roku 2019. Ponadto w 2019 roku dokonano wielomilionowych odpisów z tytułu obligacji i innych należności od spółki PBG S.A. w restrukturyzacji, a kolejne okresy sprawozdawcze przyniosły dalsze pogorszenie sytuacji finansowej RAFAKO S.A.

Obwieszczenie zostało skutecznie opublikowane w Monitorze Sądowym i Gospodarczym w dniu 7 września 2020 roku. W następnym kroku w dniu 10 grudnia 2020 roku w siedzibie RAFAKO S.A. odbyło się zgromadzenie wierzycieli, na którym doszło do głosowania nad przyjęciem układu. Po podliczeniu głosów Nadzorca Układu stwierdził przyjęcie układu.

W dniu 14 września 2021 roku RAFAKO S.A. otrzymało z Sądu Okręgowego w Gliwicach X Wydział Gospodarczy odpis postanowienia o zatwierdzeniu układu przyjętego w postępowaniu restrukturyzacyjnym wraz z klauzulą prawomocności. Sąd Okręgowy w Gliwicach X Wydział Gospodarczy stwierdził, iż postanowienie Sądu Rejonowego w Gliwicach XII Wydział Gospodarczy o zatwierdzeniu układu przyjętego w postępowaniu restrukturyzacyjnym stało się prawomocne dnia 17 sierpnia 2021 roku. Pierwsze istotne spłaty wierzytelności nastąpią po upływie 12 miesięcy od dnia stwierdzenia prawomocności postanowienia o zatwierdzeniu układu, tj. w październiku 2022 roku. Spłata ostatnich wierzytelności układowych planowana jest do końca 2028 roku.

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2021 roku Spółka dokonała spłaty pierwszych rat układowych zgodnie z harmonogramem przewidzianym w postanowieniach układowych.

Sposób spłaty wierzytelności układowych przewiduje podział wierzycieli na siedem grup obejmujących poszczególne kategorie interesów:

- Grupa I: wierzyciele posiadający wierzytelności pieniężne w łącznej wysokości nieprzekraczającej sumy 10 000 złotych na dzień układowy i niezakwalifikowani do innych grup – propozycje układowe zakładają spłatę 100% wierzytelności głównej oraz umorzenie odsetek;
- Grupa II: wierzyciele posiadający wierzytelności pieniężne w łącznej wysokości przekraczającej sumę 10 000 złotych i niezakwalifikowani do innych grup - propozycje układowe zakładają:
 - a) spłatę 60% wierzytelności głównej w 20 równych ratach;
 - b) konwersję 20% wierzytelności głównej na akcje RAFAKO S.A. w drodze nowej emisji,
 - c) umorzenie pozostałej części wierzytelności oraz umorzenie w całości wartości odsetek od wierzytelności głównej.
- Grupa III: wierzyciele posiadający wierzytelności pieniężne z tytułu odszkodowania za nienależyte wykonanie zobowiązań niepieniężnych, wierzyciele posiadający wierzytelność z tytułu kar umownych oraz wierzyciele posiadający wierzytelność z tytułu czynów niedozwolonych - propozycje układowe zakładają spłatę 14% wierzytelności głównej 20 równych ratach oraz umorzenie odsetek;
- Grupa IV: Zakład Ubezpieczeń Społecznych w części finansowanej przez spółkę jako pracodawcę, z tytułu składek na Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Fundusz Emerytur Pomostowych oraz innych zobowiązań wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, jak również inni wierzyciele publicznoprawni z tytułu składek, podatków, opłat i danin publicznych - propozycje układowe zakładają spłatę 100% wierzytelności głównej wraz z należnymi odsetkami oraz kosztami dochodzenia wierzytelności w 24 równych ratach;
- Grupa V: wierzyciele posiadający wierzytelności zabezpieczoną na imieniu dłużnika hipoteką, zastawem, zastawem rejestrowym, zastawem skarbowym, hipoteką morską lub przeniesieniem na zabezpieczenie własności rzeczy, wierzytelności lub innego prawa – propozycje układowe zakładają spłatę 100% wierzytelności głównej wraz z należnymi odsetkami w 8 ratach rocznych wg wartości wskazanych w przyjętym układzie;
- Grupa VI: wierzyciele posiadający wierzytelności wyłącznie odsetkowe, które wskutek wygaśnięcia zobowiązania głównego skutkiem jego zaspokojenia przed dniem układowym uległy przekształceniu w roszczenie główne – propozycje układowe zakładają spłatę 7% wierzytelności głównej w 20 równych ratach oraz umorzenie odsetek;
- Grupa VII: wierzyciele będący na dzień układowy wobec spółki jednostką dominującą lub jednostką powiązaną – propozycje układowe zakładają spłatę 6% wierzytelności głównej w 20 równych ratach oraz umorzenie odsetek.

W związku z uprawomocnieniem się postanowień układowych Spółka dokonała redukcji wierzytelności zgodnie w założeniami przyjętymi do poszczególnych grup wierzycieli i w okresie 12 miesięcy 2021 roku rozpoznała wynik na realizacji układu w kwocie 87 359 tysięcy złotych.

Ponadto Spółka dokonała konwersji 20% wierzytelności zakwalifikowanych do II grupy wierzycieli oraz drogą emisji akcji serii L1 dokonała podwyższenia kapitału podstawowego o kwotę 66 897 tysięcy złotych.

W dniu 16 lutego 2022 roku Sąd Rejonowy w Gliwicach, X Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zarejestrował zmiany statutu Spółki będącej następstwem prawomocnie zatwierdzonego układu w postępowaniu restrukturyzacyjnym Spółki, a więc podwyższenia kapitału zakładowego Spółki w wyniku konwersji wierzytelności wobec Spółki na jej akcje.

19. Istotne pozycje wykazane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych

Zmniejszenie stanu należności wykazane w rachunku przepływów pieniężnych za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2021 roku w kwocie 130 334 tysiące złotych wynikało przede wszystkim z następujących pozycji:

- ze zmniejszenia stanu należności handlowych w kwocie 84 442 tysiące złotych,
- ze zmniejszenia stanu należności budżetowych (w tym z tytułu podatku VAT) 10 596 tysięcy złotych,
- ze zwiększenia stanu udzielonych zaliczek w kwocie (3 920) tysięcy złotych,
- ze zmniejszenia stanu należności z tytułu kaucji w kwocie 41 586 tysięcy złotych,
- ze zmniejszenia stanu rozliczeń międzyokresowych w kwocie 3 070 tysięcy złotych,
- ze zwiększenia stanu pozostałych należności w kwocie (5 440) tysięcy złotych.

Dokładny opis zmian wartości kaucji i należności spornych w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2021 roku został zamieszczony w notcie 31.

Zmniejszenie stanu zobowiązań wykazane w rachunku przepływów pieniężnych w kwocie 189 219 tysięcy złotych wynikało przede wszystkim z następujących pozycji:

- zmniejszenia stanu zobowiązań handlowych w kwocie (182 757) tysięcy złotych,
- zwiększenia stanu zobowiązań z tytułu podatków i innych świadczeń 5 319 tysięcy złotych,
- zmniejszenia stanu zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych (11 901) tysięcy złotych,
- zwiększenia stanu pozostałych zobowiązań w kwocie 120 tysięcy złotych.

Zmiana stanu należności i zobowiązań z tytułu umów wykazana w rachunku przepływów pieniężnych w kwocie (14 389) tysięcy złotych wynikała przede wszystkim z następujących pozycji:

- zmniejszenia stanu należności z tytułu wyceny umów 49 352 tysiące złotych,
- zmniejszenia stanu zobowiązań z tytułu wyceny umów o usługę w kwocie (63 741) tysięcy złotych.

Zmiana stanu rezerw i rozliczeń międzyokresowych wykazana w rachunku przepływów pieniężnych w kwocie (22 057) tysięcy złotych wynikała przede wszystkim z następujących pozycji:

- ze zwiększenia stanu rezerw na naprawy gwarancyjne w kwocie 2 588 tysięcy złotych,
- ze zmniejszenia stanu rezerw z tytułu świadczeń pracowniczych w kwocie (3 351) tysięcy złotych,
- ze zmniejszenia stanu rezerw na straty na kontraktach w kwocie (24 378) tysięcy złotych,
- ze zmiany stanu pozostałych rezerw 3 084 tysiące złotych.

Wartość przepływów środków pieniężnych z tytułu nabycia rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych wykazana w kwocie 315 tysięcy złotych wynikała z zakupu rzeczowych aktywów trwałych.

20. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS

Ustawa z dnia 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych z późniejszymi zmianami stanowi, że Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych tworzą pracodawcy zatrudniający powyżej 50 pracowników na pełne etaty tworzą takie fundusze i dokonują okresowych odpisów w wysokości odpisu podstawowego oraz odpisu dla emerytów i rencistów. Celem Funduszu jest subsydiowanie działalności socjalnej Spółki, pożyczek udzielonych ich pracownikom oraz pozostałych kosztów socjalnych.

	31 grudnia 2021	31 grudnia 2020
Aktywa Funduszu Spółki:		
Środki pieniężne ZFŚS	2 150	559
Pożyczki udzielone pracownikom spółek z funduszu	1 865	185
	285	374
Zobowiązania wobec ZFŚS	(1 595)	(1 794)
Saldo rozrachunków z funduszem	555	(1 235)
	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2021	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2020
Odpisy na Fundusz w okresie obrotowym	595	2 543
	595	2 543

21. Rzeczowe aktywa trwałe

Za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2021 roku	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe	Środki trwałe w budowie	Ogółem
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2021 roku	8 242	66 865	31 396	1 324	–	–	107 827
Nabycia	–	–	–	–	–	(307)	(307)
Likwidacja/sprzedaż	–	–	(14)	(321)	–	–	(335)
Transfery ze środków trwałych w budowie	–	–	212	–	–	(212)	–
Odpis amortyzacyjny za okres sprawozdawczy	–	(2 641)	(3 493)	(121)	–	–	(6 255)
Odpis aktualizujący wartość środków trwałych za okres sprawozdawczy	–	–	18	–	–	–	18
Pozostałe, w tym reklasyfikacja środków trwałych na/z aktywa przeznaczone do sprzedaży	–	318	156	280	–	–	754
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2021 roku	8 242	64 542	28 275	1 162	–	95	102 316
Na dzień 1 stycznia 2021 roku							
Wartość brutto	8 242	100 208	107 326	4 526	2 418	–	222 720
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	–	(33 343)	(75 930)	(3 202)	(2 418)	–	(114 893)
Wartość netto	8 242	66 865	31 396	1 324	–	–	107 827
Na dzień 31 grudnia 2021 roku							
Wartość brutto	8 242	100 208	106 757	3 995	2 405	95	221 702
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości**	–	(35 666)	(78 482)	(2 833)	(2 405)	–	(119 386)
Wartość netto	8 242	64 542	28 275	1 162	–	95	102 316

*środki trwałe stanowiące zabezpieczenie zobowiązań Spółki na dzień bilansowy zostały zaprezentowane w nocie 33.1.

** wartość odpisów aktualizujących wartość rzeczowych aktywów trwałych na dzień 31 grudnia 2021 roku wynosiła 97 tysięcy złotych (31 grudnia 2020 roku: 115 tysięcy złotych)

Za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2020 roku	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe	Środki trwałe w budowie	Ogółem
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2020 roku	9 184	74 160	36 682	2 355	-	-	122 381
Nabycia	-	-	-	-	-	59	59
Likwidacja/sprzedaż	(9)	(118)	(169)	(674)	-	-	(970)
Transfery ze środków trwałych w budowie	-	-	59	-	-	(59)	-
Odpis amortyzacyjny za okres sprawozdawczy	-	(2 670)	(4 165)	(599)	-	-	(7 434)
Odpis aktualizujący wartość środków trwałych za okres sprawozdawczy	-	-	(3)	(8)	-	-	(11)
Pozostałe, w tym reklasyfikacja środków trwałych na/z aktywa przeznaczone do sprzedaży	(933)	(4 507)	(1 008)	250	-	-	(6 198)
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2020 roku	8 242	66 865	31 396	1 324	-	-	107 827
Na dzień 1 stycznia 2020 roku							
Wartość brutto	9 184	108 487	111 920	7 680	2 454	-	239 725
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-	(34 327)	(75 238)	(5 325)	(2 454)	-	(117 344)
Wartość netto	9 184	74 160	36 682	2 355	-	-	122 381
Na dzień 31 grudnia 2020 roku							
Wartość brutto	8 242	100 208	107 326	4 526	2 418	-	222 720
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości**	-	(33 343)	(75 930)	(3 202)	(2 418)	-	(114 893)
Wartość netto	8 242	66 865	31 396	1 324	-	-	107 827

22. Leasing

22.1. Spółka jako leasingobiorca

Wartość bilansowa aktywów będących przedmiotem umów leasingu ujmowana jest w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji „Aktywa z tytułu prawa do użytkowania” i przedstawia się następująco:

Klasa aktywów bazowych	Wartość bilansowa prawa do użytkowania	Umorzenie prawa do użytkowania (narastająco)	Amortyzacja w okresie sprawozdawczym od 01.01. do 31.12.2021
	31 grudnia 2021	31 grudnia 2021	
Grunty	–	253	20
Budynki i budowle	122	1 172	233
Maszyny i urządzenia	2 962	4 865	606
Środki transportu	1 620	1 264	345
Wartości niematerialne	63	51	23
Razem	4 767	7 605	1 227

Klasa aktywów bazowych	Wartość bilansowa prawa do użytkowania	Umorzenie prawa do użytkowania (narastająco)	Amortyzacja w okresie sprawozdawczym od 01.01. do 31.12.2020
	31 grudnia 2020	31 grudnia 2020	
Grunty	20	233	118
Budynki i budowle	110	1 695	1 032
Maszyny i urządzenia	3 558	4 259	2 129
Środki transportu	2 076	918	571
Wartości niematerialne	85	28	23
Razem	5 849	7 133	3 873

Do najistotniejszych umów leasingu w trakcie realizacji w 2021 roku należy najem instalacji wychwyty CO₂ o wartości bilansowej prawa do użytkowania 5 037 tysięcy złotych na dzień ujęcia umowy najmu. Umowa leasingu została zawarta w dniu 8 marca 2018 roku na okres 2 lat, po upływie których Spółka ma prawo nabyć przedmiot leasingu na własność. Spółka jest zobowiązana ubezpieczyć aktywo bazowe oraz utrzymać je w określonym w umowie stanie.

Działalność leasingową Spółki można podsumować w następującej tabeli:

Klasa aktywów bazowych	Ilość praw do użytkowania	Pozostały okres leasingu (w latach)		Średni pozostały okres leasingu (w latach)	Ilość umów z opcją przedłużenia	Ilość umów z opcją nabycia	Ilość umów z opłatą zmienną uzależnioną od stawki	Ilość umów z opcją wcześniejszego zakończenia
		od	do					
Budynki i budowle	3	0,3	1,8	0,6	3	–	–	3
Maszyny i urządzenia	5	0,1	3,9	1,6	5	1	–	4
Środki transportu	28	0,3	1,6	1,2	–	28	–	28
Wartości niematerialne	1	2,8	2,8	2,8	1	–	–	1

W 2021 roku Spółka zmieniła szacunki okresu trwania aktywnych umów leasingowych dotyczących najmu lokali mieszkalnych. Spółka oszacowała, że wykorzysta opcje przedłużenia zawarte w umowach, czego wcześniej nie przewidywała. Wskutek tej zmiany wartość zobowiązań z tytułu leasingu oraz aktywów z tytułu prawa do użytkowania wzrosła o 104 tysiące złotych.

Okres użytkowania tych środków jest zgodny z okresem trwania umów leasingowych i wynosi od 12 do 60 miesięcy. Spółka dokonuje odpisów amortyzacyjnych tych środków metodą liniową.

Pozostające do spłaty przyszłe minimalne opłaty leasingowe według stanu na dzień bilansowy wynoszą:

	31 grudnia 2021		31 grudnia 2020	
	Oplaty minimalne	Wartość bieżąca opłat	Oplaty minimalne	Wartość bieżąca opłat
W okresie do 1 roku	2 924	2 898	3 439	3 393
W okresie od 1 do 5 lat	621	611	1 427	1 281
Minimalne opłaty leasingowe ogółem	3 545	3 509	4 866	4 674
Minus koszty finansowe	(36)	–	(192)	–
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych, w tym:	3 509	3 509	4 674	4 674
Krótkoterminowe	2 898	2 898	3 393	3 393
Długoterminowe	611	611	1 281	1 281

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2021 roku koszty odsetkowe związane z leasingiem wynosiły 68 tysięcy złotych.

Spółka nie ujmuje zobowiązań od leasingów krótkoterminowych oraz leasingów, w odniesieniu do których bazy składnik aktywów ma niską wartość. Ponadto w wartości zobowiązań leasingowych nie ujmuje się warunkowych opłat leasingowych. W ciągu pierwszych 12 miesięcy 2021 roku koszty z tych tytułów wynosiły:

	31 grudnia 2021	31 grudnia 2020
Leasing krótkoterminowy	2 533	4 126
Leasing aktywów o niskiej wartości	–	–
Razem	2 533	4 126

W okresie objętym sprawozdaniem finansowym nie ujęto żadnych kosztów z tytułu warunkowych opłat leasingowych oraz nie występują opłaty subleasingowe, ponieważ aktywa użytkowane są wyłącznie przez Spółkę.

23. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży

Na dzień 31 grudnia 2021 roku Spółka wyodrębniła aktywa trwałe o wartości 4 348 tysięcy złotych (31 grudnia 2020: 4 515 tysięcy złotych) jako przeznaczone do sprzedaży.

	31 grudnia 2021	31 grudnia 2020
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży, w tym:		
grunty	933	933
budynki i budowle	2 597	2 597
urządzenia techniczne i maszyny	693	689
środki transportu	126	296
	4 348	4 515

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2020 roku, w związku ze zmianami organizacyjnymi zachodzącymi w Spółce, Zarząd RAFAKO S.A. podjął decyzję o sprzedaży składników rzeczowych aktywów trwałych zlokalizowanych w Wyrach, w związku z czym Spółka dokonała zmiany klasyfikacji tych aktywów na aktywa przeznaczone do sprzedaży w łącznej kwocie 4 100 tysięcy złotych. Na mocy aktu notarialnego z dnia 3 marca 2022 roku Spółka dokonała sprzedaży składników rzeczowych aktywów trwałych zlokalizowanych w Wyrach.

Spółka dokonała sprzedaży składników rzeczowych aktywów trwałych zlokalizowanych w Wyrach w pierwszym kwartale 2022 roku.

24. Wartości niematerialne

	Wartość firmy	Patenty i licencje	Wartości niematerialne w trakcie realizacji	Ogółem
Za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2021 roku				
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2021 roku	–	4 677	24	4 701
Nabycia	–	–	–	–
Transfery z wartości niematerialnych w trakcie realizacji	–	24	(24)	–
Likwidacja/sprzedaż	–	–	–	–
Odpis amortyzacyjny za rok obrotowy	–	(1 075)	–	(1 075)
Odpis aktualizujący wartość wartości niematerialnych za okres sprawozdawczy	–	–	–	–
Na dzień 31 grudnia 2021 roku	–	3 626	–	3 626
Na dzień 1 stycznia 2021 roku				
Wartość brutto	1 774	26 612	24	28 410
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(1 774)	(21 935)	–	(23 709)
Wartość netto	–	4 677	24	4 701
Na dzień 31 grudnia 2021 roku				
Wartość brutto	1 774	26 636	–	28 410
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości**	(1 774)	(23 010)	–	(24 784)
Wartość netto	–	3 626	–	3 626

* wartości niematerialne stanowiące zabezpieczenie zobowiązań Spółki na dzień bilansowy zostały zaprezentowane w notcie 33.2

**wartość odpisów aktualizujących wartość wartości niematerialnych na dzień 31 grudnia 2021 roku wynosiła 2 144 tysiące złotych (31 grudnia 2020: 2 144 tysiące złotych)

	Wartość firmy	Patenty i licencje	Wartości niematerialne w trakcie realizacji	Ogółem
Za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2020 roku				
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2020 roku	1 774	6 323	196	8 293
Nabycia	–	–	111	111
Transfery z wartości niematerialnych w trakcie realizacji	–	87	(87)	–
Likwidacja/sprzedaż	–	(180)	(196)	(376)
Odpis amortyzacyjny za rok obrotowy	–	(1 183)	–	(1 183)
Odpis aktualizujący wartość wartości niematerialnych za okres sprawozdawczy	(1 774)	(370)	–	(2 144)
Na dzień 31 grudnia 2020 roku	–	4 677	24	4 701
Na dzień 1 stycznia 2020 roku				
Wartość brutto	1 774	26 818	196	28 788
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	–	(20 495)	–	(20 495)
Wartość netto	1 774	6 323	196	8 293
Na dzień 31 grudnia 2020 roku				
Wartość brutto	1 774	26 612	24	28 410
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości**	(1 774)	(21 935)	–	(23 709)
Wartość netto	–	4 677	24	4 701

W skład wartości niematerialnych wchodzi patenty, licencje i oprogramowanie. Wartości niematerialne, które nie zostały do dnia bilansowego oddane do użytkowania prezentowane są w pozycji „Wartości niematerialne w trakcie realizacji”.

Największą pozycję stanowi licencja na kotły nadkrytyczne typu BENSON, której wartość bilansowa na dzień 31 grudnia 2021 roku wynosi 1 880 tysięcy złotych (31 grudnia 2020: 2 148 tysięcy złotych); pozostały od dnia 31 grudnia 2021 roku okres amortyzacji licencji wynosi 7 lat.

Wartość firmy

Na dzień 31 grudnia 2021 roku Spółka posiada wartość firmy w kwocie 1 774 tysiące złotych, wynikającą:

- z przejęcia kontroli nad zorganizowaną częścią przedsiębiorstwa PBG AVATIA sp. z o.o. przez RAFAKO S.A., Spółka prezentuje wartość firmy w kwocie 1 398 tysięcy złotych;
- z rozliczenia przeprowadzonej przez RAFAKO S.A. w 2007 roku transakcji nabycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa od Wyrskich Zakładów Urządzeń Przemysłowych „NOMA INDUSTRY” Sp. z o.o. w upadłości w kwocie 376 tysięcy złotych.

Na dzień 31 grudnia 2021 roku wartość firmy w kwocie 1 774 tysiące złotych objęta jest odpisem aktualizującym jej wartość. Podstawą utworzenia odpisu aktualizującego było oszacowanie wartości odzyskiwalnej aktywa w związku z zaniechaniem działalności zorganizowanej części przedsiębiorstwa w Wysogotowie oraz Wyrach.

Test na utratę wartości firmy

Na koniec okresu sprawozdawczego Spółka, na skutek zaniechania działalności, objęła odpisem aktualizującym wartość firmy z przejęcia kontroli nad zorganizowaną częścią przedsiębiorstwa PBG AVATIA sp. z o.o. przez RAFAKO S.A.

Prace rozwojowe

Spółka w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2021 roku oraz w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2020 roku nie poniosła kosztów prac rozwojowych, które podlegałyby aktywowaniu do wartości niematerialnych.

25. Utrata wartości aktywów

Test na dzień 31 grudnia 2021 roku przeprowadzono w oparciu o metodykę przeprowadzania wyceny wartości odzyskiwalnej zgodnie z MSR 36 „Utrata wartości aktywów”. Wycena została wykonana metodą zdyskontowanych przyszłych strumieni pieniężnych (DCF). Prognozowany przepływ przyjęty do wartości rezydualnej został wyliczony w oparciu o NOPLAT (zysk operacyjny po opodatkowaniu – Net Operating Profit Less Adjusted Taxes) oraz skorygowane założenia w zakresie nakładów inwestycyjnych i amortyzacji oraz nakładów na kapitał obrotowy. W przypadku nakładów inwestycyjnych przyjęto, że w okresie rezydualnym będą one co najmniej równe prognozowanej amortyzacji.

W przypadku nakładów na kapitał obrotowy netto, ich wysokość w okresie rezydualnym dla testowanego ośrodka jest przyjęta na poziomie zero. Przedmiotową procedurę wyceny wartości odzyskiwalnej CGU dokonano w oparciu o przepływy pieniężne dostępne dla właścicieli i wierzycieli (FCFF) oraz lewarowany koszt kapitału (WACC).

W wyliczeniach dotyczących testu przyjęto następujące założenia:

Do wyceny wartości odzyskiwalnej ośrodka wypracowującego środki pieniężne stanowiący podstawowy element testu zastosowano metodę zdyskontowanych przyszłych strumieni pieniężnych (DCF).

Test przeprowadzono w oparciu o metodykę przeprowadzania wyceny wartości odzyskiwalnej zgodnie z MSR 36 „Utrata wartości aktywów”.

Ośrodek wypracowujący środki pieniężne, który przyjęto do niniejszego testu składa się z następujących składników majątkowych: wartości niematerialne i prawne, rzeczowe aktywa trwałe zawierające urządzenia techniczne i maszyny, pozostałe aktywa trwałe w postaci wybranych inwestycji długoterminowych.

Zgodnie z p.79 MSR 36, ze względów praktycznych (w celu uzyskania porównywalności po oszacowaniu zapotrzebowania na kapitały obrotowy netto) wartość bilansową ośrodka wypracowującego środki pieniężne zmniejszono o wartość bilansową zobowiązań handlowych, pomniejszonych o zobowiązania układowe.

Dla wyliczenia przyszłych wartości strumieni pieniężnych w prognozie założono stopę dyskonta odzwierciedlającą średnioważony koszt kapitału przed opodatkowaniem. Poszczególne elementy ustalono w następujący sposób:

- Stopę oprocentowania papierów wartościowych wolnych od ryzyka przyjęto na poziomie średniej rocznej stopy zwrotu 10-letnich amerykańskich obligacji skarbowych na bazie danych dla rynku wtórnego, wynoszącej 1,512 % w skali roku wg stanu na 31 grudnia 2021 roku. Rentowność 10-cio letnich amerykańskich obligacji wykorzystana jest do wyliczenia WACC.
- Przy wyliczeniu kosztu długu zastosowano rentowność 10-cio letnich polskich obligacji skarbowych i kwotowania 3,638% z dnia 30 grudnia 2021 roku.
- Jako bazę do wyliczenia współczynnika Beta przyjęto wyliczenia A. Damodarana dotyczące współczynników Beta „nielewarowanych” oraz strukturę udziału długu dla rynku „Western Europe” z sektorów „Engineering/Construction” równe odpowiednio 0,69 oraz 40,87%. Stosując niniejsze parametry współczynnik Beta lewarowany w kalkulacji DCF został ustalony na poziomie 1,0763.
- Premia za ryzyko rynkowe została przyjęta na podstawie wyliczeń A. Damodarana dla rynku polskiego w wysokości 5,08%.
- Premia za wielkość ustalona została na poziomie 3,5% i wynika to z danych rynkowych dotyczących polskiego rynku kapitałowego opublikowanych dotyczących IV kwartału 2021 roku, które zostały opublikowane przez Financial Craft. Poziom premii za wielkość na poziomie 3,5% definiują polskie spółki notowane na GPW w Warszawie, dla których kapitalizacja rynkowa mieści się w przedziale 120 – 250 mln PLN.
- Oszacowano dodatkową premię za ryzyko specyficzne Spółki przyjęta na poziomie 8% (1,5% ryzyko rynkowe (zmienność rynku), 5% ryzyko realizacji prognoz (realizacja założeń bazuje na zdarzeniu w postaci pozyskania inwestora dla Spółki – zdarzenie to obarczone jest ryzykiem niespełnienia co powinno zostać uwzględnione w teście), 1,5% zmiana w zakresie wymagań energetycznych – odejście od konwencjonalnych źródeł energii. Spółka rozszerza swój model biznesowy a nową część swojej strategii rozwojowej opiera na realizacji inwestycji wpisujących się w Zielony Ład - modernizacji energetyki konwencjonalnej, transformacji i dekarbonizacji systemów ciepłowniczych i przemysłu, instalacji termicznego przetwarzania odpadów.

Na podstawie powyższych założeń ustalono, że średni ważony koszt kapitału WACC wynosi 13,29%.

Test ten został przeprowadzony w oparciu o plany finansowe uwzględniające efekty działań restrukturyzacyjnych. Zważywszy na okoliczności opisane w notcie 7 dotyczącej istotnej niepewności kontynuacji działalności założenia te są obciążone istotną niepewnością.

Test nie wykazał konieczności utworzenia odpisu aktualizującego wartość aktywów Spółki na dzień 31 grudnia 2021 roku.

26. Połączenia jednostek gospodarczych

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2021 roku oraz w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2020 roku Spółka nie łączyła się z innymi jednostkami gospodarczymi.

27. Akcje/udziały w jednostkach zależnych oraz pozostałych jednostkach

	31 grudnia 2021	31 grudnia 2020
Akcje/udziały w spółkach zależnych notowanych na giełdzie	–	–
Akcje/udziały w spółkach zależnych nienotowanych na giełdzie	26 691	26 691
Akcje/udziały w pozostałych spółkach notowanych na giełdzie	–	–
Akcje/udziały w pozostałych spółkach nienotowanych na giełdzie	1 376	1 376
	28 067	28 067

* akcje/udziały stanowiące zabezpieczenie zobowiązań Spółki na dzień bilansowy zostały zaprezentowane w notcie 33.3

27.1. Odpisy aktualizujące wartość akcji/udziałów

	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2021	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2020
Stan na początek okresu	(13 084)	(10 338)
- utworzenie odpisu aktualizującego	–	(3 156)
- rozwiązanie odpisu aktualizującego	–	–
- wykorzystanie odpisu aktualizującego	–	410
Stan na koniec okresu	(13 084)	(13 084)

28. Pozostałe należności długoterminowe

	31 grudnia 2021	31 grudnia 2020
Należności finansowe		
Kaucje	2 836	5 831
Pozostałe należności długoterminowe	30 327	56 188
Należności finansowe ogółem (netto)	33 163	62 019
Należności niefinansowe		
Rozliczenia międzyokresowe	524	1 551
Należności niefinansowe ogółem (netto)	524	1 551
Należności długoterminowe ogółem (netto)	33 687	63 570

29. Pozostałe aktywa finansowe długoterminowe

	31 grudnia 2021	31 grudnia 2020
Należności z tytułu poręczeń udzielonym wobec jednostkom powiązanym	43 132	40 719
Odpis aktualizujący wartość pozostałych aktywów finansowych długoterminowych	(43 132)	(40 719)
	-	-
	-	-

29.1. Należności z tytułu poręczeń udzielonym jednostkom powiązanym

W 2015 roku Spółka zawarła umowę poręczenia, na mocy której nieodwołanie i bezwarunkowo poręczyła za należyte wykonanie wszelkich zobowiązań jednostki zależnej związanych z realizacją kontraktu „Budowa bloku energetycznego o mocy 910 MW na parametry nadkrytyczne w Elektrowni Jaworzno III – Elektrownia II”. Zapisy umowy przewidują odroczony termin płatności należności z tytułu umowy, który został określony na 30 września 2023 roku. Przychody z tytułu umowy poręczenia są ujmowane w wartości godziwej zapłaty z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej.

Na dzień 31 grudnia 2021 roku cała wartość należności z tytułu poręczenia w kwocie 43 132 tysiące złotych objęta jest odpisem aktualizującym jej wartość. Powodem utworzenia odpisu aktualizującego jest istotny wzrost poziomu ryzyka realizowalności powyższego aktywa spowodowany niepewnością co do możliwości zrealizowania przez jednostkę zależną kontraktu na „Budowę nowych mocy w technologiach węglowych w TAURON Wytwarzanie S.A. – Budowę bloku energetycznego o mocy 910 MW na parametry nadkrytyczne w Elektrowni Jaworzno III – Elektrownia II z dodatnią marżą. Stan realizacji tego kontraktu został szczegółowo opisany w nocie 11.1.1 niniejszego sprawozdania finansowego.

30. Zapasy

	31 grudnia 2021	31 grudnia 2020
Materiały (według wartości netto możliwej do uzyskania)	13 470	22 870
Według ceny nabycia	30 677	41 638
Według wartości netto możliwej do uzyskania	13 470	22 870
Zapasy ogółem, według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia (kosztu wytworzenia) oraz wartości netto możliwej do uzyskania	13 470	22 870
	13 470	22 870

* zapasy stanowiące zabezpieczenie zobowiązań Spółki na dzień bilansowy zostały zaprezentowane w nocie 33.4

30.1. Odpisy aktualizujące wartość zapasów

	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2021	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2020
Stan na początek okresu	(18 768)	(11 974)
- utworzenie odpisu aktualizującego	(5 768)	(8 587)
- rozwiązanie odpisu aktualizującego	4 096	656
- wykorzystanie odpisu aktualizującego	3 233	1 137
Stan na koniec okresu	(17 207)	(18 768)
	(17 207)	(18 768)

31. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności krótkoterminowe

	31 grudnia 2021	31 grudnia 2020
Należności finansowe		
Należności z tytułu dostaw i usług	148 569	188 348
Odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług (-)	(40 730)	(21 928)
Należności z tytułu dostaw i usług netto	107 839	166 420
Należności ze sprzedaży środków trwałych i wartości niematerialnych		
Kaucje	22 901	61 492
Należności sporne dochodzone na drodze sądowej*	36 604	21 382
Inne należności finansowe	7 639	7 639
Odpis aktualizujący wartość należności finansowych (-)	(40 662)	(29 758)
Należności finansowe ogółem (netto)	134 321	227 175
Należności niefinansowe		
Należności z tytułu przedpłat i udzielonych zaliczek	92 572	88 652
Należności budżetowe	1 050	11 646
Rozliczenia międzyokresowe	4 343	6 386
Inne należności niefinansowe	31 875	29 842
Odpis aktualizujący wartość należności niefinansowych (-)	(73 032)	(72 121)
Należności niefinansowe ogółem (netto)	56 808	64 405
Należności krótkoterminowe ogółem (netto)	191 129	291 580

*Spółka objęła należność odpisem aktualizującym w kwocie odpowiadającej szacowanemu poziomowi ryzyka nierealizowalności tej należności, szczegółowy opis należności spornych został zaprezentowany w nocie 43.1 niniejszego sprawozdania finansowego;

Należności budżetowe obejmują przede wszystkim należności z tytułu podatku VAT zarówno krajowego, jak i zagranicznego.

Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i mają zazwyczaj 30-dniowy termin płatności. Jednakże, dla niektórych kontrahentów okres spłaty należności ustalany na podstawie indywidualnych umów zawiera się w przedziale od 1 do 3 miesięcy.

Spółka posiada politykę w zakresie dokonywania sprzedaży tylko zweryfikowanym klientom. Dzięki temu, zdaniem kierownictwa, nie istnieje dodatkowe ryzyko kredytowe, ponad poziom określony odpisem na nieściągalne należności właściwym dla należności handlowych.

Wartość bilansowa należności z tytułu dostaw i usług uznawana jest przez Spółkę za rozsądne przybliżenie wartości godziwej.

Należności handlowe krótkoterminowe wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2021 roku w kwocie 107 839 tysięcy złotych dotyczą kontraktów handlowych z krajowymi oraz zagranicznymi kontrahentami.

	31 grudnia 2021	31 grudnia 2020
Należności z tytułu dostaw i usług krótkoterminowe od odbiorców krajowych	53 055	71 584
Należności z tytułu dostaw i usług krótkoterminowe od odbiorców zagranicznych	54 784	94 836
Należności z tytułu dostaw i usług netto	107 839	166 420

Kaucje wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2021 roku w kwocie 22 901 tysięcy złotych, dotyczą głównie projektów realizowanych w obszarach:

- budowy bloku parowego opalanego węglem w kwocie 12 229 tysięcy złotych,
- budowy bloku energetycznego opalanego gazem koksowniczym w kwocie 8 171 tysięcy złotych.

Zmiana stanu kaucji zanotowana w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2021 roku wynikała przede wszystkim:

- ze zwrotu części kaucji pieniężnej związanej z realizacją umowy dot. budowy bloku parowego opalanego węglem w kwocie 6 418 tysięcy złotych,
- ze zwrotu kaucji dot. realizacji kontraktu na wykonanie części ciśnieniowych kotła do spalarni w kwocie 6 198 tysięcy złotych,
- z rozliczenia kaucji stanowiącej zabezpieczenie umowy kredytowej oraz linii gwarancyjnych w kwocie 15 231 tysięcy złotych ze zobowiązaniem z tytułu umowy kredytowej,
- z rozliczenia kaucji pieniężnej związanej z realizacją umów na budowę gazociągu ze środkami pieniężnymi wypłaconymi z gwarancji bankowych/ubezpieczeniowych wypłaconych na rzecz klienta w łącznej kwocie 5 137 tysięcy złotych.

Istotną pozycję wykazaną w pozostałych należnościach stanowią zaliczki, które na dzień 31 grudnia 2021 roku wynosiły 92 572 tysiące złotych, w tym:

- zaliczka na poczet realizacji umowy na budowę zbiorników paliwa w kwocie 44 740 tysięcy złotych,
- zaliczka związana z realizacją umowy na wyspę biomasową w kwocie 13 080 tysięcy złotych,
- zaliczka związana z realizacją umowy na budowę gazociągu w kwocie 11 119 tysięcy złotych,
- zaliczka związana z realizacją umowy na budowę zbiornika LNG w kwocie 6 450 tysięcy złotych.

31.1. Odpisy aktualizujące wartość należności handlowych oraz pozostałych należności

Spółka dokonała oceny należności pod kątem utraty ich wartości zgodnie ze stosowaną polityką rachunkowości, opisaną w nocie 8.11 niniejszego sprawozdania finansowego. Odpisy aktualizujące wartość należności, które w 2021 roku zostały ujęte w sprawozdaniu z całkowitych dochodów wyniosły:

- w odniesieniu do należności z tytułu dostaw i usług – utworzenie odpisów w kwocie 19 578 tysięcy złotych (2020 rok: utworzenie odpisów w kwocie 16 249 tysięcy złotych),
- w odniesieniu do pozostałych pozycji należności finansowych długoterminowych i krótkoterminowych - utworzenie odpisów aktualizujących w kwocie 11 816 tysięcy złotych (2020 rok: utworzenie odpisów aktualizujących w kwocie 28 801 tysięcy złotych).

Zmiany wartości odpisów aktualizujących wartość należności w okresie objętym sprawozdaniem finansowym prezentują poniższe tabele.

Zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości, dla należności z tytułu dostaw i usług Spółka stosuje uproszczone podejście zakładające kalkulację odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych dla całego okresu życia instrumentu.

	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2021	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2020
Stan na początek okresu	(21 928)	(5 679)
Odpisy ujęte jako koszt w okresie	(25 235)	(16 253)
Odpisy odwrócone ujęte jako przychód w okresie (-)	5 628	4
Odpisy wykorzystane (-)	29	-
Stan na koniec okresu	(41 506)	(21 928)

W odniesieniu do należności z tytułu dostaw i usług, dla których odpisy aktualizujące szacuje się dla całego życia instrumentu, Spółka nie jest narażona na ryzyko kredytowe w związku z pojedynczym znaczącym kontrahentem. W konsekwencji szacunki odpisów są dokonywane na zasadzie zbiorowej, a należności zostały pogrupowane według okresu przeterminowania dłużnika. Szacunek odpisu jest oparty przede wszystkim o historycznie kształtujące się przeterminowania i powiązanie zalegania z faktyczną spłacalnością. W oparciu o oszacowany wzrost ryzyka kredytowego Spółka dokonała szacunku w oparciu o 1-roczną analizę wpływów należności od kontrahentów.

Zmiana wartości odpisów aktualizujących należności handlowe wykazana w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2021 roku wynikała przede wszystkim z aktualizacji macierzy służącej do ustalenia wartości odpisu należności handlowych na dzień bilansowy. Ponadto, w związku ze wzrostem ryzyka niespłacalności należności dotyczących dwóch kontrahentów zagranicznych, Spółka dokonała utworzenia dodatkowych odpisów aktualizujących wartość należności w kwocie 12,3 miliona złotych.

Szczegółowy opis dot. macierzy, na podstawie której Spółka dokonuje odpisów aktualizujących, został umieszczony w nocie 8.11 niniejszego sprawozdania finansowego.

Odpisy aktualizujące wartość pozostałych pozycji należności finansowych (tj. poza należnościami z tytułu dostaw i usług) długoterminowych i krótkoterminowych.

	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2021	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2020
Stan na początek okresu	(101 879)	(73 078)
Odpisy ujęte jako koszt w okresie	(19 795)	(43 497)
- 12-miesięczne oczekiwane straty	-	(7 503)
- znaczący wzrost ryzyka kredytowego, ale brak utraty wartości	-	-
- aktywa dotknięte utratą wartości	(19 795)	(35 994)
Odpisy odwrócone ujęte jako przychód w okresie (-)	7 979	14 697
- 12-miesięczne oczekiwane straty	7 979	14 697
Odpisy wykorzystane (-)	-	-
- 12-miesięczne oczekiwane straty	-	-
- znaczący wzrost ryzyka kredytowego, ale brak utraty wartości	-	-
- aktywa dotknięte utratą wartości	-	-
Stan na koniec okresu	(113 695)	(101 879)

Zmiana wartości odpisów aktualizujących wartość pozostałych należności wynikała przede wszystkim:

- z utworzenia odpisów aktualizujących wartość należności z tytułu dokonanych płatności bezpośrednich z tytułu odpowiedzialności solidarnej za zobowiązania podwykonawców w kwocie 1 265 tysięcy złotych;
- z utworzenia odpisów aktualizujących wartość należności spornych w kwocie 3 271 tysięcy złotych;
- z utworzenia odpisów aktualizujących wartość należności finansowych z tytułu realizacji gwarancji bankowej w kwocie 15 223 tysiące złotych;
- z utworzenia odpisów aktualizujących wartość pozostałych należności w kwocie 36 tysięcy złotych.

32. Aktywa finansowe krótkoterminowe

32.1. Pozostałe aktywa finansowe krótkoterminowe

	31 grudnia 2021	31 grudnia 2020
Inne aktywa finansowe krótkoterminowe, w tym:	-	-
Zaliczka na poczet nabycia prawa do pożyczki	10 400	10 400
Odpis aktualizujący wartość zaliczki na poczet nabycia prawa do pożyczki	(10 400)	(10 400)
Obligacje krótkoterminowe	27 822	27 822
Odpis aktualizujący wartość obligacji	(27 822)	(27 822)
	-	-
	-	-

* szczegółowy opis dotyczący obligacji został zamieszczony w nocie 32.1.1

32.1.1. Obligacje

W dniu 9 listopada 2016 roku PBG S.A. w restrukturyzacji, w związku z zawarciem aneksów do dokumentacji restrukturyzacyjnej, poinformowała o rozpoczęciu procedury emisji obligacji, których nabycie zostało następnie zaoferowane wierzycielom zaspokajającym przez PBG S.A. zgodnie z Układem, w tym spółce RAFAKO S.A. (Obligacje).

W konsekwencji powyższego, w dniu 20 stycznia 2017 roku Spółka złożyła oświadczenie o przyjęciu skierowanych do niej propozycji nabycia Obligacji spółki PBG S.A. w restrukturyzacji emitowanych w ramach ośmiu serii od B1 do I1 (tak zwana Druga Emisja Obligacji PBG S.A.). Łącznie RAFAKO S.A. objęła 388 492 sztuk Obligacji o łącznej wartości nominalnej w wysokości 38 849 200,00 złotych. Objęcie wskazanych Obligacji nastąpiło w drodze potrącenia wierzytelności RAFAKO S.A. wynikających z układu PBG S.A. w restrukturyzacji z ceną emisyjną Obligacji.

W dniu 9 lutego 2017 roku nastąpił przydział Obligacji na rzecz RAFAKO S.A. Do końca 2019 roku jednostka dominująca PBG S.A., dokonała wykupu obligacji serii B1, C1, D1, E1 i F1 obligacji o łącznej wartości 11 026 800 złotych.

W dniu 19 grudnia 2019 roku PBG S.A. złożyła wniosek o otwarcie postępowania sanacyjnego dla Spółki oraz uchylene układu zawartego z wierzycielami w dniu 5 sierpnia 2015 roku. W dniu 9 stycznia 2020 roku postanowieniem Sądu Rejonowego w Poznaniu układ z wierzycielami został uchylony. W dniu 12 lutego 2020 roku zostało otwarte postępowanie sanacyjne wobec spółki PBG S.A. w restrukturyzacji.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie zostały wykupione obligacje PBG S.A. w restrukturyzacji następujących serii:

Data Wykupu	30.06.2019	31.12.2019	30.06.2020
Serie	G,G1 i G3	H,H1 i H3	I, I1 i I3
Wartość wykupywanych Obligacji	61 934 800 zł	46 875 600 zł	238 445 700 zł
w tym Obligacje objęte przez RAFAKO S.A.	4 996 100 zł	3 781 300 zł	19 045 000 zł

Obligacje wyemitowane przez PBG S.A. zgodnie z warunkami emisji były i są obligacjami zabezpieczonymi w rozumieniu Ustawy z dnia 15 stycznia 2015 roku o obligacjach. Obligacje PBG S.A. są zabezpieczone przede wszystkim zastawem rejestrowym na 42 466 000 sztuk zdematerializowanych akcji RAFAKO S.A. (co stanowi obecnie 26,4% kapitału RAFAKO S.A.), hipotekami na nieruchomościach Grupy PBG, zastawami rejestrowymi na innych wybranych aktywach Grupy PBG, w tym akcjach i udziałach wybranych spółek z Grupy PBG (w tym spółki PBG oil and gas Sp. z o.o.), poręczeniami oraz oświadczeniami o poddaniu się egzekucji do łącznej kwoty zabezpieczenia w wysokości 1 065 000 000,00 złotych.

Pomimo, że na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego pozostałe do wykupu Obligacje spółki PBG S.A. (o łącznej wartości: 353,3 milionów złotych) zabezpieczone były wyżej wskazanymi zabezpieczeniami, w ocenie Zarządu ustanowione zabezpieczenie w korespondencji z łączną kwotą zobowiązań z tytułu wskazanych Obligacji oraz pozostałych zobowiązań powstałych w toku działalności spółki PBG S.A. w restrukturyzacji nie jest wystarczające, aby uznać, że należność jest realizowalna.

W związku ze zmianą stanowiska Zarządu Spółki w kwestii realizowalności należności z tytułu obligacji spółki PBG S.A. w restrukturyzacji, na dzień 31 grudnia 2021 roku oraz 31 grudnia 2020 roku Spółka dokonała utworzenia odpisu aktualizującego na całą wartość posiadanych obligacji.

32.2. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	31 grudnia 2021	31 grudnia 2020
Środki pieniężne w banku i w kasie	48 281	46 706
Lokaty krótkoterminowe do 3 miesięcy, w tym:	29	940
- stanowiące zabezpieczenie zobowiązań warunkowych	–	–
	48 310	47 646

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stawki referencyjnej ustalonej na rynku międzybankowym. Lokaty krótkoterminowe, klasyfikowane jako środki pieniężne, są dokonywane na różne okresy, od jednego dnia do jednego miesiąca, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Spółki na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych z bankiem stóp procentowych.

Spółka posiada środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania, do których zalicza otrzymane w ramach przyznanych dotacji środki pieniężne ułożone na wyodrębnionych rachunkach bankowych, które Spółka może wykorzystywać do uregulowania zobowiązań wynikających z realizowanych projektów. Na dzień 31 grudnia 2021 roku kwota ta wynosiła 1 738 tysięcy złotych. Ponadto na dzień 31 grudnia 2021 roku Spółka posiada środki o ograniczonej możliwości dysponowania na rachunku cesyjnym w kwocie 3,5 miliona złotych.

Ponadto środki pieniężne na rachunkach bankowych zabezpieczonych cesją należności z kontraktu mogą podlegać blokadzie w przypadku istotnego pogorszenia się sytuacji finansowej Spółki.

33. Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań Spółki

33.1. Zabezpieczenia ustanowione na środkach trwałych

Na dzień 31 grudnia 2021 roku wartość środków trwałych stanowiących zabezpieczenie zobowiązań wynosiła 108 337 tysięcy złotych. Środki trwałe zabezpieczają zobowiązania z tytułu zawartej z PKO BP S.A. Umowy Limitu Kredytowego Wielocelowego (ustanowiona hipoteka na łączną kwotę do 300 milionów złotych na nieruchomościach, których RAFAKO S.A. jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym z wyłączeniem nieruchomości mieszkalnych oraz zastaw rejestrowy pierwszorzędny na zbiorze rzeczy ruchomych i praw) oraz wierzytelności BGK, PKO BP, mBanku i PZU wobec RAFAKO S.A. na podstawie Umowy Poręczenia zawartej w celu zabezpieczenia zobowiązań E003B7 Sp. z o.o. powstałych w związku z Umową o Udzielenie Gwarancji wystawionych na rzecz Nowe Jaworzno Grupa TAURON Sp. z o.o. w związku z realizacją Projektu Jaworzno III 910 MW (ustanowiony zastaw rejestrowy drugorzędny na zbiorze rzeczy ruchomych i praw).

	31 grudnia 2021	31 grudnia 2020
Środki trwałe zabezpieczone hipoteką, w tym:	77 744	80 140
grunty	9 162	9 162
budynki i budowle	68 582	70 978
Środki trwałe, na których ustanowiono zastaw rejestrowy, w tym:	30 593	34 461
urządzenia techniczne i maszyny	29 306	32 842
środki transportu	1 287	1 619
	108 337	114 601

*wykazane kwoty obejmują środki trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży w kwocie 4 348 tysięcy złotych (31 grudnia 2020: 4 512 tysięcy złotych), zaprezentowanie w nocie 23

33.2. Zabezpieczenia ustanowione na wartościach niematerialnych

Na dzień 31 grudnia 2021 roku wartości niematerialne o wartości 3 626 tysięcy złotych stanowiły zabezpieczenie zobowiązań Spółki (31 grudnia 2020: 4 677 tysięcy złotych). Wartości niematerialne zabezpieczają zobowiązania z tytułu zawartej z PKO BP S.A. Umowy Limitu Kredytowego Wielocelowego (ustanowiony zastaw rejestrowy pierwszorzędny na zbiorze rzeczy ruchomych i praw) oraz wierzytelności BGK, PKO BP, mBanku i PZU wobec RAFAKO S.A. na podstawie Umowy Poręczenia zawartej w celu zabezpieczenia zobowiązań E003B7 Sp. z o.o. powstałych w związku z Umową o Udzielenie Gwarancji wystawionych na rzecz Nowe Jaworzno Grupa TAURON Sp. z o.o. w związku z realizacją Projektu Jaworzno III 910 MW (ustanowiony zastaw rejestrowy drugorzędny na zbiorze rzeczy ruchomych i praw).

33.3. Zabezpieczenia ustanowione na akcjach/udziałach

Na dzień 31 grudnia 2021 roku akcje/udziały w spółkach o wartości bilansowej 28 067 tysięcy złotych (31 grudnia 2020: 28 067 tysięcy złotych) zabezpieczają zobowiązania z tytułu zawartej z PKO BP S.A. Umowy Limitu Kredytowego Wielocelowego (ustanowiony zastaw rejestrowy pierwszorzędny na zbiorze rzeczy ruchomych i praw) oraz wierzytelności BGK, PKO BP, mBanku i PZU wobec RAFAKO S.A. na podstawie Umowy Poręczenia zawartej w celu zabezpieczenia zobowiązań E003B7 Sp. z o.o. powstałych w związku z Umową o Udzielenie Gwarancji wystawionych na rzecz Nowe Jaworzno Grupa TAURON Sp. z o.o. w związku z realizacją Projektu Jaworzno III 910 MW (ustanowiony zastaw rejestrowy drugorzędny na zbiorze rzeczy ruchomych i praw).

33.4. Zabezpieczenia ustanowione na zapasach

Na dzień 31 grudnia 2021 roku zapasy o wartości bilansowej 13 470 tysięcy złotych stanowiły zabezpieczenie zobowiązań Spółki (31 grudnia 2020: 22 870 tysięcy złotych). Zapasy stanowią zabezpieczenie zobowiązania z tytułu zawartej z PKO BP S.A. Umowy Limitu Kredytowego Wielocelowego (ustanowiony zastaw rejestrowy pierwszorzędny na zbiorze rzeczy ruchomych i praw) oraz wierzytelności BGK, PKO BP, mBanku i PZU wobec RAFAKO S.A. na podstawie Umowy Poręczenia zawartej w celu zabezpieczenia zobowiązań E003B7 Sp. z o.o. powstałych w związku z Umową o Udzielenie Gwarancji wystawionych na rzecz Nowe Jaworzno Grupa TAURON Sp. z o.o. w związku z realizacją Projektu Jaworzno III 910 MW (ustanowiony zastaw rejestrowy drugorzędny na zbiorze rzeczy ruchomych i praw).

33.5. Zabezpieczenia ustanowione na należnościach handlowych

Na dzień 31 grudnia 2021 roku należności z tytułu dostaw, robót i usług o wartości bilansowej 1 467 tysięcy złotych stanowiły zabezpieczenie udzielonych gwarancji oraz kredytów i pożyczek (31 grudnia 2020 roku: 44 157 tysięcy złotych).

34. Kapitał własny

34.1. Kapitał podstawowy

W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2021 roku kapitał podstawowy RAFAKO S.A. uległ zmianie i na dzień 31 grudnia 2021 roku jego wartość wynosiła 321 761 tysięcy złotych.

W związku z uprawomocnieniem się postanowienia Sądu Rejonowego w Gliwicach XII Wydział Gospodarczy o zatwierdzeniu układu przyjętego w postępowaniu restrukturyzacyjnym Spółka dokonała konwersji 20 % wierzytelności zakwalifikowanych do II grupy wierzytelności w kwocie 66 897 tysięcy złotych. Rejestracja podwyższenia kapitału w KRS miała miejsce w dnia 16 lutego 2022 roku.

Kapitał akcyjny	Liczba akcji w szt.	Wartość akcji w tys. zł
Akcje serii A	900 000	1 800
Akcje serii B	2 100 000	4 200
Akcje serii C	300 000	600
Akcje serii D	1 200 000	2 400
Akcje serii E	1 500 000	3 000
Akcje serii F	3 000 000	6 000
Akcje serii G	330 000	660
Akcje serii H	8 070 000	16 140
Akcje serii I	52 200 000	104 400
Akcje serii J	15 331 998	30 664
Akcje serii K	42 500 000	85 000
Akcje serii L	33 448 447	66 897
	160 880 445	321 761

W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2020 roku kapitał podstawowy RAFAKO S.A. nie uległ zmianie i na dzień 31 grudnia 2020 roku jego wartość wynosiła 254 864 tysiące złotych.

W związku z emisją obligacji przez PBG S.A. w 2016 roku, głównego akcjonariusza Spółki, na akcjach RAFAKO S.A. należących bezpośrednio do PBG S.A.(7 665 999 akcji), jak i pośrednio poprzez spółkę zależną od PBG S.A. w restrukturyzacji - Multaros Trading Company Limited (34 800 001 akcji) został ustanowiony zastaw rejestrowy na rzecz obligatariuszy PBG S.A. w restrukturyzacji.

34.2. Wartość nominalna akcji

Wszystkie wyemitowane akcje posiadają wartość nominalną wynoszącą 2,00 złote i zostały objęte w zamian za wkłady pieniężne.

34.3. Prawa akcjonariuszy

Akcje wszystkich serii są jednakowo uprzywilejowane co do dywidendy oraz zwrotu z kapitału.

34.4. Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej

W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2021 roku, kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej nie uległ zmianie i na dzień 31 grudnia 2021 roku kapitał ten wyniósł 165 119 tysięcy złotych.

34.5. Wypłacone dywidendy

W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2021 roku oraz do dnia publikacji niniejszego sprawozdania finansowego Spółka nie wypłacała dywidendy, a Zarząd nie zadeklarował jej wypłaty.

34.6. Zarządzanie kapitałem

Zarządzanie kapitałem przez Spółkę mające na celu zapewnienie możliwie wysokiego poziomu bezpieczeństwa działalności operacyjnej przy jednoczesnym minimalizowaniu kosztów pozyskiwania źródeł finansowania. Zabezpieczenie stabilnej działalności Spółki wymaga utrzymywania odpowiedniej relacji pomiędzy własnym i obcymi kapitałami oraz efektywnego zarządzania nadwyżkami finansowymi. Spółka analizuje strukturę kapitału poprzez wskaźnik kapitalizacji (udział kapitału własnego w sumie bilansowej).

Sytuację Spółki należy analizować w powiązaniu z notą 7 dotyczącą kontynuacji działalności

	31 grudnia 2021	31 grudnia 2020
Udział zadłużenia w kapitale własnym		
Kapitał własny	(87 722)	(192 253)
Kapitał obcy (kredyty bankowe oraz otrzymane pożyczki)	63 513	84 700
Suma bilansowa	586 230	782 484
Wskaźnik kapitalizacji (kapitał własny/suma bilansowa)	(0,15)	(0,25)
Źródła finansowania ogółem		
Kapitał własny	(87 722)	(192 253)
Kapitał obcy (kredyty bankowe oraz otrzymane pożyczki)	63 513	84 700
Leasing	3 509	4 674
Wskaźnik kapitału do źródeł finansowania ogółem	(1,31)	(2,15)
EBITDA		
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	43 836	(279 284)
Amortyzacja	8 557	12 490
EBITDA	52 393	(266 794)
Dług		
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	63 513	84 700
Leasing	3 509	4 674
Wskaźnik długu do EBITDA	1,28	(0,33)

35. Akcjonariusze posiadający co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na WZ RAFAKO S.A. na koniec okresu sprawozdawczego

Wykaz akcjonariuszy posiadających co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na WZ RAFAKO S.A. na dzień 31 grudnia 2021 roku, uwzględniający podwyższenie kapitału zakładowego Spółki wpisanego do KRS w dniu 16 lutego 2022 roku, został zaprezentowany w poniższej tabeli:

Nazwa podmiotu	Liczba akcji (w sztukach)	Liczba głosów wynikających z posiadanych akcji	Udział w kapitale zakładowym	Procentowy udział w ogólnej liczbie głosów na WZA
PBG S.A., Multaros Trading Company Ltd. oraz Fundusz Inwestycji Polskich Przedsiębiorstw Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych zgodnie z porozumieniem z dnia 24 października 2017 r. o którym mowa w art. 87 ust. 1 pkt 6) Ustawy o Ofercie Publicznej(*), w tym:				
- PBG S.A.(*)	55 081 769	55 081 769	34,24%	34,24%
- Multaros Trading Company Limited (spółka zależna od PBG S.A.)(*)(**)	7 665 999	7 665 999	4,77%	4,77%
- Fundusz Inwestycji Polskich Przedsiębiorstw Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych zarządzany przez PFR TFI S.A. (**)	34 800 001	34 800 001	21,63%	21,63%
Pozostali	12 615 769	12 615 769	7,84%	7,84%
	105 798 676	105 798 676	65,76%	65,76%

(*) stan akcji na podstawie zawiadomienia od PBG S.A. i Multaros z dnia 21 lutego 2022 roku.

(**) stan akcji na podstawie zawiadomienia Funduszu Inwestycji Polskich Przedsiębiorstw Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych z dnia 3 stycznia 2018 roku,

(***) Multaros Trading Company Ltd. jest spółką zależną PBG S.A. w związku z czym spółka RAFAKO S.A. („Spółka”) jest pośrednio kontrolowana przez PBG, która posiada łącznie, bezpośrednio i pośrednio, 42.466.000 akcji Spółki stanowiących 26,4% kapitału zakładowego Spółki i uprawniających do wykonywania 26,4% głosów ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki.

36. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki

Kredyty i pożyczki	Zabezpieczenie	Inne	Waluta	Efektywna stopa procentowa	Termin spłaty	Zobowiązania z tytułu kredytów bankowych i pożyczek długoterminowe		Zobowiązania z tytułu kredytów bankowych i pożyczek krótkoterminowe	
						31 grudnia 2021	31 grudnia 2020	31 grudnia 2021	31 grudnia 2020
PKO BP S.A.	weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową, przelew wierzytelności z kontraktów*, klauzula potrącenia wierzytelności z rachunków RAFAKO S.A., hipoteka**, oświadczenie o poddaniu się egzekucji, zastaw rejestrowy na zbiorze rzeczy ruchomych i praw stanowiących całość gospodarczą przedsiębiorstwa wraz z cesją z polisy mienia, zastaw finansowy na rachunku cesyjnym	kredyt odnawialny w rachunku bieżącym do kwoty 50 milionów złotych***	PLN	WIBOR 1M + marża	zgodnie z harmonogramem spłaty rat układowych	50 610	–	–	50 354
PKO BP S.A.	weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową, przelew wierzytelności z kontraktów*, klauzula potrącenia wierzytelności z rachunków RAFAKO S.A., hipoteka**, oświadczenie o poddaniu się egzekucji, zastaw rejestrowy na zbiorze rzeczy ruchomych i praw stanowiących całość gospodarczą przedsiębiorstwa wraz z cesją z polisy mienia, zastaw finansowy na rachunku cesyjnym	kredyt obrotowy odnawialny w rachunku kredytowym do kwoty 7 milionów złotych***	PLN/ EUR	WIBOR 1M lub EURIBOR 1M + marża	zgodnie z harmonogramem spłaty rat układowych	2 051	–	–	3 683
PKO BP S.A.	weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową, przelew wierzytelności z kontraktów*, klauzula potrącenia wierzytelności z rachunków RAFAKO S.A., hipoteka**, oświadczenie o poddaniu się egzekucji, zastaw rejestrowy na zbiorze rzeczy ruchomych i praw stanowiących całość gospodarczą przedsiębiorstwa wraz z cesją z polisy mienia, zastaw finansowy na rachunku cesyjnym	kredyt obrotowy odnawialny z przeznaczeniem na pokrycie zobowiązań z tytułu wypłat dokonanych w ramach gwarancji bankowych***	PLN	WIBOR 1M + marża	zgodnie z harmonogramem spłaty rat układowych	5 100	–	3 413	8 344
PKO BP S.A.	weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową, przelew wierzytelności z kontraktów*, klauzula potrącenia wierzytelności z rachunków RAFAKO S.A., hipoteka**, oświadczenie o poddaniu się egzekucji, zastaw rejestrowy na zbiorze rzeczy ruchomych i praw stanowiących całość gospodarczą przedsiębiorstwa wraz z cesją z polisy mienia, zastaw finansowy na przelewach wierzytelności z kontraktów, kaucje gotówkowe	kredyt obrotowy odnawialny z przeznaczeniem na pokrycie zobowiązań z tytułu wypłat dokonanych w ramach gwarancji bankowych***	PLN	WIBOR 1M + marża	31.01.2022****	–	–	–	6 070

Kredyty i pożyczki	Zabezpieczenie	Inne	Waluta	Efektywna stopa procentowa	Termin spłaty	Zobowiązania z tytułu kredytów bankowych i pożyczek długoterminowe		Zobowiązania z tytułu kredytów bankowych i pożyczek krótkoterminowe	
						31 grudnia 2021	31 grudnia 2020	31 grudnia 2021	31 grudnia 2020
PKO BP S.A.	weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową, przelew wierzytelności z kontraktów*, klauzula potrącenia wierzytelności z rachunków RAFAKO S.A., hipoteka**, oświadczenie o poddaniu się egzekucji, zastaw rejestrowy na zbiorze rzeczy ruchomych i praw stanowiących całość gospodarczą przedsiębiorstwa wraz z cesją z polisy mienia, zastaw finansowy na rachunku cesyjnym	kredyt obrotowy odnawialny z przeznaczeniem na pokrycie zobowiązań z tytułu wypłat dokonanych w ramach gwarancji bankowych***	PLN	WIBOR 1M + marża	31.01.2022****	50	–	–	14 196
PKO BP S.A.	weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową, przelew wierzytelności z kontraktów*, klauzula potrącenia wierzytelności z rachunków RAFAKO S.A., hipoteka**, oświadczenie o poddaniu się egzekucji, zastaw rejestrowy na zbiorze rzeczy ruchomych i praw stanowiących całość gospodarczą przedsiębiorstwa wraz z cesją z polisy mienia, zastaw finansowy na rachunku cesyjnym	kredyt obrotowy odnawialny z przeznaczeniem na pokrycie zobowiązań z tytułu wypłat dokonanych w ramach gwarancji bankowych***	PLN	WIBOR 1M + marża	31.01.2022****	2 289	–	–	2 053
						60 100	–	3 413	84 700

* zabezpieczenie udzielonego kredytu stanowią należności z kontraktów realizowanych przez Spółkę;

** na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego Spółka ustanowiła hipotekę na nieruchomościach Spółki (za wyjątkiem mieszkań i budynków mieszkalnych) na łączną kwotę do 300 milionów złotych, która ma stanowić dodatkowe zabezpieczenie udzielonego przez bank PKO BP S.A. kredytu;

*** zgodnie z aneksem do umowy limitu kredytowego wielocelowego podpisanego dnia 31 stycznia 2022 roku, termin wykorzystania i spłaty kredytu przedłużono do dnia 31 maja 2022 roku, jednakże w związku z uprawomocnieniem się układu z wierzycielami, termin spłaty limitu kredytowego uległ zmianie zgodnie z harmonogramem spłaty rat układowych grupy V;

**** na dzień publikacji niniejszego sprawozdania finansowego, zgodnie z aneksem do umowy limitu kredytowego wielocelowego podpisanego dnia 31 stycznia 2022 roku, termin wykorzystania i spłaty kredytu przedłużono do dnia 31 maja 2022 roku.

Spółka przewiduje przedłużenie umowy kredytowej na kolejne okresy. Sytuację kredytową Spółki należy analizować w powiązaniu z treścią noty 7 dotyczącej kontynuacji działalności Spółki.

37. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

37.1. Świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia oraz inne świadczenia

Na podstawie prognozy wyceny dokonanej na koniec okresu obrachunkowego przez profesjonalną firmę aktuarialną Spółka tworzy rezerwę na wartość bieżącą zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych, nagród jubileuszowych oraz ZFŚS. Kwotę tej rezerwy oraz uzgodnienie przedstawiające zmiany stanu w ciągu okresu obrotowego zawarto w poniższej tabeli:

	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2021	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2020
Na dzień 1 stycznia	25 433	31 794
Koszty odsetek	305	605
Koszty bieżącego zatrudnienia	421	527
Koszty przeszłego zatrudnienia (Zyski)/straty aktuarialne	455 (3 115)	(3 514) (915)
Wypłacone świadczenia	(1 417)	(3 064)
Koniec okresu	22 082	25 433
Rezerwy długoterminowe	20 603	24 483
Rezerwy krótkoterminowe	1 479	951

Główne założenia przyjęte przez aktuarium na dzień i zakładane w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2021 roku oraz w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2020 roku do wyliczenia kwoty zobowiązania są następujące:

	31 grudnia 2021	31 grudnia 2020
Stopa dyskontowa (%)	3,6	1,2
Przewidywany wskaźnik inflacji (%)*	-	-
Wskaźnik rotacji pracowników	7,5	7,5
Przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń (**)	7	2

* przewidywany wskaźnik inflacji został uwzględniony w szacowanej stopie wzrostu wynagrodzeń

** 7% w roku 2022, 10% w 2023 oraz 4,5% w kolejnych latach

Analiza wrażliwości

Zmiana przyjętej stopy dyskontowej o pół punktu procentowego:

	Wzrost (w tys. złotych)	Spadek (w tys. złotych)
31 grudnia 2021		
Wpływ na zobowiązanie z tytułu określonych świadczeń	(1 057)	823
31 grudnia 2020		
Wpływ na zobowiązanie z tytułu określonych świadczeń	(1 297)	1 389

38. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

38.1. Pozostałe zobowiązania długoterminowe

	31 grudnia 2021	31 grudnia 2020
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	187 600	11 482
Zobowiązania finansowe ogółem	187 600	11 482
Zobowiązania z tytułu podatków i innych świadczeń	715	–
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	8 092	–
Zobowiązania niefinansowe ogółem	8 807	–
	196 407	11 482

38.2. Pozostałe rezerwy długoterminowe

	31 grudnia 2021	31 grudnia 2020
Rezerwa na koszty napraw gwarancyjnych	24 646	28 484
Rezerwa na straty z tytułu umów	13 283	–
Rezerwy na koszty odpraw emerytalnych	6 557	7 379
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	8 688	10 330
Rezerwa na pozostałe świadczenia pracownicze	5 358	6 773
	58 532	52 966

38.3. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług i pozostałe zobowiązania krótkoterminowe

	31 grudnia 2021	31 grudnia 2020
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	85 311	377 297
Zobowiązania z tytułu zakupu środków trwałych i wartości niematerialnych	14	22
Kwoty zatrzymane (kaucje)	72	131
Inne zobowiązania finansowe*	92 589	155 355
Zobowiązania finansowe ogółem	177 986	532 805
Zobowiązania z tytułu podatków i innych świadczeń	8 251	3 647
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	10 115	30 108
Zobowiązania z tytułu poręczeń/odpowiedzialności solidarnej	7 418	7 478
Zobowiązania z tytułu opóźnionego spływu kosztów	14 491	16 615
Zobowiązania z tytułu kosztów restrukturyzacji zatrudnienia	305	2 701
Inne zobowiązania niefinansowe	6 980	6 344
Zobowiązania niefinansowe ogółem	47 560	66 893
	225 546	599 698

* na dzień 31 grudnia 2021 roku Spółka prezentuje w tej pozycji zobowiązania z tytułu płatności bezpośrednich dokonanych przez klientów Spółki na rzecz poddostawców w kwocie 88 102 tysiące złotych oraz krótkoterminową część zobowiązań z tytułu kar umownych oraz zrealizowanych gwarancji bankowych/ubezpieczeniowych

Na dzień 31 grudnia 2021 roku Spółka prezentuje krótkoterminowe zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych w kwocie 10 115 tysięcy złotych, w skład których wchodzi pozycje ujęte w poniższej tabeli:

	31 grudnia 2021	31 grudnia 2020
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych	4 134	20 826
Zobowiązania wobec pracowników z tytułu wynagrodzeń	3 802	6 364
Zobowiązania z tytułu Pracowniczych Planów Kapitałowych	76	181
Rezerwy na koszty niewykorzystanych urlopów	2 030	2 553
Naliczone zobowiązania z tytułu niewypłaconej premii	73	184
	10 115	30 108

Na dzień 31 grudnia 2021 roku Spółka oszacowała wartość rezerwy z tytułu poręczenia opisanego w nocie 29.1. w kwocie 7 344 tysiące złotych (31 grudnia 2020: 7 344 tysiące złotych).

Spółka zawarła umowę na budowę gazociągu, w której podwykonawcą Spółki była jednostka dominująca PBG S.A. w restrukturyzacji. Na dzień 31 grudnia 2021 roku Spółka nie rozpoznała zobowiązania z tytułu odpowiedzialności solidarnej za roszczenia podwykonawców PBG S.A. w restrukturyzacji (31 grudnia 2020: 131 tysięcy złotych).

Wartość bilansowa zobowiązań z tytułu dostaw i usług uznawana jest przez Spółkę za rozsądne przybliżenie wartości godziwej.

38.4. Pozostałe rezerwy krótkoterminowe

	31 grudnia 2021	31 grudnia 2020
Rezerwa na koszty napraw gwarancyjnych	9 816	3 390
Rezerwa na straty z tytułu umów	224	37 885
Rezerwy na koszty odpraw emerytalnych	430	241
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	755	656
Rezerwa na pozostałe świadczenia pracownicze	294	54
Pozostałe rezerwy	–	32
	11 519	42 258

38.5. Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych

Na dzień 31 grudnia 2021 roku i na dzień 31 grudnia 2020 roku Spółka nie posiada nierozliczonych transakcji walutowych o ujemnej wartości godziwej.

38.6. Zobowiązania z tytułu nabycia środków trwałych i wartości niematerialnych

Na dzień 31 grudnia 2021 roku Spółka wykazywała zobowiązania z tytułu nabycia rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych w kwocie 14 tysięcy złotych (31 grudnia 2020 roku: 22 tysiące złotych).

Na dzień 31 grudnia 2021 roku Spółka nie posiadała podpisanych umów dotyczących planowanych nakładów inwestycyjnych, które nie zostały na dzień zakończenia okresu sprawozdawczego ujęte w księgach rachunkowych.

38.7. Zmiana stanu rezerw, zobowiązań i rozliczeń międzyokresowych wykazanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej

38.7.1. Zobowiązania z tytułu kosztów niewykorzystanych urlopów

Zobowiązanie z tytułu koszty niewykorzystanych urlopów wyliczana jest miesięcznie w oparciu o faktyczną ilość dni niewykorzystanych urlopów na koniec każdego miesiąca. W ciągu roku obrotowego na każdy miesiąc przypada jedna dwunasta należnego urlopu za cały rok, powiększona o wszystkie niewykorzystane dni z okresów poprzednich. Ustalona w ten sposób ilość dni mnożona jest przez średnią stawkę dzienną dla danego pracownika, ustaloną w oparciu o wynagrodzenie z miesiąca, na który rezerwa jest wyliczana powiększone o obciążenia z tytułu ZUS.

	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2021	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2020
Początek okresu	2 553	2 769
Utworzenie rezerwy na zobowiązanie		–
Koszty wypłaconych świadczeń	(523)	(216)
Rozwiązanie rezerwy na zobowiązanie		–
Koniec okresu	<u><u>2 030</u></u>	<u><u>2 553</u></u>
Krótkoterminowe na dzień	2 030	2 553
Długoterminowe na dzień	–	–
	<u><u>2 030</u></u>	<u><u>2 553</u></u>

38.7.2. Naliczone zobowiązania z tytułu kosztów niewypłaconej premii

Spółka wypłaca pracownikom premię roczną, której wysokość jest uzależniona od stopnia realizacji zysku operacyjnego firmy. Zgodnie z postanowieniami Układu Zbiorowego Pracy (UZP), po zatwierdzeniu rocznego sprawozdania finansowego w terminie do 30 dni, Zarząd – po zasięgnięciu opinii Związków Zawodowych – podejmuje decyzję o wypłacie premii uznaniowej dla pracowników Spółki. W ciągu roku obrotowego Spółka tworzy rezerwę z tytułu premii rocznej w wysokości określonej w UZP, o ile Zarząd Spółki nie podejmie decyzji o jej nie tworzeniu. Spółka tworzy również rezerwę z tytułu premii dla kierowników projektów, wypłacaną po zakończeniu realizacji umowy.

	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2021	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2020
Początek okresu	184	537
Utworzenie rezerwy na zobowiązanie	18	42
Koszty wypłaconych świadczeń	(114)	(123)
Rozwiązanie rezerwy na zobowiązanie	(15)	(272)
Koniec okresu	<u><u>73</u></u>	<u><u>184</u></u>
Krótkoterminowe na dzień	73	184
Długoterminowe na dzień	–	–
	<u><u>73</u></u>	<u><u>184</u></u>

38.7.3. Rezerwa na koszty napraw gwarancyjnych

Rezerwy na kosztów naprawy gwarancyjne tworzone są na podstawie określonego przez Zarząd Spółki stopnia prawdopodobieństwa wystąpienia zobowiązania w przyszłości na podstawie realizowanych umów o usługę. Utrzymywane są w danym stopniu istnienia prawdopodobieństwa wystąpienia do dnia wygaśnięcia prawa do realizacji gwarancji lub roszczeń naprawczych.

	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2021	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2020
Początek okresu	31 874	24 985
Utworzenie rezerwy na zobowiązanie	14 967	16 527
Poniesione koszty napraw gwarancyjnych	(10 469)	(7 605)
Rozwiązanie rezerwy na zobowiązanie	(1 910)	(2 033)
Koniec okresu	<u><u>34 462</u></u>	<u><u>31 874</u></u>
Krótkoterminowe na dzień	9 816	3 390
Długoterminowe na dzień	24 646	28 484
	<u><u>34 462</u></u>	<u><u>31 874</u></u>

38.8. Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego

Na dzień 31 grudnia 2021 roku oraz na dzień 31 grudnia 2020 roku Spółka nie posiadała zobowiązań z tytułu podatku dochodowego.

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności podlegające regulacjom (na przykład sprawy celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów administracyjnych, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i sankcji. Brak odniesienia do utrwalonych regulacji prawnych w Polsce powoduje występowanie w obowiązujących przepisach niejasności i niespójności. Często występujące różnice w opiniach co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno wewnątrz organów państwowych, jak i pomiędzy organami państwowymi i przedsiębiorstwami, powodują powstawanie obszarów niepewności i konfliktów. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest znacząco wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym.

Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat, począwszy od końca roku, w którym nastąpiła zapłata podatku. W wyniku przeprowadzanych kontroli dotychczasowe rozliczenia podatkowe Spółki mogą zostać powiększone o dodatkowe zobowiązania podatkowe.

W 2018 roku w Spółce rozpoczęła się kontrola celno- skarbowa dotycząca rzetelności deklarowanych podstaw opodatkowania oraz prawidłowości obliczania i wpłacania podatku dochodowego za 2016 rok, która zakończyła się w dniu 27 września 2021 roku. Wynik kontroli podatkowej nie ma wpływu na wysokość bieżącego zobowiązania podatkowego Spółki.

39. Dotacje

Dotacje wykazane w sprawozdaniu finansowym na dzień 31 grudnia 2021 roku wynosiły 148 tysięcy złotych. Otrzymane dotacje dotyczą:

- działalności prewencyjnej Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń S.A., w ramach której spółka dofinansowała projekt, dostawy oraz instalację systemów detekcji i sygnalizacji gazu ziemnego dla dwóch pieców gazowych w RAFAKO S.A.; dotacja ma charakter pieniężny,
- działalności prewencyjnej Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń S.A., w ramach której spółka dofinansowała projekt wyposażenia magazynu farb i lakierów w system detekcji węglowodorów w RAFAKO S.A.; dotacja ma charakter pieniężny,
- działalności prewencyjnej Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń S.A., w ramach której spółka dofinansowała projekt modernizacji i rozbudowy systemu monitoring w RAFAKO S.A.; dotacja ma charakter pieniężny.

- działalności prewencyjnej Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń S.A. i InterRisk Towarzystwa Ubezpieczeń S.A. Vienna Insurance Group, w ramach której towarzystwa ubezpieczeniowe dofinansowują projekt poprawy bezpieczeństwa pożarowego w budynku produkcyjnym w RAFAKO S.A.; dotacje mają charakter pieniężny,
- projekt badawczy "Elastyczność istniejących bloków energetycznych przy ograniczonych nakładach inwestycyjnych" realizowany ze środków Narodowego Centrum Badań i Rozwoju w ramach działania POIR 1.2 w konkursie PBSE; dotacja ma charakter pieniężny,
- projekt badawczy "Opracowanie niskonakładowej metody zwiększenia skuteczności instalacji odsiarczania spalin" realizowany ze środków Narodowego Centrum Badań i Rozwoju w ramach działania POIR 1.2 w konkursie INNOCHEM ; dotacja ma charakter pieniężny,
- projekt badawczy "Układ metanowania CO2 do magazynowania energii elektrycznej poprzez produkcję CO2-SNG." projekt realizowany we współpracy z TAURON Wytwarzanie S.A., Instytut Chemicznej Przeróbki Węgla, Akademię Górniczo-Hutniczą, West Technology & Trading Polska Sp. z o.o. z Opola, EXERGON Sp. z o.o. z Gliwic, Instytut CEA z Francji oraz firmę Atmosstat z Francji; dotacja ma charakter pieniężny,
- projekt badawczy "Poligeneracyjny układ komunalny opalany biomasą i paliwami wtórnymi z odpadów." projekt realizowany we współpracy z firmami EXERGON Sp. z o.o. z Gliwic, TAURON Wytwarzanie S.A., Instytutem Chemicznej Przeróbki Węgla, firmą EQTEC z Hiszpanii, Instytut CEA z Francji oraz firmę Atmosstat z Francji; dotacja ma charakter pieniężny,
- projekt badawczy „HYBRYDOWY system ograniczenia emisji składników kwaśnych i popiołów lotnych ze spalin" realizowany ze środków Narodowego Centrum Badań i Rozwoju w ramach działania POIR 4.1.4 w konkursie Projekty Aplikacyjne; dotacja ma charakter pieniężny.

Rozliczenia z tytułu dotacji:

Cel dotacji	Stan na 1 stycznia 2021	Zwiększenia w okresie	Odpisanie dotacji w pozostałe przychody operacyjne w okresie	Zwrot dotacji w okresie	Inne zmniejszenia dotacji w okresie	Stan na 31 grudnia 2021
Modernizacja środków trwałych	150	–	(10)	–	–	140
Realizacja części projektu badawczego	290	2 410	(2 692)	–	–	8
	440	2 410	(2 702)	–	–	148

40. Emisja, wykup i spłata dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2021 roku oraz w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2020 roku Spółka nie przeprowadzała emisji, wykupu i spłat dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych.

41. Zmiany pozycji pozabilansowych, informacje o udzieleniu przez jednostkę poręczeń kredytu, pożyczki lub udzieleniu gwarancji

	31 grudnia 2021	31 grudnia 2020
Należności z tytułu gwarancji bankowych otrzymanych w głównej mierze jako zabezpieczenie wykonania umów handlowych, w tym:	102 483	176 687
- od jednostek powiązanych	-	-
Należności z tytułu otrzymanych poręczeń, w tym:	-	-
- od jednostek powiązanych	-	-
Weksle otrzymane jako zabezpieczenie, w tym:	43 393	48 243
- od jednostek powiązanych	23 877	12 973
Akredytywy	-	-
	145 876	224 930

	31 grudnia 2021	31 grudnia 2020
Zobowiązania z tytułu gwarancji bankowych udzielonych w głównej mierze jako zabezpieczenie wykonania umów handlowych, w tym:	182 878	329 033
- na rzecz jednostek powiązanych	-	-
Zobowiązania z tytułu udzielonych poręczeń, w tym:	1 183 567	1 183 594
- na rzecz jednostek powiązanych	1 183 567	1 183 594
Weksle wydane pod zabezpieczenie, w tym:	102 754	109 892
- na rzecz jednostek powiązanych	-	-
Akredytywy	-	-
	1 469 199	1 622 519

W okresie 12 miesięcy 2021 roku spółka RAFAKO S.A. zanotowała spadek poziomu zobowiązań warunkowych w kwocie 153 320 tysięcy złotych, który wynikał w głównej mierze ze spadku poziomu udzielonych gwarancji. Zobowiązania z tytułu udzielonych poręczeń na dzień 31 grudnia 2021 roku wynosiły 1 183 567 tysięcy złotych. Największą pozycję w tej grupie zobowiązań stanowią poręczenia udzielone w dniu 16 kwietnia 2014 roku oraz 24 lutego 2016 roku przez RAFAKO S.A. za zobowiązania jednostki zależnej E003B7 Sp. z o.o., z terminem obowiązywania do dnia 17 kwietnia 2028 roku, w związku z projektem na „Budowę nowych mocy w technologiach węglowych w TAURON Wytwarzanie S.A.– Budowa bloku energetycznego o mocy 910 MW na parametry nadkrytyczne w Elektrowni Jaworzno III – Elektrownia II”.

Największymi pozycjami wśród gwarancji udzielonych, które wygasły w okresie 12 miesięcy 2021 roku była gwarancja dobrego wykonania umowy w kwocie 20 750 tysięcy złotych oraz gwarancja zwrotu zaliczki w kwocie 20 750 tysięcy złotych.

W okresie 12 miesięcy 2021 roku Spółka odnotowała spadek poziomu należności warunkowych w kwocie 79 054 tysiące złotych, który wynikał przede wszystkim ze spadku poziomu należności z tytułu otrzymanych gwarancji. Największą pozycję wśród gwarancji otrzymanych w okresie 12 miesięcy 2021 roku stanowi gwarancja dobrego wykonania umowy w kwocie 3 074 tysiące złotych. Największą pozycję wśród gwarancji wygasłych w okresie 12 miesięcy 2021 roku stanowiła gwarancja dobrego wykonania umowy w kwocie 1 397 tysięcy euro.

42. Gwarancje bankowe i ubezpieczeniowe

Na dzień 31 grudnia 2021 roku Spółka posiadała zobowiązania warunkowe wynikające z gwarancji bankowych i ubezpieczeniowych o łącznej wartości 182 878 tysięcy złotych, w tym:

Lp.	Bank/ubezpiaczyciel wystawiający gwarancje	Kwota gwarancji (w tys. PLN)	Przedmiot gwarancji
1.	Alior Bank	39 062	dobrze wykonanie umowy, należyte usunięcie wad i usterek
2.	Allianz	5 493	dobrze wykonanie umowy, należyte usunięcie wad i usterek
3.	Generali	3 967	należyte usunięcie wad i usterek, zwrot zaliczki
4.	Hermes	7 281	dobrze wykonanie umowy, należyte usunięcie wad i usterek
5.	Hestia	13 738	dobrze wykonanie umowy, należyte usunięcie wad i usterek
6.	HSBC	1 336	dobrze wykonanie umowy, zwrot zaliczki
7.	InterRisk	4 500	dobrze wykonanie umowy, należyte usunięcie wad i usterek
8.	KUKE	52 600	dobrze wykonanie umowy, należyte usunięcie wad i usterek
9.	Lev Ins	15 322	dobrze wykonanie umowy, należyte usunięcie wad i usterek
10.	PKO BP	29 840	dobrze wykonanie umowy, należyte usunięcie wad i usterek
11.	Uniq	9 739	dobrze wykonanie umowy, należyte usunięcie wad i usterek, zwrot zaliczki
	RAZEM	182 878	

Zabezpieczenie wierzytelności większości ubezpieczycieli wystawiających gwarancje finansowe na zlecenie Spółki stanowią weksle własne in blanco wraz z deklaracjami wekslowymi, natomiast wierzytelności banków zabezpieczane są zabezpieczeniami wynikającymi z umów z bankami, w tym przede wszystkim przelewami wierzytelności z kontraktów.

43. Sprawy sporne, postępowania sądowe

43.1. Postępowanie sądowe przeciwko spółce Mostostal Warszawa S.A. oraz spółce Zakład Unieszkodliwiania Odpadów sp. z o.o.

Dnia 20 marca 2017 roku Spółka złożyła w Sądzie Okręgowym w Gliwicach pozew kierowany solidarnie przeciwko spółce Mostostal Warszawa S.A. oraz spółce Zakład Termicznego Unieszkodliwiania Odpadów sp. z o.o. o zapłatę kwoty w wysokości 16 157 215 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 18 listopada 2016 roku z tytułu wystawionej faktury za zrealizowane przez Spółkę, a niezapłacone przez Mostostal Warszawa S.A. oraz Zakład Unieszkodliwiania Odpadów

sp. z o.o. prace wykonane w ramach umowy podwykonawczej dotyczącej inwestycji ZTUO Szczecin. RAFAKO S.A. uznaje, że roszczenie jest zasadne, ponieważ prace zostały zrealizowane, na poparcie czego została przeprowadzona przez Spółkę stosowna inwentaryzacja prac, a jej wyniki przekazane dłużnikom. W dniu 29 marca 2017 roku sąd wydał nieprawomocny nakaz zapłaty kwot dochodzonych pozewem. Pozwane spółki w dniu 19 kwietnia 2017 roku złożyły do sądu sprzeciwy od nakazu zapłaty. Powołany przez sąd biegły sporządził opinię oraz opinię uzupełniającą, do których Spółka nie zgłosiła uwag, ponieważ opinia w całości uwzględniała/potwierdziła ilość i wartość prac podlegających rozliczeniu na rzecz RAFAKO S.A. Uwagi i zastrzeżenia do opinii zgłosili pozwani, w tym wniosek o wyłączenie wcześniej powołanego biegłego - Spółka nie zgadza się ze stanowiskiem pozwanych. Aktualnie Spółka oczekuje decyzji sądu w tym zakresie.

Na dzień 31 grudnia 2021 roku Spółka prezentuje tę należność sporną, po uwzględnieniu ostrożnościowego odpisu aktualizującego, w kwocie netto 13 milionów złotych w pozycji „Pozostałe należności i rozliczenia międzyokresowe kosztów”. W ocenie kancelarii prawnej reprezentującej Spółkę w tym postępowaniu powództwo jest uzasadnione (szansa pozytywnego rozstrzygnięcia wynosi ok. 90%). Mając na uwadze powyższe w ocenie Zarządu Spółki ryzyko związane z realizowalnością powyższego aktywa w wykazanej kwocie netto na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego jest minimalne.

43.2. Sprawa z powództwa spółki Elektrobudowa S.A.

Spółka Elektrobudowa S.A. złożyła w Sądzie Okręgowym w Gliwicach powództwo przeciwko Zarządcy PBG S.A. w restrukturyzacji i RAFAKO S.A. (solidarnie), w wyniku czego 20 marca 2020 roku sąd wydał nieprawomocny nakaz zapłaty. Powództwo dotyczy odpowiedzialności solidarnej za zapłatę wynagrodzenia w kwocie 4 664 377,56 złotych. RAFAKO S.A. w całości odrzuca roszczenie ze względu na fakt, że umowa podwykonawcza z PBG S.A. w restrukturyzacji i dalszego podwykonawstwa z Elektrobudową S.A. nie miała charakteru umowy o roboty budowlane, co skutkuje brakiem odpowiedzialności solidarnej. W dniu 16 września 2020 roku odbyła się rozprawa, na której przesłuchano część świadków. Strony zostały zobowiązane do złożenia dalszych pism procesowych. Na dzień publikacji niniejszego sprawozdania finansowego termin kolejnej rozprawy nie został wyznaczony.

43.3. Sprawa z powództwa Stal-Systems S.A.

W dniu 24 marca 2020 roku Sąd Okręgowy w Gliwicach wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym w sprawie z powództwa Stal-Systems S.A. przeciwko (solidarnie) RAFAKO i PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. (PGE). Powództwo obejmuje roszczenie o zapłatę wynagrodzenia wobec powoda jako podwykonawcy RAFAKO przy realizacji kontraktu: Bełchatów - modernizacja elektrofiltrów bloku 2 w kwocie 3 391 319,10 złotych. Sprzeciw od nakazu wniesiony w dniu 15 czerwca 2020 roku. Podstawą zaskarżenia wydanego nakazu jest fakt potrącenia wierzytelności powoda z karą umowną naliczoną przez Spółkę, w związku z czym RAFAKO S.A. uznaje roszczenie za niezasadne. W dniu 11 marca 2022 roku Sąd zasądził solidarnie od RAFAKO S.A. i PGE S.A. na rzecz powoda kwotę ok. 2,7 mln złotych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie oraz proporcjonalną część kosztów procesu. Od rzeczonoego wyroku Spółka złożyła apelację, termin rozprawy apelacyjnej nie został jeszcze wyznaczony.

43.4. Sprawa sporna z CIECH SODA POLSKA S.A.

Pismem z dnia 13 czerwca 2020 roku spółka CIECH SODA POLSKA S.A. (CIECH) złożyła RAFAKO S.A. oświadczenie o odstąpieniu od umowy na modernizację kotła OP140 Nr 4 w Elektrociepłowni Janikowo z winy RAFAKO S.A. i wezwała do zapłaty kary umownej w wysokości 3 935 500,00 złotych z tego tytułu. Wskazane przez CIECH podstawy do odstąpienia od umowy RAFAKO S.A. uznaje jako pozorne i sztucznie wykreowane, w związku z czym, w odpowiedzi na to działanie, dnia 15 czerwca 2020 roku RAFAKO S.A. złożyło oświadczenie o odstąpieniu od umowy z winy CIECH i oświadczyło o bezskuteczności odstąpienia drugiej strony. Następnie CIECH w dniu 17 czerwca 2020 roku złożył żądanie wypłaty gwarancji bankowej dobrego wykonania kwoty 5 903 250 złotych, co, poza brakiem podstaw do takiego roszczenia, co do zasady jest sumą dalece przekraczającą kwotę naliczonej kary umownej. W zakresie kwoty zrealizowanej gwarancji finansowej przewyższającej naliczone kary Spółka otrzymała sądowy nakaz zapłaty. CIECH złożył w Sądzie sprzeciw od tego nakazu, na który Spółka odpowiedziała kolejnym pismem procesowym wyrażając jednocześnie zgodę na skierowanie sprawy do postępowania mediacyjnego. Strony nie porozumiały się w drodze mediacji. W dniu 22 kwietnia 2022 roku zapadł wyrok oddalający powództwo. Spółka nie zgadza się z przedstawionymi ustnie motywami rozstrzygnięcia, jednakże decyzja co do złożenia apelacji podjęta zostanie po otrzymaniu pisemnego uzasadnienia wyroku.

43.5. Sprawa sporna z UAB VILNIAUS KOGENERACINE JEGAINÉ

RAFAKO S.A. złożyła 10 lipca 2020 roku wniosek o wszczęcie postępowania arbitrażowego z UAB VILNIAUS KOGENERACINE JEGAINÉ (VKJ) tj. zamawiającym na projekcie Wilno, które toczyć się będzie w Instytucie Arbitrażowym Sztokholmskiej Izby Handlowej w Sztokholmie. Podstawowymi roszczeniami złożonymi przez Spółkę w tym postępowaniu są: i) wydłużenie okresu realizacji projektu do 1 kwietnia 2021 roku oraz ii) wypłaty dodatkowego wynagrodzenia dotyczącego dodatkowych kosztów realizacji projektu. VKJ złożyła wstępną odpowiedź na żądanie RAFAKO S.A. W listopadzie 2020 roku harmonogram procedowania sporu przed sądem arbitrażowym uległ zmianie, a Strony wyraziły wolę rozszerzenia przedmiotu sporu w związku ze wzajemnym odstąpieniem od Umowy. W styczniu 2021 roku, w związku z rozwiązaniem umowy pomiędzy stronami, Spółka przedłożyła przed sądem arbitrażowym żądanie zasądzenia na jej rzecz zapłaty zaległego wynagrodzenia oraz dodatkowych roszczeń. W maju 2021 roku VKJ złożyła odpowiedź na pozew RAFAKO S.A. oraz pozew wzajemny, w którym żąda całkowitego oddalenia pozwu RAFAKO S.A. oraz uznania odstąpienia RAFAKO S.A. od umowy za nieważne.

Kwestie wzajemnych roszczeń finansowych stron będą zależne od wskazania przez Trybunał strony winnej rozwiązania umowy i w związku z tym będą przedmiotem dalszych etapów postępowania. Rozstrzygnięcie w ramach pierwszego etapu postępowania arbitrażowego spodziewane jest w ciągu najbliższych 3 miesięcy.

43.6. Sprawa sporna z powództwa Kaefer Sp. z o.o.

W dniu 19 kwietnia 2021 roku do RAFAKO S.A. wpłynął odpis nakazu zapłaty wydanego wobec Spółki oraz PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. (PGE) z powództwa Termokor Kaefer Sp. z o.o. na kwotę 1 482 000 złotych. Wskazana kwota dotyczy wynagrodzenia powoda jako dalszego podwykonawcy na jednym z projektów. Spółka wniosła sprzeciw od nakazu zapłaty wnosząc o zobowiązanie przez sąd powoda do przedstawienia dokumentacji ze sporu ze Stal-Systems S.A., co pozwoli ocenić istnienie roszczenia oraz ewentualną odpowiedzialność solidarną RAFAKO S.A. z tego tytułu. Na rozprawie, która odbyła się dnia 28 października 2021 roku, Sąd zobowiązał strony do podjęcia negocjacji ugodowych, do ugody jednak nie doszło.

43.7. UAB Dzukijos Statyba

Wileński Sąd Okręgowy w dniu 25 lutego 2021 roku wydał wyrok zaoczny w sprawie z powództwa UAB „Dzukijos statyba” zasądzając od Spółki oraz PBG.S.A. w restrukturyzacji 343 666 euro, co odpowiada części wynagrodzenia umownego nieotrzymanego od PBG S.A. w restrukturyzacji za prace wykonane w ramach projektu Wilno. W dniu 13 maja 2021 roku pełnomocnik Spółki wniósł do Sądu wniosek o rewizję wyroku argumentując brakiem możliwości uczestnictwa RAFAKO S.A. w sporze, a przez to obrony własnych interesów jak również wydanie rozstrzygnięcia bez zapoznania się przez sąd z kluczowymi w sprawie dowodami. Sąd pozytywnie rozpatrzył ten wniosek, uchylił wydany wcześniej wyrok i zobowiązał RAFAKO S.A. do złożenie odpowiedzi na pozew, co Spółka uczyniła we właściwym terminie. W dniu 21 marca 2022 roku zapadł korzystny dla RAFAKO S.A. wyrok oddalający powództwo w całości, zaś 21 kwietnia 2022 roku Spółka otrzymała od swojego litewskiego pełnomocnika informację o apelacji złożonej przez powoda, co do której opracowywana jest odpowiedź.

43.8. Sprawa przeciwko TERMOMECCANICA ECOLOGIA SOCIETA PER AZIONI (TM.E) i Zakład Unieszkodliwiania Odpadów sp. z o.o.

W dniu 30 grudnia 2021 roku Spółka wniosła pozew do Sądu Okręgowego w Szczecinie o solidarną zapłatę przez w/w podmioty kwoty 1 466 851,27 złotych wraz z odsetkami. Rzeczne roszczenie jest oparte o twierdzenie RAFAKO, iż przywołana kwota stanowi należną RAFAKO od TM.E. niezapłaconą część kwoty faktury za której zapłatę solidarną odpowiedzialność ponosi – jako inwestor - Zakład Unieszkodliwiania Odpadów sp. z o.o.

44. Transakcje z podmiotami powiązаныmi

Podmioty powiązane z RAFAKO S.A. obejmują kluczowy personel kierowniczy, jednostki zależne wyłączone z obowiązku konsolidacji oraz pozostałe podmioty powiązane, do których Spółka zalicza podmioty kontrolowane przez Zarząd Spółki. Do najważniejszych pozostałych podmiotów powiązanych Spółka zalicza spółki: PBG S.A. w restrukturyzacji, RAFAKO Engineering Sp. z o.o., Energotechnika Engineering Sp. z o.o. oraz E003B7 Sp. z o.o.

Nierozliczone salda należności oraz zobowiązań zazwyczaj regulowane są w środkach pieniężnych. Informacje o zobowiązaniach warunkowych dotyczących podmiotów powiązanych zaprezentowano w nocie 41.

W okresie 12 miesięcy 2021 roku oraz w okresie 12 miesięcy 2020 roku Spółka nie zawierała istotnych transakcji z podmiotami powiązаныmi na warunkach innych niż rynkowe.

W okresie objętym sprawozdaniem finansowym ujęto następujące kwoty przychodów ze sprzedaży oraz należności od podmiotów powiązanych:

	Przychody z działalności operacyjnej	
	od 01.01.2021 do 31.12.2021	od 01.01.2020 do 31.12.2020
Sprzedaż do:		
Jednostki powiązane kapitałowo	20 809	6 302
Jednostki powiązane osobowo	422	17
RAZEM	21 231	6 319

	Należności	
	31 grudnia 2021	31 grudnia 2020
Sprzedaż do:		
Jednostki powiązane kapitałowo	16 345	50 128
Jednostki powiązane osobowo	49 943	–
RAZEM	66 288	50 128

W okresie objętym sprawozdaniem finansowym ujęto następujące kwoty zakupów oraz zobowiązań wobec podmiotów powiązanych:

	Zakupy (koszty, aktywa)	
	od 01.01.2021 do 31.12.2021	od 01.01.2020 do 31.12.2020
Zakup od:		
Jednostki powiązane kapitałowo	17 717	16 314
Jednostki powiązane osobowo	124	1 092
RAZEM	17 841	17 406

	Zobowiązania	
	31 grudnia 2021	31 grudnia 2020
Zakup od:		
Jednostki powiązane kapitałowo	11 905	10 617
Jednostki powiązane osobowo	1	116
RAZEM	11 906	10 733

44.1. Akcje w posiadaniu członków organów zarządzających i nadzorujących

Ilość akcji Spółki będących w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących, a także ilość akcji i udziałów w jednostkach powiązanych ze Spółką, będących w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących, według stanu na 31 grudnia 2021 roku, przedstawia poniższa tabela:

Nazwa spółki	Łączna liczba akcji (udziałów)	Wartość nominalna akcji (udziałów) w złotych
Osoba zarządzająca		
Maciej Stańczuk	Nowe Technologie Budowlane Sp. z o.o. 24	1 200
Osoba nadzorująca		
Przemysław Schmidt	Get Fresh Sp. z o.o. 50	2 500
	Comanche Investments Sp. z o.o. (spółka wygaszana) 160	80 000
Piotr Zimmerman	ZiW Szkolenia Sp. z o.o. 80	4 000
	Zimmerman Filiipiak Restrukturyzacja S.A. 485	48 500
	Zimmerman Sierakowski i Partnerzy Kancelaria Radców Prawnych i Adwokatów Spółka Partnerska –	–
	Plus Media i Finanse Sp. z o.o. 66	6 600
	BPE Akademos Sp. z o.o. 25	1 250
	Martin's Media Sp. z o.o. 20	1 000
	Kinga Banaszak-Filipiak	FCS Business Solutions Sp. z o.o. KFMT Sp. z o.o. 50 udziałów 30 udziałów

44.2. Jednostka dominująca Spółki

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego RAFAKO S.A. nie posiada podmiotu dominującego.

44.3. Wspólne przedsięwzięcia, w których Spółka jest współnikiem

Spółka nie prowadzi wspólnych przedsięwzięć.

44.4. Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi

W okresie 12 miesięcy 2021 roku oraz w okresie 12 miesięcy 2020 roku Spółka nie zawierała istotnych transakcji z podmiotami powiązanymi na innych warunkach niż rynkowe. Wszelkie transakcje z podmiotami powiązanymi są przeprowadzane na warunkach stosowanych przez Spółkę w relacjach gospodarczych z podmiotami niepowiązanymi. Wynagrodzenie ustalane jest najczęściej w drodze przetargu, ustalane są standardowe warunki płatności. Podmiot powiązany musi zapewnić wykonanie usługi zgodnie z dokumentacją, udzielić gwarancji na określony czas oraz przedstawić zabezpieczenie w postaci finansowej gwarancji dobrego wykonania umowy lub weksla in blanco. Wobec podmiotów powiązanych obowiązują również standardowe kary umowne, zapisy zabezpieczające zachowanie tajemnicy, własności przemysłowej, ubezpieczenia kontraktu, działania siły wyższej i rozstrzygnięcia ewentualnych sporów.

44.5. Transakcje z udziałem innych członków Zarządu i Rady Nadzorczej

W okresie sprawozdawczym i porównywalnym okresie sprawozdawczym nie udzielono pożyczek członkom Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki.

W okresie sprawozdawczym i porównywalnym okresie sprawozdawczym Spółka nie prowadziła żadnych transakcji z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej.

44.6. Udziały wyższej kadry kierowniczej w programie akcji pracowniczych

Spółka nie prowadzi programu akcji pracowniczych.

44.7. Transakcje z kluczowym personelem kierowniczym Spółki

Do kluczowego personelu kierowniczego Spółki zalicza członków zarządu i rady nadzorczej. Wynagrodzenie kluczowego personelu w okresie objętym sprawozdaniem finansowym wyniosło:

	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2021	Okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2020
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia i narzuty)*	3 661	4 375
Nagrody jubileuszowe	–	–
Świadczenia po okresie zatrudnienia	23	362
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	236	100
	3 920	4 837

Szczegółowe informacje o wynagrodzeniach Zarządu oraz Rady Nadzorczej Spółki przedstawiono w nocie 44.8.

Spółka nie otrzymała i nie udzieliła kluczowemu personelowi kierowniczemu żadnych pożyczek w okresie objętym sprawozdaniem finansowym.

W 2021 roku Spółka nie dokonała transakcji zakupu od kluczowego personelu kierowniczego i kluczowego personelu kierowniczego. Nie wykazuje także salda zobowiązań z tego tytułu.

W 2021 roku Spółka nie dokonała transakcji sprzedaży do kluczowego personelu kierowniczego i kluczowego personelu kierowniczego. Nie wykazuje także salda należności z tego tytułu.

44.8. Wynagrodzenia Członków Zarządu oraz Członków Rady Nadzorczej Spółki

Wynagrodzenie wypłacone członkom Zarządu oraz członkom Rady Nadzorczej Spółki za rok zakończony 31 grudnia 2021 roku przedstawiało się następująco:

dane w tysiącach złotych

	Wynagrodzenie zasadnicze	Wynagrodzenie wypłacone w postaci nagród	Wynagrodzenie z pozostałych tytułów*
Zarząd	2 294	–	307
Domagalski Łabędzki Radosław	720	–	47
Zawisza Mariusz	280	–	32
Porzucek Ewa	75	–	43
Pietrzyk Jarosław	540	–	183
Stańczuk Maciej	679	–	2
Rada Nadzorcza	749	–	354
Gerula Krzysztof	53	–	58
Schmidt Przemysław	131	–	133
Sikorski Michał	130	–	39
Stańczuk Maciej	6	–	22
Milczarski Konrad	53	–	60
Zimmerman Piotr	204	–	6
Sierakowski Bartosz	62	–	1
Dębski Zbigniew	55	–	34
Banaszak-Filipiak Kinga	55	–	1
Razem	3 043	–	661

Wynagrodzenie wypłacone członkom Zarządu oraz członkom Rady Nadzorczej Spółki za rok zakończony 31 grudnia 2020 roku przedstawiało się następująco:

dane w tysiącach złotych

	Wynagrodzenie zasadnicze	Wynagrodzenie wypłacone w postaci nagród	Wynagrodzenie z pozostałych tytułów
Zarząd	2 714	–	549
Wasilewska-Semail Agnieszka	420	–	29
Ciechanowski Jerzy	5	–	–
Jarczewski Paweł	285	–	407
Drozd Jacek	648	–	81
Sikorski Michał	144	–	1
Domagalski Łabędzki Radosław	444	–	5
Zawisza Mariusz	326	–	19
Porzucek Ewa	221	–	1
Pietrzyk Jarosław	221	–	6

	Wynagrodzenie zasadnicze	Wynagrodzenie wypłacone w postaci nagród	Wynagrodzenie z pozostałych tytułów
Rada Nadzorcza	814	–	530
Gerula Krzysztof	99	–	55
Schmidt Przemysław	132	–	127
Szyska Adam	44	–	68
Sikorski Michał	56	–	14
Karney Jerzy	21	–	–
Maćkowiak Michał	32	–	51
Stańczuk Maciej	89	–	37
Milczarski Konrad	67	–	68
Zimmerman Piotr	133	–	1
Sierakowski Bartosz	55	–	1
Wiśniewska Małgorzata	86	–	108
Razem	3 528	–	1 079

45. Stanowisko Zarządu odnośnie możliwości zrealizowania wcześniej publikowanych prognoz

Spółka nie publikowała prognoz na 2021 rok.

46. Informacja o umowie z biegłym rewidentem lub podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych za wyżej wymienione okresy

Poniższa tabela przedstawia wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych wypłacone lub należne za rok zakończony dnia 31 grudnia 2021 roku i 31 grudnia 2020 roku w podziale na rodzaje usług:

Rodzaj usługi	Rok zakończony 31 grudnia 2021*	Rok zakończony 31 grudnia 2020*
Obowiązkowe badanie jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego	149	149
Pozostałe usługi	-	-
Razem**	149	149

* odnosi się do Grant Thornton Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa

47. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Celem zarządzania ryzykiem finansowym RAFAKO S.A. jest ograniczenie zmienności generowanych przepływów pieniężnych oraz osiąganych wyników finansowych na podstawowej działalności biznesowej do akceptowalnego poziomu. Do głównych instrumentów finansowych z których korzystała Spółka należą: środki pieniężne, lokaty krótkoterminowe, transakcje wymiany walut, kredyt w rachunku bieżącym i obrotowym, faktoring oraz umowy leasingu. Głównym zadaniem wspomnianych instrumentów jest wspomaganie i zabezpieczenie finansowe bieżącej działalności operacyjnej Spółki poprzez stabilizowanie i neutralizowanie ryzyk płynności finansowej, zmienności kursów walutowych i stóp procentowych, a także efektywną dystrybucję dostępnych środków finansowych. Pozostałe instrumenty finansowe – takie jak należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług – powstają w związku z prowadzeniem przez Spółkę bieżącej działalności biznesowej i są nieodłącznym jej elementem.

Spółka nie prowadzi obrotu instrumentami finansowymi. Wszystkie opisane w niniejszym rozdziale instrumenty mają charakter wspomagający bezpośrednio procesy biznesowe, wynikające z prowadzonej działalności podstawowej. Spółka nie dopuszcza do wykorzystania instrumentów finansowych w celach spekulacyjnych czy innych, niepowiązanych ściśle z podstawową działalnością operacyjną.

Najistotniejszym rodzajem ryzyka finansowego na jakie narażona jest Spółka jest ryzyko płynności, które zostało szeroko opisane w nocie 7 i 47.5.

47.1. Ryzyko walutowe

Istotnym rodzajem ryzyka finansowego, na które narażona jest Spółka jest ryzyko walutowe, które wynika ze zmian kursu walutowego, powodujących niepewność, co do przyszłego poziomu przepływów pieniężnych denominowanych w walutach obcych. Ekspozycja na ryzyko walutowe Spółki wynika z faktu, że znaczna część jej przepływów pieniężnych jest wyrażona w walutach obcych. Zmiany kursu PLN do walut obcych, szczególnie mające miejsce w krótkim okresie czasu

i występujące z dużą dynamiką, mogą mieć istotny wpływ zarówno na rentowność realizowanych kontraktów denominowanych w walutach obcych, jak i poziom różnic kursowych liczonych od pozycji aktywów i zobowiązań wyrażonych w walutach obcych, a przeliczanych na PLN.

W minionym okresie ponad 42,4% zafakturowanych przychodów Spółki wyrażonych było w walutach obcych, przede wszystkim w EUR.

Strategia zarządzania ryzykiem walutowym stosowana przez Spółkę zakłada wykorzystanie w jak największym stopniu naturalnego zabezpieczenia. Spółka dąży do jak największego strukturalnego dopasowania przychodów i kosztów w tej samej walucie w ramach realizowanych kontraktów. Ekspozycja netto na ryzyko walutowe, która nie jest zabezpieczana w sposób naturalny, zabezpieczana jest w momencie zawierania transakcji w granicach od 30% do 70% szacowanej wartości ekspozycji netto, wyłącznie za pomocą zaakceptowanych typów instrumentów pochodnych. Na dzień 31 grudnia 2021 roku, Spółka nie posiadała otwartych pozycji zabezpieczających.

Aktywa oraz zobowiązania finansowe Spółki, inne niż instrumenty pochodne wyrażone w walutach obcych, przeliczone na PLN kursem zamknięcia obowiązującym na dzień bilansowy przedstawiają się następująco:

	Wartość wyrażona w walucie (w tysiącach)							Wartość po przeliczeniu	
	EUR	USD	GBP	HUF	SEK	IDR	RSD		SGD
31 grudnia 2021 roku									
Aktywa finansowe (+):									
Pożyczki	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności finansowe	20 347	-	-	-	-	-	-	-	106 516
Pozostałe aktywa finansowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	5 395	1	-	-	-	-	-	-	24 820
Zobowiązania finansowe (-):									
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	(23 746)	(71)	(1)	-	-	-	-	(31)	(109 604)
Ekspozycja na ryzyko walutowe razem	1 996	(70)	(1)	-	-	-	-	(31)	21 732
31 grudnia 2020 roku									
Aktywa finansowe (+):									
Pożyczki	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności finansowe	31 795	-	-	-	-	-	-	-	171 285
Pozostałe aktywa finansowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 703	-	-	-	-	-	-	-	7 857
Zobowiązania finansowe (-):									
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leasing	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	(33 376)	(134)	-	-	-	(663)	(1 323)	(54)	(154 732)
Ekspozycja na ryzyko walutowe razem	122	(134)	-	-	-	(663)	(1 323)	(54)	24 410

Z uwagi na wartość przewidywanych przychodów i kosztów oraz bieżącą strukturę ekspozycji walutowej netto Spółka nie podjęła decyzji dotyczącej zawierania nowych terminowych transakcji walutowych na kupno lub sprzedaż walut obcych

w granicach wyznaczonych przyjętą polityką zabezpieczania ryzyka walutowego. Spółka okresowo dokonuje uaktualnienia wartości swoich pozycji walutowych i na ich podstawie podejmuje decyzje co do ich ewentualnego zabezpieczenia.

Analiza wrażliwości zakłada wzrost lub spadek kursów EUR/PLN oraz USD/PLN o 10% w stosunku do kursu zamknięcia obowiązującego na poszczególne dni bilansowe. Takie wahanie zostało przyjęte jako racjonalne na podstawie analizy wahań historycznych kursów walut z ostatnich 5 lat.

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego brutto (w związku ze zmianą wartości aktywów i zobowiązań finansowych) na racjonalnie możliwe wahania przede wszystkim kursu EUR, SGD oraz USD przy założeniu niezmienności innych czynników.

	Wzrost/spadek kursu waluty	Wpływ na wynik finansowy brutto	Wpływ na wynik finansowy netto
31 grudnia 2021 – EUR	+10%	200	162
	-10%	(200)	(162)
31 grudnia 2021 – SGD	+10%	(3)	(2)
	-10%	3	2
31 grudnia 2021 – USD	+10%	(7)	(6)
	-10%	7	6

	Wzrost/spadek kursu waluty	Wpływ na wynik finansowy brutto	Wpływ na wynik finansowy netto
31 grudnia 2020 – EUR	+10%	12	10
	-10%	(12)	(10)
31 grudnia 2020 – SGD	+10%	(5)	(4)
	-10%	5	4
31 grudnia 2020 – USD	+10%	(13)	(11)
	-10%	13	11
31 grudnia 2020 – RSD	+10%	(132)	(107)
	-10%	132	107

Ekspozycja na ryzyko walutowe ulega zmianom w ciągu roku w zależności od wolumenu transakcji przeprowadzanych w walucie. Niemniej powyższą analizę wrażliwości można uznać za reprezentatywną dla określenia ekspozycji Spółki na ryzyko walutowe na koniec okresu sprawozdawczego.

47.2. Ryzyko stopy procentowej

Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej koncentruje się na zminimalizowaniu wahań przepływów odsetkowych z tytułu aktywów oraz zobowiązań finansowych oprocentowanych zmienną stopą procentową. Na dzień 31 grudnia 2021 roku Spółka posiadała aktywną umowę kredytową, w związku z czym ewentualne zmiany stóp procentowych stanowią ryzyko dla działalności RAFAKO S.A. Ryzyko związane ze zmianą stóp procentowych może oddziaływać na zmianę oprocentowania kredytu oraz depozytów posiadanych przez Spółkę.

Ryzyko stopy procentowej – wrażliwość na zmiany

Poniżej przedstawiono analizę wrażliwości wyniku finansowego w odniesieniu do potencjalnego wahania stopy procentowej w górę oraz w dół o 5%, przy założeniu niezmienności innych czynników. Kalkulację przeprowadzono na podstawie zmiany średniej stopy procentowej obowiązującej w okresie o (+/-) 6,6% oraz w odniesieniu do aktywów oraz zobowiązań finansowych wrażliwych na zmianę oprocentowania tj. oprocentowanych zmienną stopą procentową.

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego brutto na racjonalnie możliwe zmiany stóp procentowych. Nie przedstawiono wpływu na kapitał własny Spółki.

	Zwiększenie/ zmniejszenie o punkty procentowe	Wpływ na wynik finansowy brutto
Okres zakończony dnia 31 grudnia 2021 roku		
PLN	+ 6,6%	2 349
EUR	+ 6,6%	6 974
PLN	- 6,6%	(2 349)
EUR	- 6,6%	(6 974)
Okres zakończony dnia 31 grudnia 2020 roku		
PLN	+ 1%	606
EUR	+ 1%	1 780
PLN	- 1%	(606)
EUR	- 1%	(1 780)

47.3. Ryzyko cen towarów

Spółka jest narażona na ryzyko wzrostu cen, szczególnie materiałów strategicznych dla jej działalności. Na poziom tego ryzyka znacząco wpływa sytuacja na światowych rynkach cen surowców – stali, metali szlachetnych, paliw i energii powodowana zarówno wahaniami kursów walut jak i koncentracją producentów zmierzającą do prowadzenia wspólnej kontroli cen. Strategia zarządzania ryzykiem cen towarów zakłada dążenie do zawierania kontraktów z poddostawcami materiałów i usług w walucie kontraktu głównego, lokowanie dostaw materiałów po stronie klienta, jak również zawieranie umów zakupowych w cenach stałych. Spółka nie zawiera wieloletnich umów z poddostawcami, zakres dostaw i dostawcy ustalani są indywidualnie w zależności od potrzeb.

W roku 2021 struktura dostawców charakteryzowała się znacznym rozdrobieniem, a udział żadnego z dostawców nie przekroczył poziomu 10% łącznej wartości zakupów.

RAFAKO S.A. zaopatruje się u dostawców zewnętrznych przede wszystkim w różnego rodzaju usługi obce, dostawę i montaż maszyn/urządzeń, usługi budowlano – montażowe, usługi transportowe a także w rury, blachy, materiały kształtowe, materiały spawalnicze, urządzenia specjalistyczne. Spółka dokonuje zakupów zarówno od dostawców krajowych (75,3% całości zakupów), jak i dostawców zagranicznych (24,7%), w związku z czym Spółka narażona jest na ryzyko walutowe, które zostało szerzej opisane w nocie 47.1.

47.4. Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe Spółki jest ściśle związane z prowadzeniem podstawowej działalności. Wynika ono z zawartych kontraktów handlowych i związane jest z potencjalnym wystąpieniem zdarzeń, które mogą przybrać postać niewypłacalności kontrahenta, częściowej spłaty należności lub istotnego opóźnienia w spłacie należności. Udzielanie klientom, tzw. kredytu kupieckiego jest aktualnie nieodłącznym elementem prowadzenia działalności gospodarczej, jednakże Spółka podejmuje szereg działań mających na celu zminimalizowanie ryzyk związanych z podjęciem współpracy z potencjalnie nierzetelnym klientem. Wszyscy klienci, którzy pragną korzystać z kredytów kupieckich, poddawani są procedurom wstępnej weryfikacji.

Klienci, którzy w opinii Spółki, na podstawie przeprowadzonej weryfikacji, nie są wiarygodni finansowo, są zobowiązani do przedstawienia odpowiednich zabezpieczeń finansowych, które minimalizują ryzyko niewypłacalności tych firm wobec Spółki.

Należności o podwyższonym poziomie ryzyka kredytowego zostały szczegółowo opisane w nocie 43.

Spółka zbudowała model służący do szacowania oczekiwanych strat z portfela należności oraz aktywów z tytułu umowy. Dla należności z tytułu dostaw i usług oraz aktywów z tytułu umowy zastosowano uproszczoną wersję modelu zakładającą kalkulację straty dla całego życia instrumentu.

Model dotyczący pozostałych aktywów zakłada dla instrumentów, dla których wzrost ryzyka kredytowego od pierwszego ujęcia nie był znaczący lub ryzyko jest niskie, ujęcie w pierwszej kolejności strat z niewykonania zobowiązania dla okresu kolejnych 12 miesięcy.

Oczekiwana strata kredytowa jest kalkulowana w momencie ujęcia należności w sprawozdaniu z sytuacji finansowej oraz jest aktualizowana na każdy kolejny dzień kończący okres sprawozdawczy, w zależności od ilości dni przeterminowania danej należności. Polityka w zakresie szacowania odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych jest stosowana wg takich samych zasad w odniesieniu do podmiotów powiązanych, jak i pozostałych. Na dzień 31 grudnia 2021 roku Spółka dokonała weryfikacji modelu szacowania oczekiwanych strat kredytowych dla należności handlowych oraz ustaliła nowe stawki odpisów w zależności od liczby dni, o jaką dana należność z tytułu dostaw i usług jest przeterminowana.

Dla udzielonych pożyczek Spółka uznaje, że mają one niskie ryzyko kredytowe, jeżeli nie są przeterminowane na dzień oceny, a pożyczkobiorca potwierdził saldo wierzytelności.

W odniesieniu do dłużnych papierów wartościowych notowanych, dla których dostępne są dane finansowe emitentów tych papierów, Spółka przyjmuje, że ryzyko kredytowe jest niskie, jeżeli sytuacja finansowa emitentów tych papierów, oceniona na podstawie dostępnych sprawozdań finansowych, nie budzi obaw. Spółka przyjęła, że znaczny wzrost ryzyka następuje m.in. gdy przeterminowanie płatności przekracza 90 dni. Jeśli wzrost ryzyka kredytowego był znaczny, ujmuje się straty odpowiednie dla całego życia instrumentu. Spółka przyjmuje, że niewykonanie zobowiązania następuje, gdy przeterminowanie wynosi 180 dni lub wystąpiły inne okoliczności na to wskazujące, które zostały szerzej opisane w nocie 8.11 niniejszego sprawozdania finansowego. Pozycje, dla których stwierdzono niewykonanie zobowiązania przez dłużnika w rozumieniu opisanym wyżej, Spółka traktuje jako aktywa finansowe dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe.

Spółka dla należności z tytułu udzielonych pożyczek oraz należności z tytułu obligacji stosuje model ogólny. W modelu ogólnym Spółka monitoruje zmiany poziomu ryzyka kredytowego związanego z danym składnikiem aktywów finansowych oraz klasyfikuje aktywa finansowe do jednego z trzech etapów wyznaczania odpisów z tytułu utraty wartości w oparciu o obserwację zmiany poziomu ryzyka kredytowego w stosunku do początkowego ujęcia instrumentu. W zależności od zaklasyfikowania do poszczególnych etapów, odpis z tytułu utraty wartości jest szacowany w horyzoncie 12-miesięcy (etap 1) lub w horyzoncie życia instrumentu (etap 2 oraz etap 3).

Na każdy dzień kończący okres sprawozdawczy Spółka dokonuje analizy wystąpienia przesłanek skutkujących zaklasyfikowaniem aktywów finansowych do poszczególnych etapów wyznaczania odpisu z tytułu utraty wartości. Przesłanki te obejmują m.in. zmiany ratingu dłużnika, poziom przeterminowania należności, poważne problemy finansowe dłużnika, wystąpienie istotnej niekorzystnej zmiany w jego środowisku ekonomicznym, prawnym lub rynkowym.

Dla celów oszacowania oczekiwanej straty kredytowej wykorzystuje się poziomy prawdopodobieństwa niewypłacalności na bazie rynkowych kwotowań kredytowych instrumentów pochodnych, dla podmiotów o danym ratingu i z danego sektora. Spółka pozyskuje ratingi dłużników na dzień bilansowy od firmy BISNODE Polska sp. z o.o. (od 2002 roku strategiczny partner Dun & Bradstreet - globalnego dostawcy informacji biznesowych), z którą zawarła stosowną umowę.

Zaliczki wpłacone na poczet dostaw zapasów lub usług nie są aktywami finansowymi w rozumieniu przepisów MSSF 9 (ponieważ nie rodzą zobowiązania do wydania aktywów finansowych tylko do wydania aktywów niefinansowych lub świadczenia usług), a tym samym znajdują poza zakresem stosowania postanowień MSSF 9. Nie są one również aktywami z tytułu umowy zgodnie z postanowieniami MSSF 15, ponieważ nie wynikają z wykonania zobowiązania, w zamian za co można się spodziewać wynagrodzenia.

Zaliczki udzielone przez Spółkę na poczet realizacji kontraktów na zlecenie Spółki są na bieżąco monitorowane poprzez ocenę stanu realizacji kontraktów, w ramach których są udzielane.

W ramach należności z tytułu dostaw i usług, stanowiących najbardziej istotną klasę aktywów narażonych na ryzyko kredytowe, a także w przypadku aktywów z tytułu umowy, Spółka jest narażona na ryzyko kredytowe w związku z pojedynczym znaczącym kontrahentem. Kontrakty zostały pozyskane w ramach procedury zamówień publicznych i Spółka nie stosuje zabezpieczeń powyższych należności.

Analiza sytuacji finansowej kontrahentów nie wskazuje na istnienie podwyższonego ryzyka realizacji tych należności. W konsekwencji szacunki odpisów są dokonywane na zasadzie zbiorowej, a należności zostały pogrupowane według okresu przeterminowania dłużnika. Szacunek odpisu jest oparty przede wszystkim o historycznie kształtujące się przeterminowania i powiązanie zalegania z faktyczną spłacalnością.

W 2021 roku Spółka nie prowadziła negocjacji i nie dokonała ustaleń, które byłyby wynikiem znaczącego wzrostu ryzyka kredytowego, w wyniku których zmianom uległyby terminy płatności ani w inny sposób zostałyby zmodyfikowane oczekiwane przepływy z posiadanych należności z tytułu dostaw i usług oraz aktywów z tytułu umowy.

W ramach prowadzonej działalności Spółka nie nabywa aktywów finansowych dotkniętych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe, za wyjątkiem należności wynikających z realizacji zasady odpowiedzialności solidarnej wobec podwykonawców. Należności takie Spółka obejmuje odpisem z tytułu oczekiwanych strat kredytowych w pełnej wysokości.

Wartości brutto poszczególnych grup oraz wysokość odpisów kształtowały się na dzień 31 grudnia 2021 roku oraz na dzień 31 grudnia 2020 roku następująco:

	Aktywa z tytułu umowy	Należności z tytułu dostaw i usług					Powyżej 360 dni	Razem
		Bieżące	0-30 dni	31-90 dni	91-180 dni	Od 181- 360 dni		
31 grudnia 2021 roku								
Lokalizacja: Polska								
Wskaźnik odpisu	2,45%	2,45%	2,45%	63,73%	89,94%	94,23%	100,00%	–
Wartość brutto	153 076	56 195	415	4 521	2 278	1 914	17 168	235 567
Odpis aktualizujący	(3 425)	(1 674)	(10)	(2 881)	(2 049)	(1 803)	(17 168)	(29 010)
Lokalizacja: zagranica								
Wskaźnik odpisu	2,45%	2,45%	2,45%	63,73%	89,94%	94,23%	100,00%	–
Wartość brutto	–	97 813	798	10	263	24	908	99 816
Odpis aktualizujący	–	(14 725)	(20)	(10)	(236)	(23)	(908)	(15 922)
Razem odpisy	(3 425)	(16 399)	(30)	(2 891)	(2 285)	(1 826)	(18 076)	(44 932)

	Aktywa z tytułu umowy	Należności z tytułu dostaw i usług					Powyżej 360 dni	Razem
		Bieżące	0-30 dni	31-90 dni	91-180 dni	Od 181- 360 dni		
31 grudnia 2020 roku								
Lokalizacja: Polska								
Wskaźnik odpisu	2,10%	2,10%	2,10%	33,08%	46,51%	67,58%	99,67%	–
Wartość brutto	183 368	49 275	15 749	1 115	15 239	5 724	2 258	272 728
Odpis aktualizujący	(1 615)	(1 125)	(356)	(433)	(7 096)	(3 868)	(2 256)	(16 749)
Lokalizacja: zagranica								
Wskaźnik odpisu	2,10%	2,10%	2,10%	33,08%	46,51%	67,58%	99,67%	–
Wartość brutto	–	152 769	43	3 730	24	–	1 263	157 829
Odpis aktualizujący	–	(3 307)	(1)	(2 216)	(11)	–	(1 259)	(6 794)
Razem odpisy	(1 615)	(4 432)	(357)	(2 649)	(7 107)	(3 868)	(3 515)	(23 543)

Na dzień 31 grudnia 2021 roku pozostałe należności finansowe o wartości brutto w kwocie 67 144 tysiące złotych zostały objęte odpisem aktualizującym w wartości 40 662 tysiące złotych (31 grudnia 2020 roku: wartość brutto 90 513 tysięcy złotych, wartość odpisów aktualizujących wartość pozostałych należności 29 758 tysięcy złotych).

47.5. Ryzyko związane z płynnością

Spółka jest narażona na wysokie ryzyko utraty płynności tj. zdolności do terminowego regulowania zobowiązań finansowych. Spółka zarządza ryzykiem płynności poprzez monitorowanie terminów płatności oraz zapotrzebowania na środki pieniężne w zakresie obsługi krótkoterminowych płatności (transakcje bieżące monitorowane w okresach tygodniowych) oraz długoterminowego zapotrzebowania na gotówkę na podstawie prognoz przepływów pieniężnych aktualizowanych w okresach miesięcznych. Zapotrzebowanie na gotówkę porównywane jest z dostępnymi źródłami pozyskania środków (w tym zwłaszcza poprzez ocenę zdolności pozyskania finansowania w postaci kredytów) oraz konfrontowane jest z inwestycjami wolnych środków.

W obecnej sytuacji finansowej Spółki, z uwagi na prowadzoną restrukturyzację, podwykonawcy i poddostawcy Spółki usztywniają swoje wymagania dotyczące warunków płatności za dostarczone dobra i usługi – pojawia się konieczność dokonywania zaliczek i przedpłat w znacznej wysokości, niejednokrotnie na całą wartość zamówienia, co w kontekście stałych, ustalonych harmonogramów płatności z zamawiającymi odzwierciedlających rzeczywisty postęp prac na terenie budowy pogłębia problemy płynnościowe.

Kolejnym problemem, z którym mierzy się Spółka w aspekcie płynności jest częste dokonywanie przez naszych klientów tzw. płatności bezpośrednich na rzecz podwykonawców i poddostawców realizujących dostawy lub usługi w związku z prowadzonymi przez Spółkę projektami. Płatności bezpośrednie istotnie ograniczają możliwość zarządzania środkami płatniczymi przez Spółkę. Ponadto zamawiający często stosują kary porządkowe w sytuacji realizowanych przez nich płatności bezpośrednich. Zdarzają się sytuacje, gdy wysokość naliczonych kar umownych z tego tytułu przewyższa wartość zrealizowanej pojedynczej płatności.

W poprawie płynności nie pomagają Spółce również ograniczenia wynikające z ustawy prawo zamówień publicznych, która jest podstawą dla realizacji większości krajowych projektów Spółki. W myśl zapisów ustawy, z jednej strony, generalny wykonawca ma obowiązek zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy przewidzianego w umowie o podwykonawstwo w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia faktury. Z drugiej strony zamawiający mają sporą dowolność w ustalaniu zarówno harmonogramów płatności, jak i terminów płatności za zrealizowane, zagregowane prace przez generalnego wykonawcę inwestycji. Sytuację utrudnia fakt, że zamawiający dokonują płatności za konkretny etap realizacji inwestycji dopiero po przedstawieniu oświadczeń wszystkich podwykonawców i/lub poddostawców o otrzymaniu zapłaty za zrealizowane przez siebie usługi/dostawy, co powoduje, że Spółka na długo przed otrzymaniem zapłaty musi uregulować zobowiązania wobec swoich kontrahentów.

Dodatkowo, przy ograniczonej gotowości zamawiających do udzielania zaliczek dla generalnych wykonawców, zwiększa się presja na już wymagającym zapotrzebowaniu na kapitał obrotowy niezbędnym do realizacji projektów.

Spółka ma również problemy z uzupełnianiem swojego portfela zamówień o nowe projekty. Jednym z powodów jest brak dostępnych limitów gwarancyjnych na nowe projekty z uwagi na bardzo ostrożne podejście sektora finansowego do wyników operacyjnych Spółki. Powoduje to ograniczenie utrzymania portfela zamówień na poziomie, który pozwoliłby w dłuższym terminie na pokrycie kosztów stałych i generowanie oczekiwanej nadwyżki finansowej dla Spółki, co pogłębia problemy płynnościowe.

Kwestia płynności finansowej Spółki (w kontekście istotnej niepewności co do kontynuacji działalności) w odniesieniu do 2021 roku została szeroko opisana w nocie 7 niniejszego sprawozdania finansowego.

Tabela poniżej przedstawia zobowiązania finansowe Spółki na dzień 31 grudnia 2021 roku oraz na dzień 31 grudnia 2020 roku (w tym zobowiązania objęte niezatwierdzonym jeszcze układem) wg daty zapadalności na podstawie przepływów umownych.

31 grudnia 2021	Na żądanie	Poniżej 3 miesięcy	Od 3 do 12 miesięcy	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Zobowiązania razem bez dyskonta	Zobowiązania wartość bilansowa
Oprocentowane kredyty i pożyczki	–	–	3 413	22 864	37 236	63 513	63 513
Zobowiązania z tytułu leasingu	–	2 398	500	611	–	3 509	3 509
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	6 292	57 892	113 139	167 689 *	31 367	376 379	365 586
	6 292	60 290	117 052	191 164	68 603	443 401	432 608

* w tym płatności bezpośrednie dokonane na rzecz podwykonawców RAFAKO S.A. przez klienta Spółki

31 grudnia 2020	Na żądanie	Poniżej 3 miesięcy	Od 3 do 12 miesięcy	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Zobowiązania razem bez dyskonta	Zobowiązania wartość bilansowa
Oprocentowane kredyty i pożyczki	–	–	84 700	–	–	84 700	84 700
Zobowiązania z tytułu leasingu	–	2 584	809	1 281	–	4 674	4 674
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	232 779	110 809	189 616	10 659	825	544 688	544 287
	232 779	113 393	275 125	11 940	825	634 062	633 661

48. Instrumenty pochodne

Na dzień 31 grudnia 2021 roku oraz na dzień 31 grudnia 2020 roku Spółka nie posiadała nierozliczonych transakcji dotyczących pochodnych instrumentów finansowych.

Na dzień 31 grudnia 2021 roku oraz na dzień 31 grudnia 2020 roku Spółka nie posiadała innych rodzajów instrumentów pochodnych.

49. Instrumenty finansowe

49.1. Wartość bilansowa klas i kategorii instrumentów finansowych

Spółka prezentuje poszczególne kategorie i klasy instrumentów finansowych w wartości bilansowej, których wartość godziwa jest zbliżona do wartości bilansowej. Wartość księgowa jest zbliżona do godziwej z powodu relatywnie krótkiego terminu zapadalności (dla pozycji krótkoterminowych), bądź dyskontowania rozrachunków długoterminowych.

Wartość aktywów finansowych prezentowana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej według stanu na dzień 31 grudnia 2021 roku i na dzień porównawczy odnosi się do następujących kategorii instrumentów finansowych określonych w MSSF 9:

- aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie (AZK),
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik – wyznaczone jako wyceniane w ten sposób przy początkowym ujęciu lub później (AWGW-W),
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik – obowiązkowo wyceniane w ten sposób zgodnie z MSSF 9 (AWGW-O),
- instrumenty kapitałowe wyznaczone przy początkowym ujęciu do wyceny w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody (IKWGP),
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody (AFWGP),
- instrumenty finansowe wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające (IZ),
- aktywa poza zakresem MSSF 9 (Poza MSSF9).

Kategorie i klasy aktywów finansowych	Wartość bilansowa 31 grudnia 2021	Wartość bilansowa 31 grudnia 2020
Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	–	–
Udziały i akcje długoterminowe	–	–
Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	1 376	1 376
Udziały i akcje długoterminowe	1 376	1 376
Aktywa wyceniane w zamortyzowanym koszcie	215 794	336 840
Należności z tytułu dostaw i usług	138 166	222 608
Pozostałe należności finansowe*	29 318	66 586
Inne aktywa finansowe	–	–
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	48 310	47 646
	217 170	338 216
	217 170	338 216

* w tym: należności z tytułu kar umownych, należności sporne, oraz kaucje

Wartość zobowiązań finansowych prezentowana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej według stanu na dzień 31 grudnia 2021 roku i na dzień porównawczy odnosi się do następujących kategorii instrumentów finansowych określonych w MSSF 9:

- zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie (ZZK),
- zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik – wyznaczone jako wyceniane w ten sposób przy początkowym ujęciu lub później (ZWGW-W),
- zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik – zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu zgodnie z MSSF 9 (ZWGW-O),
- umowy gwarancji finansowych (UGF),
- warunkowa zapłata w ramach połączenia przedsięwzięć (WZP),
- instrumenty finansowe wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające (IZ),
- zobowiązania poza zakresem MSSF 9 (Poza MSSF9).

Kategorie i klasy zobowiązań finansowych	Wartość bilansowa 31 grudnia 2021	Wartość bilansowa 31 grudnia 2020
Zobowiązania finansowe wycenianie w wartości godziwej przez wynik finansowy	–	–
Instrumenty pochodne	–	–
Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	429 098	628 987
Kredyty i pożyczki	63 512	84 700
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług (w tym inwestycyjne)	206 036	388 801
Pozostałe zobowiązania finansowe	159 550	155 486
Zobowiązania z tytułu gwarancji, factoringu i wyłączone z zakresu MSSF 9	3 509	4 674
Zobowiązania z tytułu leasingu i umów dzierżawy z opcją zakupu	3 509	4 674
	<u>432 607</u>	<u>633 661</u>

Na dzień 31 grudnia 2021 roku oraz na dzień 31 grudnia 2020 roku Spółka posiadała następujące instrumenty finansowe wyceniane według wartości godziwej:

31 grudnia 2021 roku	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	–	–	–
Udziały i akcje długoterminowe	–	–	–
Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	1 376	–	–
Udziały i akcje długoterminowe	1 376	–	–
31 grudnia 2020 roku	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	–	–	–
Udziały i akcje długoterminowe	–	–	–
Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	1 376	–	–
Udziały i akcje długoterminowe	1 376	–	–

49.2. Ryzyko stopy procentowej

W poniższych tabelach przedstawiona została wartość bilansowa instrumentów finansowych Spółki narażonych na ryzyko stopy procentowej, w podziale na poszczególne kategorie wiekowe.

31 grudnia 2021 roku

Oprocentowanie stałe	<1 rok	1–2 lat	2-3 lat	3-4 lat	4-5 lat	>5 lat	Ogółem
Lokaty długoterminowe	–	–	–	–	–	–	–
Lokaty krótkoterminowe	–	–	–	–	–	–	–
Oprocentowanie zmienne	<1 rok	1–2 lat	2-3 lat	3-4 lat	4-5 lat	>5 lat	Ogółem
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	48 310	–	–	–	–	–	48 310
Udzielone pożyczki	–	–	–	–	–	–	–
Obligacje	–	–	–	–	–	–	–
Pozostałe aktywa	–	–	–	–	–	–	–
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	2 897	431	146	35	–	–	3 509
Kredyty i pożyczki otrzymane	3 413	7 186	5 226	5 226	5 226	37 236	63 513
Pożyczki otrzymane							

31 grudnia 2020 roku

Oprocentowanie stałe	<1 rok	1–2 lat	2-3 lat	3-4 lat	4-5 lat	>5 lat	Ogółem
Lokaty długoterminowe	–	–	–	–	–	–	–
Lokaty krótkoterminowe	–	–	–	–	–	–	–
Oprocentowanie zmienne	<1 rok	1–2 lat	2-3 lat	3-4 lat	4-5 lat	>5 lat	Ogółem
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	47 646	–	–	–	–	–	47 646
Udzielone pożyczki	–	–	–	–	–	–	–
Obligacje	–	–	–	–	–	–	–
Pozostałe aktywa	–	–	–	–	–	–	–
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	3 392	739	318	225	–	–	4 674
Kredyty i pożyczki otrzymane	84 700	–	–	–	–	–	84 700
Pożyczki otrzymane	–	–	–	–	–	–	–

Oprocentowanie instrumentów finansowych o zmiennym oprocentowaniu jest aktualizowane w okresach poniżej jednego roku. Odsetki od instrumentów finansowych o stałym oprocentowaniu są stałe przez cały okres do upływu terminu zapadalności/wymagalności tych instrumentów. Pozostałe instrumenty finansowe Spółki, które nie zostały ujęte w powyższych tabelach, nie są oprocentowane i w związku z tym nie podlegają ryzyku stopy procentowej.

50. Zatrudnienie

Struktura zatrudnienia z w Spółce w podziale na poszczególne grupy zawodowe na koniec okresu sprawozdawczego oraz rotacja pracowników kształtowały się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2021	Rok zakończony 31 grudnia 2020
Pracownicy produkcyjni	419	604
Pracownicy biur projektowych	97	159
Pracownicy biura technologicznego	28	45
Pracownicy kontroli jakości	52	57
Pracownicy służb serwisowych	7	21
Pozostali (m.in. pracownicy służb handlowych, zakupowych, finansowo-księgowych)	291	473
Razem	894	1 359
	Rok zakończony 31 grudnia 2021	Rok zakończony 31 grudnia 2020
Liczba pracowników przyjętych	12	95
Liczba pracowników zwolnionych	(405)	(341)
Razem	(393)	(246)

Szczegółowy opis zmian w strukturze zatrudnienia został zaprezentowany w Sprawozdaniu z działalności Spółki RAFAKO S.A. w 2021 roku w punkcie II.4.

51. Wybrane dane finansowe przeliczone na EUR

W okresach objętych sprawozdaniem finansowym, do przeliczenia wybranych danych finansowych zastosowano następujące średnie kursy wymiany złotego w stosunku do EUR, ustalone przez Narodowy Bank Polski:

- kurs obowiązujący na ostatni dzień okresu sprawozdawczego: 31.12.2021 roku: 4,5994 PLN/EUR, 31.12.2020 roku: 4,6148 PLN/EUR,
- średni kurs w okresie, obliczony jako średnia arytmetyczna kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w danym okresie: 01.01 - 31.12.2021: 4,5670 PLN/EUR, 01.01 - 31.12.2020: 4,4449 PLN/EUR.

Najwyższy i najniższy kurs obowiązujący w każdym okresie kształtował się następująco: 01.01 - 31.12.2021: 4,7210/4,4541 PLN/EUR, 01.01 - 31.12.2020: 4,6330/4,2279.

	31 grudnia 2021 roku w tysiącach złotych	31 grudnia 2020 roku w tysiącach złotych	31 grudnia 2021 roku w tysiącach EUR	31 grudnia 2020 roku w tysiącach EUR
Sprawozdanie z sytuacji finansowej				
Aktywa	586 230	782 484	127 458	169 560
Zobowiązania długoterminowe	315 650	65 729	68 629	14 243
Zobowiązania krótkoterminowe	358 302	909 008	77 902	196 977
Kapitał własny	(87 722)	(192 253)	(19 072)	(41 660)
Kurs PLN / EUR na koniec okresu			4,5994	4,6148

Podstawowe pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej, sprawozdania z wyniku oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych, przeliczone na EURO, przedstawia poniższa tabela:

	od 01.01.2021 do 31.12.2021 w tysiącach złotych	od 01.01.2020 do 31.12.2020	od 01.01.2021 do 31.12.2021 w tysiącach EUR	od 01.01.2020 do 31.12.2020
Sprawozdanie z całkowitych dochodów				
Przychody ze sprzedaży	430 551	869 360	94 275	195 584
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	43 836	(279 284)	9 598	(62 832)
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	34 518	(284 579)	7 558	(64 023)
Zysk (strata) netto	35 110	(297 523)	7 688	(66 935)
Zysk na akcję (PLN)	0,22	(2,33)	0,05	(0,53)
Średni kurs PLN / EUR w okresie			4,5670	4,2988
Sprawozdanie z przepływów pieniężnych				
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	27 158	55 963	5 947	12 590
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	146	933	32	210
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(26 640)	(33 167)	(5 833)	(7 462)
Zmiana netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	664	23 729	145	5 338
Średni kurs PLN / EUR w okresie			4,5670	4,2988

52. Wpływ pandemii Covid 19 na działalność Spółki.

Uznanie przez Światową Organizację Zdrowia epidemii koronawirusa za pandemię skłoniło rządy wielu krajów do wprowadzenia licznych restrykcji mających na celu ograniczenie jego rozprzestrzeniania się. Od razu po wprowadzeniu w połowie marca 2020 roku stanu zagrożenia epidemicznego na terenie Polski RAFAKO S.A., w dalece możliwym zakresie, dostosowało się do nowej sytuacji. Celem zachowania najwyższych standardów bezpieczeństwa powołano Zespół Zarządzania Kryzysowego, który na bieżąco analizuje sytuację, podejmuje decyzje oraz przygotowuje wytyczne dotyczące funkcjonowania w związku z zagrożeniem zakażenia koronawirusem. Bazując na wytycznych Ministerstwa Zdrowia oraz Głównego Inspektora Sanitarnego wprowadzony został podwyższony reżim sanitarny funkcjonowania zarówno Spółki w jej siedzibie, jak i w miejscach realizacji kontraktów - tam również sami zamawiający wprowadzili własne, dodatkowe procedury sanitarne. Spółka podjęła działania o charakterze prewencyjnym w celu ograniczenia możliwości rozprzestrzeniania się wirusa, m.in.:

- wprowadzono procedury polegające na minimalizacji kontaktów bezpośrednich, zapewniono możliwość pracy zdalnej,
- wyposażono pracowników w środki ochrony i środki dezynfekcyjne oraz wprowadzono procedury higieniczno-sanitarne,
- ograniczono wyjazdy służbowe i uczestnictwa w spotkaniach – zwiększono zakres wykorzystywania innych środków przekazu takich jak telekonferencje, komunikatory internetowe, wideokonferencje.

Pomimo podjętych działań Spółka nie ustrzegła się wpływu epidemii na realizację zawartych kontraktów. Rozwój epidemii w 2020 i 2021 roku spowodował wystąpienie trudności związanych z wydłużeniem procesu dostaw, wzrostem cen materiałów, ograniczeniami w dostępności własnych pracowników jak i pracowników naszych podwykonawców oraz ograniczenie dostępu do placów budów. Zespół Zarządzania Kryzysowego na bieżąco monitoruje sytuację i podejmuje odpowiednie działania celem ograniczenia negatywnego wpływu zaistniałej sytuacji na działalność operacyjną Spółki, której priorytetem jest zachowanie ciągłości działania oraz bezpieczeństwo pracowników i interesariuszy. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego Zarząd nie widzi ryzyka zagrożenia kontynuacji działalności w związku z pandemią.

W dalszym ciągu utrzymujące się zagrożenie epidemiologiczne - mimo pozytywnych tendencji z ostatnich miesięcy - nie daje jednak możliwości oszacowania terminu zakończenia pandemii, a także jej dalszych skutków gospodarczych, co może przekładać się na kondycję finansową i decyzje inwestycyjne klientów Spółki.

53. Wpływ konfliktu na Ukrainie na działalność Spółki

Na początku 2022 roku rozpoczęły się działania zbrojne na Ukrainie. Zarząd RAFAKO S.A. uważa taką sytuację za zdarzenie nie powodujące korekt w sprawozdaniu finansowym za 2021 roku, lecz za zdarzenie po dacie bilansu wymagające dodatkowych ujawnień. Na dzień publikacji niniejszego sprawozdania sytuacja jest dynamiczna i cały czas ulega zmianie.

Inwazja Rosji na Ukrainę spowodowała znaczące ograniczenia możliwości zakupów wyrobów hutniczych na rynku europejskim, ponieważ większość hut wspomaga się zakupami materiałów wsadowych niezbędnych do produkcji hutniczej z terenów objętych aktualnie działaniami wojennymi. W związku z agresją wojenną Rosji wobec Ukrainy, ogłoszeniem stanu wojennego na terytorium Ukrainy, walkami w Ukrainie, nałożeniem przez Unię Europejską embarga m.in. na produkty hutnicze pochodzące z Rosji oraz pochodzące z innych krajów, jednak wyprodukowane przez podmioty w jakikolwiek sposób związane z ekipą rządzącą w Rosji, mamy do czynienia z noszącymi wszelkie znamiona siły wyższej okolicznościami, fundamentalnie rzutującymi na możliwości zaopatrzenia Spółki w niezbędne do produkcji materiały. Odcięcie dostaw z tzw. „kierunku wschodniego” przeformatowuje cały rynek stalowy, tak pod kątem dostępności towaru jak i jego ceny.

Spółka przewiduje, że wskazany konflikt oraz sankcje nakładane w związku z jego wystąpieniem mogą spowodować opóźnienia w łańcuchach dostaw, wzrost cen surowców, jak również może negatywnie wpłynąć na kursy wymiany walut oraz dostępność pracowników. Zarząd Spółki cały czas monitoruje i analizuje sytuację, podejmując odpowiednie kroki, aby złagodzić i ograniczyć negatywne wpływy dla działalności RAFAKO S.A.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego Spółka nie jest w stanie ocenić wpływu tego ryzyka na działalność Spółki ani jej przyszłe wyniki finansowe i operacyjne.

54. Zdarzenia następujące po zakończeniu okresu sprawozdawczego

Po zakończeniu okresu sprawozdawczego nie miały miejsca żadne zdarzenia, które miałyby wpływ na wynik finansowy RAFAKO S.A., a nie zostałyby ujęte w wyniku finansowym Spółki za 2021 rok.

W dniu 13 stycznia 2022 roku doszło do podpisania aneksu nr 3 pomiędzy RAFAKO S.A. a JSW KOKS S.A., którego istotne postanowienia obejmują:

1. Podział wskazanych w aneksie etapów rozliczeniowych umowy na mniejsze części, z tym zastrzeżeniem, iż zawarcie aneksu nie wpływa na obowiązujący harmonogram realizacji umowy tj. nie zmienia terminów realizacji poszczególnych prac składających się na etapy rozliczeniowe umowy;
2. Zobowiązanie Spółki do zawarcia, ze spełniającymi określone w aneksie kryteria, podwykonawcami/podmiotami umów podwykonawczych lub porozumień wiążących się z umowami podwykonawczymi;
3. Zobowiązanie Spółki do podjęcia działań zmierzających do przyspieszenia realizacji określonych prac, w ramach realizacji zadania inwestycyjnego, w tym zwiększenia liczby frontów dostępnych do realizacji, jak również liczby zaangażowanych pracowników Spółki, podwykonawców oraz dalszych podwykonawców;
4. Rozpoczęcie przez Spółkę realizacji możliwych do wykonania prac w zakresie opracowania projektów oraz dokumentów, które są niezbędne dla faktycznego wykonania rozszerzeń lub zmian realizowanego zadania inwestycyjnego, w zakresach określonych w aneksie, z zastrzeżeniem, że:
 - i. kwestia tego, czy i na jakich zasadach dojdzie do powierzenia Spółce realizacji prac wynikających z rozszerzeń lub zmian zadania inwestycyjnego, będzie stanowiła przedmiot dalszych ustaleń oraz rozmów Spółki i JSW KOKS w ramach mediacji;
 - ii. celem aneksu, w przedmiotowej materii, jest zapewnienie realizacji prac przygotowawczych, w trakcie trwania mediacji tak, by w przypadku osiągnięcia w ramach mediacji porozumienia, nie doszło do przesunięcia w czasie momentu rozpoczęcia realizacji poszczególnych prac wynikających z rozszerzeń lub zmian zadania inwestycyjnego;
 - iii. w przypadku, gdy w ramach mediacji zostanie osiągnięte porozumienie co do powierzenia Spółce realizacji prac wynikających z rozszerzeń lub zmian zadania inwestycyjnego, powierzenie to zostanie uregulowane w drodze odrębnego aneksu do umowy;

- iv. w przypadku, gdy w ramach mediacji nie zostanie osiągnięte porozumienie co do powierzenia Spółce realizacji prac wynikających z rozszerzeń lub zmian zadania inwestycyjnego, wszelkie wypracowane przez Spółkę wyniki prac, o których mowa w punkcie 4. powyżej, a które są niezbędne dla faktycznego wykonania rozszerzeń lub zmian realizowanego zadania inwestycyjnego, pozostaną własnością Spółki, a fakt podjęcia tych prac nie będzie stanowił dla Spółki podstawy dla formułowania roszczeń względem JSW KOKS, w tym w szczególności roszczeń związanych z poniesionymi kosztami albo wydatkami lub odnoszących się do ewentualnego wynagrodzenia za rozpoczęcie prac w zakresie opracowania projektów oraz dokumentów przez Spółki.

Jednocześnie aneks:

1. nie rozstrzyga zaistniałych pomiędzy Spółką i JSW KOKS sporów;
2. nie oznacza wycofania się z przez Spółkę i JSW KOKS z dotychczasowych stanowisk, czy też potwierdzenia stanowiska jednej ze stron umowy przez drugą stronę;
3. nie kończy mediacji;
4. nie uchyla skutków wynikających z dotychczasowej korespondencji stron umowy;
5. nie stanowi zrzeczenia się przez Spółkę i JSW KOKS uprawnień wynikających z umowy lub przepisów prawa.

W dniu 21 stycznia 2022 roku doszło do podpisania pomiędzy RAFAKO S.A. oraz Westinghouse Electric Company LLC z siedzibą w Cranberry Township protokołu uzgodnień, którego przedmiotem jest niewyłączna współpraca w zakresie wsparcia WESTINGHOUSE przez RAFAKO S.A. w odniesieniu do projektu WESTINGHOUSE w przedmiocie ubiegania się o możliwość budowy elektrowni jądrowych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, Ukrainy, Republiki Słowenii i Republiki Czeskiej z wykorzystaniem opracowanej przez WESTINGHOUSE technologii reaktora AP1000®.

Zgodnie z protokołem, współpraca jego stron, będzie zbudowana na założeniu współpracy w zakresie wsparcia WESTINGHOUSE przez RAFAKO S.A., poprzez wniesienie wartości dodanej, na potrzeby pozyskania przez WESTINGHOUSE w związku z projektem zamówień na budowę elektrowni jądrowych z wykorzystaniem opracowanej przez WESTINGHOUSE technologii reaktora AP1000®.

Przedmiotem protokołu jest:

6. Wyrażenie przez jego Strony zamiaru współpracy w zakresie wsparcia WESTINGHOUSE przez RAFAKO S.A. w odniesieniu do ofert składanych w ramach projektu;
7. Wyrażenie przez RAFAKO zamiaru zaprezentowania WESTINGHOUSE tego, jak zaangażowanie i udział RAFAKO S.A. w projekcie może zwiększyć szanse na wybór ofert składanych w ramach projektu;
8. Zamiar omówienia przez RAFAKO S.A. i WESTINGHOUSE potencjalnego zakresu prac RAFAKO S.A. w ramach projektu – w przypadku pozyskania przez WESTINGHOUSE zamówień na budowę elektrowni jądrowych z wykorzystaniem opracowanej przez WESTINGHOUSE technologii reaktora AP1000®, co dotyczy w szczególności, lecz nie wyłącznie konstrukcji stalowych, mniejszych modułów i instalacji modułowych.

W protokole zastrzeżono, iż:

1. Protokół nie ustanawia gwarancji dalszej współpracy Stron, a nadto, poza rozmowami dotyczącymi kwestii, o których mowa w punktach 1. – 3. powyżej, nie stanowi źródła wiążących dla Stron zobowiązań;
2. Nie zastrzega on wyłączności pomiędzy jego Stronami, w odniesieniu do kwestii nim uregulowanych.

W protokole postanowiono także, iż podlega on prawu szwedzkiemu, a wynikające z niego spory będą podlegały rozstrzygnięciu przez trzech arbitrów zgodnie z obowiązującymi w danym czasie regulaminem Międzynarodowej Izby Handlowej w Sztokholmie, zaś rozstrzygnięcie arbitrażowe będzie wiążące i ostateczne dla stron protokołu.

W dniu 21 stycznia 2022 roku RAFAKO S.A. zawarło list intencyjny z krajowym inwestorem branżowym, działającym we współpracy z międzynarodowym inwestorem finansowym, w zakresie potencjalnej transakcji zakładającej:

- a) nabycie 42 466 000 akcji RAFAKO S.A. należących obecnie do PBG S.A. w restrukturyzacji z siedzibą w Wysogotowie oraz Multaros Trading Company Limited z siedzibą w Limassol; oraz

- b) udzielenie na rzecz RAFAKO S.A. finansowania w kwocie co najmniej 70 milionów złotych w celu, między innymi, zapewnienia Spółce adekwatnego kapitału obrotowego, sfinansowania przedterminowej spłaty przez RAFAKO S.A., z dodatkowym dyskontem, wybranych wierzytelności objętych układem zawartym w postępowaniu restrukturyzacyjnym, eliminacji negatywnych kapitałów własnych Spółki oraz umożliwienia pozyskania linii gwarancyjnych, które pozwolą RAFAKO S.A. na realizację nowych kontraktów.

Szczegółowe warunki potencjalnej transakcji będą przedmiotem dalszych rozmów pomiędzy RAFAKO S.A. oraz potencjalnym inwestorem.

Decyzja o realizacji potencjalnej transakcji opisanej w liście intencyjnym będzie uzależniona od spełnienia się szeregu czynników prawnych oraz biznesowych, które zostaną szczegółowo ustalone na dalszym etapie rozmów prowadzonych pomiędzy RAFAKO S.A. i potencjalnym inwestorem, w szczególności od:

- a) wyników badania due diligence RAFAKO S.A., które zostanie przeprowadzone przez potencjalnego inwestora, w tym badania prawnego oraz finansowego;
- b) możliwości zapewnienia adekwatnego poziomu finansowania RAFAKO S.A.;
- c) uzyskania stosownych zgód korporacyjnych RAFAKO S.A. oraz potencjalnego inwestora na przeprowadzenie potencjalnej transakcji opisanej w liście intencyjnym.

List intencyjny ma charakter wstępny i niewiążący.

W związku z zawarciem listu intencyjnego Spółka postanowiła rozpocząć rozmowy z kluczowymi interesariuszami, w tym w szczególności instytucjami finansującymi, kluczowymi klientami oraz głównymi akcjonariuszami, w celu wypracowania szczegółowych parametrów finansowych oraz prawnych potencjalnej transakcji opisanej w liście intencyjnym oraz dokonania oceny możliwości przeprowadzenia takiej potencjalnej transakcji.

W dniu 30 stycznia 2022 roku doszło do podpisania pomiędzy RAFAKO INNOVATION sp. z o.o. z siedzibą w Raciborzu – spółką zależną, w której RAFAKO S.A. posiada 100% udziałów w kapitale zakładowym, jak również Siemens Energy Global GmbH & Co. KG z siedzibą w Monachium i Siemens Energy sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie (łącznie te dwie Spółki - „Siemens”), listu intencyjnego, którego przedmiotem jest współpraca jego stron w zakresie pozyskiwania zamówień na realizację prac mających na celu modernizację bloków energetycznych klasy 200 MWe, a także w przypadku pozyskania tego rodzaju zamówień, współpraca – w formie podwykonawstwa – stron tego listu intencyjnego przy realizacji tych prac.

Zgodnie z postanowieniami listu intencyjnego:

1. Spółka zależna i Siemens, będą wspólnie i w dobrej wierze dążyć do wypracowania wspólnych ofert handlowych, jak również promować ich rozwiązania techniczne, w celu pozyskania zamówień na realizację prac mających na celu modernizację bloków energetycznych klasy 200 MWe;
2. W przypadku, gdy spółka zależna lub Siemens, na skutek działań, o których mowa w punkcie 1. powyżej uzyska zamówienie na realizację prac mających na celu modernizację bloków energetycznych klasy 200 MWe, to będzie korzystać z usług drugiej strony listu intencyjnego (spółka zależna lub Siemens w zależności od przypadku) jako wskazanego podwykonawcy na zasadzie wyłączności;
3. Uzgodnienie, o którym mowa w punkcie 2. powyżej, z zastrzeżeniem punktu 5. poniżej, będzie obowiązywać w okresie 5 lat od wejścia w życie listu intencyjnego;
4. Współpraca, o której traktuje list intencyjny, ma dotyczyć terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, Europy Środkowo – Wschodniej, Republiki Serbii, Macedonii Północnej, Republiki Kosowa oraz Bośni i Hercegowiny;
5. Nie stanowi on podstawy do kierowania przez żadną ze stron listu intencyjnego jakichkolwiek roszczeń wobec drugiej strony.

W liście intencyjnym postanowiono także, iż podlega on prawu polskiemu, a wynikające z niego spory – jeśli nie zostaną rozstrzygnięte polubownie - będą podlegały rozstrzygnięciu w postępowaniu arbitrażowym, zgodnie z regulaminem arbitrażowym Międzynarodowej Izby Handlowej (ICC), a miejscem postępowania arbitrażowego będzie Warszawa.

List intencyjny wszedł w życie w dniu 30 stycznia 2022 roku.

Prace mające na celu modernizację bloków energetycznych klasy 200 MWe, o których traktuje list intencyjny, dotyczą komercjalizacji technologii opracowanych przez RAFAKO S.A. we współpracy w formule konsorcjum ze spółką z ależną, w ramach ogłoszonego przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju programu „Program Bloki 200+. Innowacyjna technologia zmiany reżimu pracy bloków energetycznych klasy 200 MWe”.

W dniu 31 stycznia 2022 roku doszło do zawarcia pomiędzy RAFAKO S.A. oraz PKO BP S.A. aneksu do umowy limitu kredytowego wielocelowego z dnia 7 lutego 2012 roku.

Istotne postanowienia aneksu dotyczą:

1. Określenia wysokości limitu kredytowego wielocelowego, będącego przedmiotem Umowy, określonego w walucie polskiej, na kwotę 92 360 383,06 złotych
2. Udzielenia Spółce w ramach limitu, następujących sublimitów:
 - i. dla kredytu w rachunku bieżącym, w walucie PLN do kwoty 50 000 000,00 złotych;
 - ii. dla kredytu obrotowego odnawialnego, w walucie PLN i EUR do kwoty 7 000 000,00 złotych, z przeznaczeniem na finansowanie bieżących zobowiązań wynikających z wykonywanej działalności;
 - iii. dla kredytu obrotowego odnawialnego, w walucie PLN do kwoty 92 360 383,06 złotych, z przeznaczeniem na pokrycie zobowiązań RAFAKO S.A. wobec PKO z tytułu wypłat dokonanych w ramach gwarancji bankowych udzielonych Spółce przez PKO;
 - iv. dla gwarancji bankowych, w walucie PLN, CZK, USD, EUR i GBP do kwoty 92 360 383,06 złotych;z jednoczesnym zastrzeżeniem, że łączna suma kwot wykorzystanych sublimitów udzielonych w ramach limitu nie może przekroczyć kwoty 92 360 383,06 złotych;
3. Przedłużenia okresu wykorzystywania Limitu i ostatecznego terminu spłaty kredytu będącego przedmiotem Umowy do dnia 31 maja 2022 roku;
4. Wprowadzenia uprawnienia PKO do wypowiedzenia umowy i zablokowania możliwości wykorzystywania przez RAFAKO S.A. sublimitu dla kredytu w rachunku bieżącym, w przypadku umorzenia lub niewykonania przez RAFAKO S.A. warunków układu zawartego w ramach postępowania restrukturyzacyjnego Spółki.

W dniu 16 lutego 2022 roku Sąd Rejonowy w Gliwicach, X Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zarejestrował zmiany statutu Spółki będącej następstwem prawomocnie zatwierdzonego układu w postępowaniu restrukturyzacyjnym Spółki, które to zatwierdzenie nastąpiło na mocy prawomocnego postanowienia Sądu Rejonowego w Gliwicach XII Wydział Gospodarczy wydanego w sprawie o sygn. akt XII GRz 5/20 w dniu 13 stycznia 2021 roku, a więc podwyższenia kapitału zakładowego Spółki w wyniku konwersji wierzytelności wobec Spółki na jej akcje, zgodnie z układem.

Z uwagi na to, że przywołana zmiana statutu dotyczy kapitału zakładowego Spółki, Zarząd Spółki wskazuje, iż:

1. Kapitał zakładowy Spółki uległ podwyższeniu z dotychczasowej kwoty 254 863 996,00 złotych do kwoty 321 760 890,00 złotych, w drodze emisji 33 448 447 akcji zwykłych na okaziciela o wartości nominalnej 2,00 złote każda i dzieli się obecnie na 160 880 445 akcji o wartości nominalnej 2,00 złote każda;
2. Ogólna liczba głosów wynikających ze wszystkich wyemitowanych akcji wynosi 160 880 445 głosów.

W dniu 16 lutego 2022 roku Zarząd RAFAKO S.A. otrzymał skierowaną do RAFAKO S.A., Zarządcy PBG S.A. w restrukturyzacji z siedzibą w Wysogotowie oraz międzynarodowego doradcy przez międzynarodowego renomowanego inwestora warunkową ofertę dotyczącą nabycia przez Inwestora 42 466 000 akcji RAFAKO S.A. należących obecnie do PBG (7.665.999 akcji) oraz Multaros Trading Company Limited z siedzibą w Limassol (34.800.001 akcji), a także zapewnienia dofinansowania (dłużnego) RAFAKO S.A.

Zgodnie z ofertą:

1. Dotyczy ona nabycia przez Inwestora wszystkich 42 466 000 akcji RAFAKO S.A. należących obecnie do PBG i Multaros;
2. Zastrzeżono w niej następujące warunki zawieszające w odniesieniu do nabycia akcji RAFAKO S.A. należących obecnie do PBG i Multaros:

- i. uzyskanie przez Inwestora zgody Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (ewentualnie innych właściwych organów antymonopolowych z innych państw niż Rzeczypospolita Polska) na nabycie akcji RAFAKO S.A.;
 - ii. doprowadzenie przez RAFAKO S.A. do ponownej synchronizacji bloku po zakończonym postoju w odniesieniu do przedmiotu Kontraktu nr 2013/0928/Ri na „Budowę nowych mocy w technologiach węglowych w TAURON Wytwarzanie S.A. – Budowę bloku energetycznego o mocy 910 MW na parametry nadkrytyczne w Elektrowni Jaworzno III – Elektrownia II – w zakresie: kocioł parowy, turbozespół, budynek główny, część elektryczna i AKPiA bloku” łączącego RAFAKO S.A. i Nowe Jaworzno Grupa TAURON sp. z o.o.;
 - iii. dokonanie rozliczeń finansowych lub zawarcie przez RAFAKO S.A. z Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. porozumienia w przedmiocie rozliczeń finansowych związanych z umowami w przedmiocie projektów Goleniów-Płoty oraz Tłocznia Kędzierzyn-Koźle, na warunkach akceptowalnych dla RAFAKO S.A. i Inwestora;
 - iv. zawarcie przez RAFAKO S.A. z JSW KOKS S.A. z siedzibą w Zabrze aneksu związanego z projektem Radlin, na warunkach akceptowalnych dla RAFAKO S.A. i Inwestora;
 - v. dokonanie rozliczeń finansowych lub zawarcie przez RAFAKO S.A. z PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. porozumienia, na podstawie którego zostaną potwierdzone końcowe rozliczenia finansowe Spółki i PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. z siedzibą w Bełchatowie, na warunkach akceptowalnych dla RAFAKO S.A. i Inwestora;
 - vi. zawarcie przez RAFAKO S.A. z instytucjami finansującymi Grupę Spółki umów lub porozumień, dotyczących refinansowania lub warunków dalszego finansowania RAFAKO S.A. i jego grupy kapitałowej, na warunkach akceptowalnych dla RAFAKO S.A. i Inwestora;
 - vii. podpisanie warunkowej umowy inwestycyjnej;
 - viii. przeprowadzenie przez Inwestora badania due diligence RAFAKO S.A., którego wynik będzie satysfakcjonujący dla Inwestora;
 - ix. powołanie jednego członka Rady Nadzorczej RAFAKO S.A. wskazanego przez Inwestora, w terminie wskazanym przez Inwestora;
 - x. zawarcie umów zapewniających Inwestorowi skupienie minimum 50% wierzytelności układowych wobec RAFAKO S.A. wraz z akcjami lub prawami do akcji RAFAKO S.A. przysługującymi do objęcia przez wierzycieli układowych, na warunkach akceptowalnych przez Inwestora;
 - xi. zatwierdzenie przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie RAFAKO S.A. emisji obligacji zamiennych na akcje na rzecz Inwestora, w celu konwersji wierzytelności, o których mowa w punkcie x. powyżej, lub podjęcie innych niezbędnych dla dofinansowania RAFAKO S.A. uchwał;
 - xii. uzgodnienie dokumentacji transakcyjnej;
3. Dofinansowanie (refinansowanie) RAFAKO S.A., zgodnie z ofertą, miałyby nastąpić w wyniku konwersji wierzytelności, o których mowa w punkcie 2. x. powyżej, na obligacje zamienne na akcje RAFAKO S.A. – docelowa kwota tego dofinansowania i jego parametry miałyby zostać uzgodnione po przeprowadzeniu przez Inwestora dalszych analiz;
 4. Zastrzeżono w niej następujące warunki zawieszające w odniesieniu do dofinansowania RAFAKO S.A.:
 - i. zamknięcie finansowe nabycia przez Inwestora akcji RAFAKO S.A. należących obecnie do PBG i Multaros;
 - ii. zawarcie przez Inwestora lub podmiot przez niego wskazany warunkowych umów zapewniających Inwestorowi zakup od wybranych wierzycieli RAFAKO S.A. akcji lub praw do akcji przysługujących do objęcia przez wierzycieli układowych Spółki, na warunkach akceptowalnych dla Inwestora;
 - iii. ewentualne inne warunki określone w warunkowej umowie inwestycyjnej;
 5. Inwestor będzie zobowiązany do przeprowadzenia transakcji, o której traktuje oferta po jej akceptacji i spełnieniu warunków zawieszających, o których mowa powyżej, przy czym Inwestor może odstąpić od zastrzeżenia wybranych warunków zawieszających;

Oferta jest ograniczona w czasie.

W dniu 2 marca 2022 roku Zarząd RAFAKO S.A. uzyskał informację o:

1. Kierunkowej akceptacji przez PBG oferty, a w tym oferowanej przez Inwestora ceny za jedną akcję RAFAKO S.A. w wysokości 0,67 złotych;
2. Przekazaniu przez Doradcę Inwestorowi w dniu 2 marca 2022 roku informacji o kierunkowej akceptacji przez PBG oferty, o której mowa w punkcie 1. powyżej, a także zaproszenia do negocjacji dotyczących nabycia przez Inwestora 42 466 000 akcji RAFAKO S.A. należących obecnie do PBG (7 665 999 akcji) oraz Multaros (34 800 001 akcji), bez przyznawania Inwestorowi prawa wyłączności.

W dniu 24 marca 2022 roku doszło do podpisania umowy warunkowej sprzedaży akcji i udziałów, pomiędzy RAFAKO S.A., PBG S.A. oraz MS GALLEON AG z siedzibą w Wiedniu tj. Inwestorem oraz umowy inwestycyjnej, pomiędzy RAFAKO S.A. i Inwestorem.

Zgodnie z istotnymi postanowieniami umowy sprzedaży akcji i udziałów:

1. PBG S.A. zobowiązała się do bezpośredniej sprzedaży na rzecz Inwestora akcji PBG oraz pośredniej sprzedaży – w drodze sprzedaży wszystkich udziałów w kapitale zakładowym Multaros– Akcji Multaros, a Inwestor zobowiązał się do nabycia od PBG S.A. akcji PBG oraz udziałów Multaros (tj. pośrednio akcji Multaros);
2. Łączną cenę sprzedaży za akcje PBG S.A. i udziały Multaros (pośrednio akcje Multaros) uzgodniono na kwotę 28 452 220,00 złotych, tj. 0,67 złotych za jedną akcję, która zostanie zapłacona przez Inwestora na zasadach określonych w umowie sprzedaży;
3. Zobowiązanie Inwestora do nabycia Akcji PBG i Udziałów Multaros (pośrednio Akcji Multaros), a także wykonania innych zobowiązań z umowy sprzedaży, zostało uzależnione od spełnienia się (lub uchylenia przez Inwestora lub, jeśli będzie miało to zastosowanie, uchylenia przez strony umowy sprzedaży) określonych warunków zawieszających przewidzianych do spełnienia zasadniczo w terminie do dnia 30 czerwca 2022 roku (a co do których w większości możliwe będzie – jeśli jest to zgodne z prawem - ich zrzeczenie się przez Inwestora):
 - i. otrzymania przez Inwestora zgody Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów na przejęcie przez Inwestora kontroli nad RAFAKO S.A.;
 - ii. doprowadzenia przez RAFAKO S.A. do ponownej synchronizacji bloku po zakończonym postoju w odniesieniu do przedmiotu kontraktu na „Budowę nowych mocy w technologiach węglowych w TAURON Wytwarzanie S.A. – Budowę bloku energetycznego o mocy 910 MW na parametry nadkrytyczne w Elektrowni Jaworzno III” łączącego RAFAKO S.A. i Nowe Jaworzno Grupa TAURON sp. z o.o.;
 - iii. dokonania przez RAFAKO S.A. rozliczeń finansowych lub zawarcia z Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. porozumienia w przedmiocie rozliczeń finansowych związanych z umowami w przedmiocie projektów Goleniów-Płoty oraz Tłocznia Kędzierzyn-Koźle, na warunkach satysfakcjonujących Inwestora;
 - iv. podpisania przez RAFAKO S.A. z JSW KOKS S.A. aneksu do kontraktu związanego z projektem Radlin, na warunkach satysfakcjonujących Inwestora;
 - v. podpisania przez RAFAKO S.A. z PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. z siedzibą w Bełchatowie porozumienia, na podstawie którego zostaną potwierdzone końcowe rozliczenia finansowe Emitenta i PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A., na warunkach satysfakcjonujących Inwestora;
 - vi. podpisania przez RAFAKO S.A. z instytucjami finansującymi RAFAKO S.A. oraz Grupę RAFAKO umowy lub porozumienia, dotyczących refinansowania lub warunków dalszego finansowania Spółki oraz Grupy RAFAKO, na warunkach satysfakcjonujących Inwestora;
 - vii. zakończenia przez Inwestora badania due diligence RAFAKO S.A. i Multaros, którego wynik będzie satysfakcjonujący dla Inwestora;
 - viii. powołania przez Walne Zgromadzenie RAFAKO S.A., co najmniej jednego członka Rady Nadzorczej RAFAKO S.A. wskazanego przez Inwestora;

-
- ix. podpisania przez Inwestora umowy lub umów w przedmiocie: (i) nabycia przez Inwestora minimum 50% łącznej kwoty wszystkich wierzytelności objętych układem w postępowaniu restrukturyzacyjnym RAFAKO S.A., na warunkach satysfakcjonujących Inwestora, (ii) nabycia przez Inwestora minimum 50% akcji RAFAKO S.A. objętych przez wierzycieli RAFAKO S.A. w wykonaniu układu w postępowaniu restrukturyzacyjnym, o treści satysfakcjonującej Inwestora;
 - x. uchwalenia przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie RAFAKO S.A.: (i) warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego oraz (ii) obniżenia kapitału zakładowego, na warunkach określonych w umowie inwestycyjnej, a także podjęcia przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie RAFAKO S.A. wszelkich innych uchwał wymaganych w celu przeprowadzenia finansowania przez Inwestora zgodnie z postanowieniami umowy inwestycyjnej;
 - xi. pozyskania przez PBG zgody jej obligatariuszy, na sprzedaż przez PBG akcji PBG oraz Akcji Multaros (pośrednio w drodze sprzedaży Udziałów Multaros) na rzecz Inwestora, a także zwolnienie Akcji PBG oraz akcji Multaros z zastawów rejestrowych oraz pozostałych zabezpieczeń oraz pozyskania przez Inwestora promesy zwolnienia tych zastawów rejestrowych, wydanej przez agenta zabezpieczenia obligacji PBG;
 - xii. wydania przez Sędziego-komisarza ustanowionego dla PBG w postępowaniu restrukturyzacyjnym, zgody na sprzedaż akcji PBG i udziałów Multaros;
 - xiii. niewszczęcia pomiędzy datą zawarcia Umowy Sprzedaży, a datą nabycia przez Inwestora akcji PBG i udziałów Multaros wobec RAFAKO S.A. i Multaros postępowania upadłościowego, likwidacyjnego ani niezastnienia podobnych działań;
 - xiv. zawarcia pomiędzy RAFAKO S.A. i PBG S.A. porozumienia, regulującego wzajemne rozliczenie tych podmiotów oraz sprzedaż udziałów PBG w kapitale zakładowym spółki RAFAKO Engineering sp. z o.o.
4. Zobowiązanie Inwestora do nabycia Akcji PBG i Udziałów Multaros, a także wykonania innych zobowiązań z umowy sprzedaży, niezależnie do warunków zawieszających, o których mowa w punkcie 3. powyżej, uzależnione jest także od braku zaistnienia do dnia zamknięcia transakcji będących przedmiotem umowy sprzedaży, okoliczności stanowiących istotną negatywną zmianę w odniesieniu do sytuacji finansowej i majątkowej RAFAKO S.A.;
 5. RAFAKO S.A. i PBG S.A. zobowiązały się wobec Inwestora, że od dnia zawarcia umowy sprzedaży do dnia zamknięcia transakcji RAFAKO S.A. i PBG S.A. nie podejmą określonych w umowie sprzedaży działań, ani nie zaistnieją określone w umowie sprzedaży zdarzenia dotyczące RAFAKO S.A. lub spółek z Grupy RAFAKO, które to zobowiązanie nie odbiega od zobowiązań stosowanych dla tego typu transakcji, co transakcja objęta umową sprzedaży;
 6. Inwestor oraz działając łącznie RAFAKO S.A. i PBG będą mogli odstąpić (w ramach umownego prawa odstąpienia) od umowy sprzedaży w określonych przypadkach, które nie odbiegają od standardowych stosowanych dla tego typu transakcji, co transakcja objęta umową sprzedaży; to umowne prawo odstąpienia może zostać wykonane w terminie 12 (dwunastu) miesięcy od dnia zawarcia umowy sprzedaży;
 7. RAFAKO S.A. i PBG przyznały Inwestorowi w okresie do zamknięcia transakcji wyłączność;
 8. Inwestor jest uprawniony, na warunkach określonych w umowie sprzedaży, do przeniesienia praw i obowiązków wynikających z umowy sprzedaży i wszystkich innych umów zawartych w wyniku umowy sprzedaży lub w związku z Umową Sprzedaży na wybrany przez siebie podmiot.

Zgodnie z istotnymi postanowieniami umowy inwestycyjnej:

1. Udzielenie RAFAKO S.A. finansowania wiąże się z zobowiązaniem się Inwestora (lub podmiotu/podmiotów przez niego wskazanych) do objęcia nowych akcji w kapitale zakładowym RAFAKO S.A. w drodze wykonania prawa z emitowanych nieodpłatnie i niezbywalnych, imiennych warrantów subskrypcyjnych, z których każdy będzie uprawniał do objęcia 1 akcji nowej emisji, utworzonych w ramach warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego RAFAKO S.A. („Warranty”), na warunkach i zasadach określonych w umowie inwestycyjnej;

-
2. Warunkowe podwyższenie zostanie przeprowadzone na następujących warunkach:
 - i. kapitał zakładowy RAFAKO S.A. zostanie warunkowo podwyższony o kwotę, która zostanie uzgodniona z Inwestorem oraz zatwierdzoną przez Walne Zgromadzenie RAFAKO S.A., tak aby jego przeprowadzenie nie prowadziło do naruszenia art. 448 §3 Kodeksu Spółek Handlowych;
 - ii. uprawnionym do objęcia Warrantów będzie wyłącznie finansujący, zaś pozostali akcjonariusze RAFAKO S.A. zostaną pozbawieni prawa poboru Warrantów oraz akcji nowej emisji;
 - iii. łączna kwota ceny emisyjnej za wszystkie Akcje Nowej Emisji nie będzie wyższa niż 280 000 000,00 złotych;
 - iv. RAFAKO S.A. będzie prowadzić rozmowy w przedmiocie warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego RAFAKO S.A., w tym warunków objęcia akcji nowej emisji w drodze wykonania prawa z warrantów, z innymi interesariuszami w uzgodnieniu z finansującym i PBG;
 3. Warunkowe podwyższenie zostanie poprzedzone obniżeniem kapitału zakładowego RAFAKO S.A. przeprowadzonym zgodnie z następującymi warunkami:
 - i. obniżenie kapitału zakładowego zostanie przeprowadzone w celu wyrównania strat poniesionych przez RAFAKO S.A. zgodnie z art. 457 § 1 pkt 2 Kodeksu Spółek Handlowych wraz z jednoczesnym rozwiązaniem wszystkich istniejących kapitałów rezerwowych lub zapasowych RAFAKO S.A. (w zakresie w jakim zgodnie z prawem te kapitały mogą być przeznaczone na pokrycie strat) oraz przeznaczeniem uzyskanych tak kapitałów na wyrównanie ww. strat RAFAKO S.A.;
 - ii. kapitał zakładowy RAFAKO S.A. zostanie obniżony poprzez zmniejszenie wartości nominalnej akcji do kwoty 0,01 PLN za każdą akcją RAFAKO S.A.;
 4. Zobowiązanie Finansującego do udzielenia Emitentowi finansowania poprzez objęcie Akcji Nowej Emisji w drodze wykonania praw z Warrantów zostało uzależnione od spełnienia się (lub uchylenia przez Finansującego lub, jeśli będzie miało to zastosowanie, uchylenia przez Strony Umowy Inwestycyjnej) określonych warunków zawieszających przewidzianych do spełnienia zasadniczo w terminie do dnia 30 czerwca 2022 roku (a co do których możliwe będzie – jeśli jest to zgodne z prawem - ich zrzeczenie się przez Inwestora):
 - i. spełnienia się zastrzeżonych w umowie sprzedaży warunków zawieszających (lub ich uchylenia przez Finansującego lub, jeżeli ma to zastosowanie, ich uchylenia przez strony umowy inwestycyjnej);
 - ii. niewystąpienia, od dnia zawarcia umowy sprzedaży do dnia zamknięcia transakcji, okoliczności stanowiących istotną negatywną zmianę w odniesieniu do sytuacji finansowej i majątkowej RAFAKO S.A.;
 - iii. podjęcia przez Walne Zgromadzenie RAFAKO S.A. uchwał w sprawie warunkowego podwyższenia, jak również obniżenia i ich zarejestrowania przez właściwy sąd rejestrowy;
 - iv. zapisania warrantów na rachunku finansującego;
 - v. wykonania wszystkich czynności transakcyjnych zgodnie z umową sprzedaży przed objęciem przez finansującego całości lub części akcji nowej emisji;
 5. Akcje nowej emisji, w dniu przeprowadzenia wszystkich transakcji będących przedmiotem umowy sprzedaży, zostaną według wyboru Finansującego, pokryte w drodze:
 - i. wniesienia wkładu pieniężnego; lub
 - ii. potrącenia wzajemnych wierzytelności RAFAKO S.A. i Finansującego;przy czym, pokrycie to może nastąpić także częściowo w sposób wskazany w punkcie i. powyżej i częściowo w sposób wskazany w punkcie ii. powyżej;
 6. Jeżeli Finansujący postanowi o pokryciu obejmowanych akcji nowej emisji wkładem pieniężnym i dokona wpłaty kwoty łącznej ceny emisyjnej za te akcje, RAFAKO S.A. spłaci nabyte przez Finansującego wierzytelności objęte układem w postępowaniu restrukturyzacyjnym RAFAKO S.A. w drodze wpłaty środków odpowiadających wysokości tych wierzytelności na rachunek bankowy wskazany przez Finansującego; spłata ta powinna nastąpić w kwocie odpowiadającej otrzymanej przez RAFAKO S.A. łącznej cenie emisyjnej objętych Akcji Nowej Emisji;
-

7. Jeżeli Finansujący postanowi o pokryciu akcji nowej emisji w drodze wyżej wskazanego potrącenia wierzytelności, Finansujący i RAFAKO S.A. zawrą porozumienie o potrąceniu wierzytelności Spółki z tytułu łącznej ceny emisyjnej za obejmowane akcje nowej emisji z wierzytelnościami Finansującego wobec RAFAKO S.A. z tytułu nabytych przez Inwestora wierzytelności objętych układem w postępowaniu restrukturyzacyjnym RAFAKO S.A., a przeznaczonych do pokrycia takich akcji;
8. Jeżeli w wyniku objęcia akcji nowej emisji, zgodnego z opisaną powyżej procedurą, nie dojdzie do wykonania praw ze wszystkich warrantów, Finansujący będzie uprawniony do objęcia dodatkowych akcji nowej emisji w sposób zgodny z uprawnieniami wynikającymi z Warrantów; w takim wypadku pokrycie akcji nowej emisji obejmowanych przez Finansującego zostanie dokonane w sposób uzgodniony pomiędzy Finansującym i RAFAKO S.A.;
9. Finansujący zobowiązany będzie do objęcia akcji nowej emisji w kwocie co najmniej 30 000 000,00 złotych (przy czym nie więcej niż łączna kwota warrantów posiadanych przez Inwestora po zamknięciu transakcji) w drodze wykonania praw z warrantów posiadanych przez Finansującego po zamknięciu transakcji (a niewykonanych zgodnie z opisaną powyżej procedurą) najpóźniej w dacie przypadającej sześć miesięcy od zamknięcia transakcji, jeżeli:
 - i. RAFAKO S.A. przedstawi Inwestorowi satysfakcjonujący go plan finansowy przedstawiający cele rozwojowe oraz nakłady kapitałowe, które RAFAKO S.A. zamierza sfinansować w drodze emisji takich akcji nowej emisji w wykonaniu warrantów posiadanych przez Inwestora po zamknięciu transakcji, oraz
 - ii. w okresie pomiędzy zamknięciem transakcji będących przedmiotem umowy sprzedaży i powyższą datą nie będzie występowała żadna okoliczność stanowiąca istotną negatywną zmianę w odniesieniu do sytuacji finansowej i majątkowej RAFAKO S.A.;
10. Inwestor oraz RAFAKO S.A. będą mogli odstąpić (w ramach umownego prawa odstąpienia) od umowy inwestycyjnej w określonych przypadkach, które nie odbiegają od standardowych stosowanych dla tego typu transakcji, co transakcja objęta umową inwestycyjną; to umowne prawo odstąpienia może zostać wykonane w terminie 12 (dwunastu) miesięcy do dnia zawarcia umowy inwestycyjnej;
11. Inwestor jest uprawniony, na warunkach określonych w umowie inwestycyjnej, do przeniesienia praw i obowiązków wynikających z umowy inwestycyjnej i wszystkich innych umów zawartych w wyniku umowy inwestycyjnej lub w związku z umową inwestycyjną na wybrany przez siebie podmiot.

W dniu 2 marca 2022 roku doszło do zawarcia pomiędzy RAFAKO S.A., Mostostal Warszawa S.A. (wykonawca) i Nowe Jaworzno Grupa TAURON Sp. z o.o. przy udziale E003B7 Sp. z o.o., porozumienia, którego przedmiotem jest przekazanie Wykonawcy prowadzenia prac eksploatacyjnych na czas uruchomienia bloku.

Zgodnie z istotnymi postanowieniami porozumienia:

1. Wykonawca zobowiązał się do prowadzenia na własną odpowiedzialność i ryzyko od dnia 1 marca 2022 roku do dnia 30 czerwca 2022 roku prac eksploatacyjnych, w rozumieniu §2 pkt 3) lit. a) Rozporządzenia Ministra Energii z dnia 28 sierpnia 2019 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy urządzeniach energetycznych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1210), mających na celu uruchomienie bloku, wskazanych w porozumieniu i na zasadach w nim określonych;
2. Wykonawca zobowiązał się do:
 - i. opracowania instrukcji bezpiecznego prowadzenia prac uruchomieniowych bloku w terminie 3 dni od daty zawarcia porozumienia;
 - ii. opracowania projektu organizacji uruchomienia bloku zgodnie z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu w terminie 10 dni od daty zawarcia porozumienia, a także,
 - iii. przedstawienia NJGT w terminie nie dłuższym niż 7 dni od podpisania porozumienia, harmonogramu uruchomienia bloku;
3. NJGT zobowiązała się do współdziałania z wykonawcą, przy prowadzeniu prac eksploatacyjnych, o których mowa w punkcie 1. powyżej, w zakresie określonym w porozumieniu;
4. Porozumienie zostało zawarte na czas wykonania prac eksploatacyjnych, o których mowa w punkcie 1. powyżej, jednak nie dłużej niż do dnia 30 czerwca 2022 roku;

5. Wykonawca i NJGT zobowiązali się do zawarcia aneksu do kontraktu, w którym określą szczegółowe warunki realizacji prac dotyczących uruchomienia bloku, a także wynagrodzenie wykonawcy z tytułu czynności objętych Porozumieniem, którego wysokość nie będzie wyższa niż 14 999 000,00 złotych netto – aneks ten zostanie zawarty do dnia 15 kwietnia 2022 roku, przy czym uzgodniono, iż porozumienie będzie realizowane także przed formalnym zawarciem tego aneksu.

W dniu 31 marca 2022 roku doszło do podpisania pomiędzy RAFAKO S.A. i JSW KOKS, w ramach mediacji prowadzonej przed Sądem Polubownym przy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej ugody oraz związanego z nią (podpisanego w jej wykonaniu) aneksu nr 4 do umowy.

Istotne postanowienia ugody i aneksu obejmują:

- a. Potwierdzenie, iż ugoda (i w konsekwencji aneks) została zawarta w celu zabezpieczenia słuszych interesów RAFAKO S.A. oraz JSW KOKS, a także dalszej poprawy sytuacji występującej w ramach realizacji zadania inwestycyjnego, w tym dla zapewnienia jak najszybszego ukończenia budowy będącej przedmiotem zadania inwestycyjnego Elektrociepłowni Radlin, wraz z jej przekazaniem do eksploatacji, przy jednoczesnej woli zniesienia występującego stanu niepewności oraz wyeliminowania ryzyk, dookreślenia zakresu świadczeń RAFAKO S.A., a także chęci zapobieżenia potencjalnym przyszłym sporom, których wystąpienie może zagrażać ukończeniu kompletnego obiektu, co obejmuje także wzajemne ustępstwa w zakresie spornych dotychczas kwestii;
- b. Zmianę harmonogramów realizacji zadania inwestycyjnego, w ramach którego ma powstać kompletny obiekt – w szczególności zmianę harmonogramu realizacji umowy - w tym zmianę terminu do którego nastąpi podpisanie protokołu odbioru końcowego dla kompletnego obiektu, który został określony jako dzień 30 czerwca 2023 roku;
- c. Zmianę dotychczasowych etapów rozliczeniowych umowy;
- d. Zobowiązanie RAFAKO S.A. do podejmowania działań mających na celu doprowadzenie do podpisania protokołu odbioru końcowego dla kompletnego obiektu przed terminem wyznaczonym na 30 czerwca 2023 roku;
- e. Powierzenie RAFAKO S.A. przez JSW KOKS wykonania robót dodatkowych, wskazanych w dokumentacji ugodowej, związanych z realizacją kompletnego obiektu, które stanowią część powstającego kompletnego obiektu;
- f. Powierzenie RAFAKO S.A. przez JSW KOKS wykonania zadań dodatkowych, wskazanych w dokumentacji ugodowej, związanych technicznie i technologicznie z realizacją kompletnego obiektu, wykraczających jednak poza wcześniej umówiony zakres, które będą przedmiotem odrębnego od odbioru końcowego dla kompletnego obiektu, odbioru końcowego. RAFAKO S.A. zobowiązało się wobec JSW KOKS do udzielenia gwarancji zgodnej z umową, jak również przeniesienia na rzecz JSW KOKS praw na dobrach niematerialnych zgodnie z umową, w odniesieniu do zadań dodatkowych.
- g. Zapłatę przez JSW KOKS na rzecz RAFAKO S.A., na zasadach i terminach określonych w dokumentacji ugodowej, kwoty 29 965 525,61 złotych netto, – w ramach kwoty podwyższenia wynagrodzenia z umowy, z tytułu zdarzeń, które zaistniały w związku z realizacją zadania inwestycyjnego przed dniem zawarcia ugody, w tym w szczególności niezależnych od stron umowy, takich jak przede wszystkim epidemia wirusa SARS-CoV-2 oraz jej skutki obejmujące m. in. (i) nieobecność pracowników lub innych osób zaangażowanych lub mogących zostać zaangażowane w realizację Umowy, (ii) trudności związane z realizacją dostaw niezbędnych produktów, komponentów produktów lub materiałów, jak również (iii) istotny wzrost kosztów realizacji zadania inwestycyjnego wskutek zmiany sytuacji na rynku usług budowlanych oraz cen materiałów budowlanych (w tym w zakresie kontraktowania podwykonawców i oczekiwanego przez nich wynagrodzenia). Zobowiązanie to jest połączone z oświadczeniem RAFAKO S.A. o tym, że płatność pierwszej uzgodnionej przez Strony części przywołanej kwoty, wskazanej w Dokumentacji Ugodowej, wyczerpuje jego wszystkie roszczenia wobec JSW KOKS z tytułu zdarzeń, które zaistniały w związku z realizacją zadania inwestycyjnego przed dniem zawarcia ugody, co nie wyłącza jednak uprawnień RAFAKO S.A. do otrzymania pełnej kwoty wskazanej na wstępie tego punktu.
- h. Zobowiązanie RAFAKO S.A., w ramach ustępstw ugodowych, do wykonania na rzecz JSW KOKS świadczeń, określonych w Dokumentacji Ugodowej, innych niż roboty dodatkowe i zadania dodatkowe, w ramach wynagrodzenia RAFAKO S.A. z umowy określonego dokumentacją ugodową, to jest bez wyodrębnienia wynagrodzenia RAFAKO S.A. za te tylko świadczenia.

-
- i. Podwyższenie wynagrodzenia RAFAKO S.A. z umowy do sumarycznej kwoty 447 396 525,61 złotych netto, tj. o kwotę 150 595 525,61 złotych netto, która to kwota podwyższenia obejmuje:
 - ii. wynagrodzenie za roboty dodatkowe w kwocie 20 450 000,00 złotych netto;
 - iii. wynagrodzenie za zadania dodatkowe w kwocie 100 180 000,00 złotych netto;
 - iv. kwotę, o której mowa w punkcie 7. powyżej;
 - j. Zobowiązanie RAFAKO S.A. do dostosowania wartości ustanowionego w wykonaniu umowy zabezpieczenia należytego wykonania umowy do wartości podwyższonego wynagrodzenia RAFAKO S.A. oraz udzielenia zabezpieczenia na zadania dodatkowe;
 - k. Wcześniejsze przeniesienie przez RAFAKO S.A., w ramach czynionych ustępstw ugodowych, na rzecz JSW KOKS prawa własności istotnych maszyn lub urządzeń, wiążących się z realizacją zadania inwestycyjnego, na zasadach określonych w dokumentacji ugodowej, względem założonych wcześniej w umowie terminów;
 - l. Przyznanie JSW KOKS dodatkowych uprawnień na wypadek niewykonania lub nienależytego wykonania umowy przez RAFAKO S.A., w tym przyznanie JSW KOKS umownego prawa do odstąpienia od umowy, w części niewykonanej –
w przypadku niewykonania określonych wprost w aneksie etapów harmonogramu;
 - m. Oświadczenia stron umowy, z zastrzeżeniem punktu 14. poniżej, iż uгода w sposób wyczerpujący i kompletny rozstrzyga o prawach i obowiązkach stron umowy w zakresie, w którym prowadziły rozmowy lub korespondencję, w tym w ramach mediacji, w okresie do dnia zawarcia ugody;
 - n. Uzgodnienie, że w przypadku gdy (łącznie): (i) RAFAKO S.A. ukończy w terminie wynikającym z dokumentacji ugodowej budowę kompletnego obiektu, (ii) RAFAKO S.A. ukończy w terminach wynikających z aneksu roboty dodatkowe i zadania dodatkowe, a także (iii) dojdzie do zakończenia z powodzeniem tzw. procesu inwestorskiego RAFAKO S.A., przy porozumieniu/uzgodnieniu z przynajmniej jedną stroną listu intencyjnego, którego stroną jest JSW KOKS, JSW KOKS nie będzie dochodzić od RAFAKO S.A. spornych pomiędzy stronami umowy kar umownych za okres sprzed zawarcia ugody – przy czym, w przypadku gdy nie zaistnieją łącznie w/w zdarzenia, nie pozbawia to RAFAKO S.A. możliwości kwestionowania tych kar.

Wejście w życie dokumentacji ugodowej, zostało uzależnione od ziszczenia się następujących warunków:

- a) W przypadku ugody od:
 - i. pozyskania przez strony umowy zgód korporacyjnych niezbędnych do zawarcia oraz wejścia w życie ugody oraz aneksu (warunek został spełniony w dniu 5 kwietnia 2022 roku poprzez podjęcie uchwały przez Radę Nadzorczą RAFAKO S.A. w sprawie udzielenia zgody na zawarcie oraz wykonanie ugody oraz aneksu);
 - ii. przedłożenia JSW KOKS przez RAFAKO S.A. dokumentów potwierdzających ustanowienie zabezpieczeń, spełniających wymogi dokumentacji ugodowej;
 - iii. prawomocnego zatwierdzenia ugody przez właściwy sąd powszechny;
- b) W przypadku aneksu, od wejścia w życie ugody;

przy czym postanowiono, że strony umowy będą realizować w okresie od dnia podpisania ugody do dnia jej wejścia w życie, obowiązki wynikające z dokumentacji ugodowej, w zakresie niezbędnym dla zachowania terminów przyjętych w zmienionych harmonogramach realizacji zadania inwestycyjnego tak, jakby doszło do wejścia w życie dokumentacji ugodowej, co ma kluczowe znaczenie dla możliwości dotrzymania terminu, który wskazano w punkcie 2. powyżej.

W dniu 14 kwietnia 2022 roku RAFAKO S.A. otrzymało odpis postanowienia Sądu Okręgowego w Katowicach XIII Wydział Gospodarczy w przedmiocie zatwierdzenia umowy pomiędzy RAFAKO S.A., E003B7 Sp. z o.o., Mostostal Warszawa S.A. oraz Nowe Jaworzno Grupa Tauron Sp. z o.o. dotyczącej kontraktu na „Budowę nowych mocy w technologiach węglowych

w TAURON Wytwarzanie S.A. – Budowę bloku energetycznego o mocy 910 MW na parametry nadkrytyczne w Elektrowni Jaworzno III – Elektrownia II – w zakresie: kocioł parowy, turbozespół, budynek główny, część elektryczna i AKPiA bloku”, jak również pomiędzy wykonawcą i NJGT, związanych z zawarciem umowy aneksów numer 13 i 14 do kontraktu, ze stwierdzeniem jego prawomocności – Sąd ten stwierdził, iż postanowienie jest prawomocne z dniem 18 marca 2022 roku. Zarząd RAFAKO S.A. wskazuje, że prawomocne zatwierdzenie umowy przez właściwy sąd powszechny stanowiło jeden z warunków wejścia w życie umowy i aneksu numer 14.

W związku z otrzymaniem postanowienia, jak również spełnieniem się pozostałych warunków wejścia w życie umowy i aneksu numer 14, Zarząd RAFAKO S.A. wskazuje, iż umowa i aneks numer 14 weszły w życie z dniem 18 marca 2022 roku tj. z dniem wskazanym w postanowieniu jako data jego prawomocności.

W dniu 14 kwietnia 2022 roku doszło do ponownej synchronizacji bloku z Krajowym Systemem Elektroenergetycznym w ramach realizacji kontraktu na „Budowę nowych mocy w technologiach węglowych w TAURON Wytwarzanie S.A. – Budowę bloku energetycznego o mocy 910 MW na parametry nadkrytyczne w Elektrowni Jaworzno III – Elektrownia II – w zakresie: kocioł parowy, turbozespół, budynek główny, część elektryczna i AKPiA bloku

Zgodnie z dokumentacją umową termin na synchronizację zastrzeżono do dnia 29 kwietnia 2022 roku, a więc termin ten został przez RAFAKO S.A. zachowany. Zarząd RAFAKO S.A. wskazuje przy tym, iż doprowadzenie do synchronizacji stanowiło m. in.:

3. zgodnie z dokumentacją umową, jeden z warunków powierzenia wykonawcy dalszych dodatkowych świadczeń oraz prac wskazanych w dokumentacji umodowej,
4. jeden z warunków zawieszających zastrzeżonych w umowie sprzedaży, a w konsekwencji i umowie inwestycyjnej.

W dniu 14 kwietnia 2022 roku doszło do zawarcia pomiędzy RAFAKO S.A., E003B7 Sp. z o.o., Mostostal Warszawa S.A. oraz Nowe Jaworzno Grupa Tauron Sp. z o.o. aneksu numer 15 do kontraktu. Istotne postanowienia aneksu obejmują:

1. Zlecenie wykonawcy dodatkowych świadczeń i prac określonych w aneksie numer 15, a w tym prac eksploatacyjnych, o których mowa w porozumieniu.
2. Potwierdzenie, iż dodatkowe świadczenia oraz prace, o których mowa powyżej, mają na celu poprawienie funkcjonalności bloku, a także będą źródłem licznych korzyści technicznych, technologicznych, jak i ekonomicznych po stronie NJGT;
3. Uzgodnienie, iż prace eksploatacyjne zostaną przeprowadzone przez wykonawcę do dnia 30 czerwca 2022 roku, a także warunków ich prowadzenia, zbieżnych zasadniczo z określonymi w porozumieniu;
4. Zmiany, związane z okolicznościami z punktów 1. i 3. powyżej, w zakresie harmonogramu rzeczowo – finansowego oraz ramowego harmonogramu realizacji kontraktu, które to zmiany nie skutkują jednak zmianą terminu ponownej synchronizacji bloku, jak również terminu zakończenia okresu przejściowego określonych w dokumentacji umodowej – aktualne pozostają następujące terminy umowne: (i) do dnia 29 kwietnia 2022 roku w odniesieniu do ponownej synchronizacji bloku (synchronizacja nastąpiła w dniu 14 kwietnia 2022 roku i (ii) do dnia 30 października 2022 roku w odniesieniu do zakończenia okresu przejściowego;
5. Zwiększenie wynagrodzenia wykonawcy z kontraktu o kwotę łączną 19 208 435,00 złotych netto;
6. Udzielenie NJGT dodatkowego okresu gwarancji na wskazane w aneksie numer 15 elementy oraz urządzenia bloku, w wymiarze 12 miesięcy.

55. Zatwierdzenie do publikacji

Niniejsze sprawozdanie finansowe Spółki zostało zatwierdzone do publikacji w dniu 28 kwietnia 2022 roku uchwałą Zarządu RAFAKO S.A. z dnia 28 kwietnia 2022 roku.

Podpisy:

Radosław Domagalski- Łabędzki Prezes Zarządu

Maciej Stańczuk Wiceprezes Zarządu

Jolanta Markowicz Główny Księgowy